

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ (Κ.Ε.Θ.Ι.)

ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
(ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΗ ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ)

- ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ - ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ -ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΥ
- ΚΕΝΤΡΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Αθήνα, Δεκέμβριος 2001

Για το Πάντειο Πανεπιστήμιο:

Επιστημονική Υπεύθυνη : **Μαρία Κακαβούλια**,
Λέκτωρ / υπεύθ. Εργαστ. Λόγου & Ρητορικής, Τμήμα ΕΜΜΕ

Επιστημον. συνεργασία: **Βασιλική Κάππα**,
μεταπτυχιακή ερευνήτρια, συνεργάτης του Εργαστηρίου Ρητορικής και Λόγου
του Τμήματος ΕΜΜΕ του Παντείου Πανεπιστημίου

Για το Κέντρο Γυναικείων Μελετών και Ερευνών:

Μαρία Λιάπη: κοινωνιολόγος - ερευνήτρια

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή	4
1. Η μελέτη του φύλου στο περιβάλλον των μέσων	4
2. Τα εμπειρικά δεδομένα	6
3. Οι στόχοι της έρευνας	7
4. Η μεθοδολογία	9
Κεφάλαιο 1: Άξονες Θεματικής Ανάλυσης	11
1.1. Ο/Η θεατής	11
1.2. Γλώσσα, φύλο και επικοινωνία	12
1.3. Κώδικες αναπαράστασης του φύλου	15
Κεφάλαιο 2: Περιγραφή και Σύγκριση Δομής των Επιλεγμένων Εκπομπών	17
2.1. Το πρωινό τηλεπεριοδικό ως κειμενικό είδος	17
2. 2. Διακειμενικότητα	18
2. 3. Ομοιότητες και διαφορές στις επιλεγμένες εκπομπές	21
2.3.1.Γενική Επισκόπηση	21
2.3.2. Συγκριτική ενδεικτική αντιπαράθεση	22
2. 4. Χώρος παρουσίασης	26
2. 5. Διάρκεια παρουσίασης	29
Κεφάλαιο 3: Ζητήματα ακροαματικού σχεδιασμού	32
3.1. Ακροαματικός και Μη ακροαματικός σχεδιασμός	32
3.2. Ο μη ακροαματικός σχεδιασμός ως ρητορική στρατηγική	33
3.2.1.Συνομιλιακό ύφος και στοιχεία προφορικότητας	34
3.2.1.1.Τα λογοπαίγνια ως αισθητικά ευρήματα	38
3.2.1.2. Ο ρόλος του ελεύθερου συνειρμού στην πρόσληψη του τηλεοπτικού λόγου	40
3.3. Περιγραφή και ανάλυση του ρόλου του παρουσιαστή	43
3.3.1. Ο ρόλος των παρουσιαστών στον <i>πρωινό Καφέ</i>	44
3.3.2. Ο ρόλος των παρουσιαστών στο <i>Σα στο σπίτι σας</i>	45
3.4. Το κοινό-στόχος	46
Κεφάλαιο 4: Φύλο και τηλεοπτικός Λόγος	49
4.1. Η ταυτότητα του θεατή	49
4.2. Οι θεματολογικοί πυρήνες μόδα-γάμος	50
4.3. Η σεξουαλικότητα στο Λόγο του Πρωινού τηλεπεριοδικού	51
4.3.1. Δηλώσεις και συμπαραδηλώσεις	52
4.4. Η θηλυκότητα ως ετερότητα	56
Συμπεράσματα	62
Βιβλιογραφία	69
Παράρτημα Ι: Απομαγνητοφωνημένα αποσπάσματα	72
Παράρτημα ΙΙ: Καταγραφή εκπομπών (εμπειρικό υλικό)	82

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η μελέτη του φύλου στο περιβάλλον των μέσων

Μεγάλο μέρος του ενδιαφέροντος για την μελέτη του ρόλου των ΜΜΕ στην κοινωνική κατασκευή της έννοιας του φύλου έχει τις ρίζες του στο θεωρητικό ρεύμα του ακαδημαϊκού φεμινισμού. Παρά τις διάφορες θεωρητικές αποκλίσεις που αναδύθηκαν μέσα στους κόλπους του ακαδημαϊκού φεμινισμού, αποτέλεσε κοινή πεποίθηση των κυριοτέρων εκπροσώπων του κινήματος ότι τα ΜΜΕ διαμορφώνουν σε σημαντικό βαθμό τις κυρίαρχες κοινωνικές αναπαραστάσεις της εικόνας της γυναίκας, και συμβάλλουν έτσι καθοριστικά τόσο στον τρόπο με τον οποίο η ίδια η γυναίκα προσλαμβάνει την ταυτότητα της, όσο και στην συντήρηση των πατριαρχικών σχέσεων εξουσίας και την υπονόμευση της κοινωνικής θέσης της γυναίκας.

Η μελέτη του φύλου στο περιβάλλον των ΜΜΕ ενέχεται εξ ορισμού σε δύο πεδία έρευνας: αφ' ενός στην μελέτη της επικοινωνιακής συνθήκης και των δομικών χαρακτηριστικών που επιβάλλουν τα μέσα, και αφ' ετέρου, στην μελέτη πτυχών κοινωνικής σύστασης και επικοινωνιακής αναπαράστασης της φυλικής ταυτότητας.

Ως θεσμός τα ΜΜΕ θεωρούνται από την έρευνα, σαφώς μηχανισμοί που αναπαράγουν σχέσεις εξουσίας, καθώς και σχέσεις πολιτικού, κοινωνικού και πολιτισμικού ηγεμονισμού (van Dijk 1993). Η έρευνα εντάσσεται στον ευρύτερο χώρο μελέτης της εξουσίας στην επικοινωνία με έμφαση στα μέσα ενημέρωσης. Ο τηλεοπτικός λόγος μελετάται ως μέσον ελέγχου και διαμόρφωσης της κοινωνικής και γλωσσικής πραγματικότητας. Στην διαχείριση του οπτικού και ρηματικού υλικού από τα ΜΜΕ δεν γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι συγκαλυμμένα υπηρετείται μια πολιτικοϊδεολογική άποψη και αναπαράγονται συγκεκριμένα κοινωνικά στερεότυπα. Οι κίνδυνοι που οι παραπάνω δύο παράγοντες συνεπάγονται, έχουν επανειλημμένα επισημανθεί από την *κριτική ανάλυση του λόγου* (Fairclough 1995).

Πιο αναλυτικά, πρώιμες μελέτες στο χώρο της επικοινωνίας εστίασαν την προσοχή τους στην μονοδιάστατη επίδραση των ΜΜΕ στην αναπαραγωγή στερεοτυπικών απεικονίσεων του φύλου που επιβάλλουν την κυρίαρχη πατερναλιστική ιδεολογία σε ένα αδύναμο, απομονωμένο και παθητικό κοινό. Χαρακτηριστική ήταν στο σημείο αυτό, η άποψη που υποστηρίζει ότι τα ΜΜΕ

συντελούν στον 'συμβολικό εκμηδενισμό' των γυναικών προκρίνοντας μια διαστρεβλωμένη εικόνα της κοινωνικής εκπροσώπησης και του ρόλου της γυναίκας που εξυπηρετεί την αναπαραγωγή στερεότυπων προτύπων για τον ρόλο και την κοινωνικοποίηση των γυναικών (π.χ. γυναίκα – σύζυγος, γυναίκα – εργαζόμενη, γυναίκα – μητέρα, κ.ο.κ.).

Παρόλα αυτά, πρόσφατες εξελίξεις στο πεδίο των μορφών διαμεσολαβημένης επικοινωνίας δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην μεταστρουκτουραλιστική θεωρητική προσέγγιση της ταυτότητας και επικεντρώνονται στον τρόπο με τον οποίο το κοινό των μέσων προσλαμβάνει το συμβολικό περιεχόμενο των μηνυμάτων των ΜΜΕ, ανοίγοντας έτσι το δρόμο προς μια πιο ενεργητική και διεπιδραστική σύλληψη της έννοιας της κοινωνικής αναπαράστασης.

Η τηλεόραση ως μεικτό μέσον χρησιμοποιεί τους δύο αισθητηριακούς διαύλους (όραση – ακοή) στο γνωστικό επικοινωνιακό πεδίο. Αυτό την καθιστά παντοδύναμο μέσον σε συνδυασμό με την περιορισμένη δυνατότητα συμμετοχής του τηλεθεατή. Η ψηφιακή και αναλογική τεχνολογία –προ των πυλών ήδη- στοχεύει ακριβώς στην άρση της παθητικής λειτουργίας τηλεθέασης και στην ενεργό εμπλοκή του τηλεθεατή στην επικοινωνιακή διαδικασία. Προς το παρόν πάντως, ο τηλεοπτικός τύπος επικοινωνίας είναι ένας κατ' εξοχήν διαμεσολαβημένος τύπος επικοινωνίας.

Στην τηλεόραση αναμειγνύονται διαφορετικά κειμενικά είδη (Fairclough 1995), παρατηρείται η συνεχής παράθεσή τους σε μη ολοκληρωμένη μορφή. Τα ηλεκτρονικά κειμενικά είδη αποτελούνται από επιμέρους κειμενικά υποείδη (ανέκδοτα, ιστορίες ζωής, αστρολογία, συνεντεύξεις, κ.α.). Επίσης, ιδιαίτερες εστίες ενδιαφέροντος αποτελούν: το ζήτημα της δικαιοδοσίας (ποιος δικαιούται να σχολιάσει τι), των συναφών ρόλων των συμμετεχόντων (ρόλος εμπειρογνώμονα ή ειδικού έναντι του απλού ακροατή ή αφηγητή), το είδος της συμμετοχής των δημιουργών και των θεατών της εκπομπής, οι παρεμβάσεις του ακροατηρίου στην αφήγηση. Από κοινωνιογλωσσική σκοπιά, σε αυτές τις τηλεοπτικές εκπομπές παρατηρείται μια σύγχυση των ορίων μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού με αποτέλεσμα αυτές να αποτελούν μια συμβολοποίηση του δομικού μετασχηματισμού που συμβαίνει στην δημόσια σφαίρα (Habermas 1984). Σε αυτά τα κειμενικά είδη η κατασκευή του εγώ ή της προσωπικής ταυτότητας ακολουθεί και αναπαράγει τη σύγχυση των ορίων μεταξύ ιδιωτικής και δημόσιας σφαίρας. Μελέτες αγγλικών ριάλιτι και ток σόου υποστήριξαν

πως οι εκπομπές αυτές νομιμοποιούν την μαρτυρία του απλού πολίτη ως αξιόλογη εμπειρία που θα πρέπει να αποτελέσει μέρος της δημόσιας σφαίρας (Scannel 1991).

Επίσης, μέσα στην χωροχρονική ενότητα κάθε εκπομπής εντάσσεται η προσομοιωμένη αναπαραγωγή διαφόρων περιβαλλόντων συναφών με την προϋποτιθέμενη 'καθημερινότητα' και άρα ταυτότητα του ιδεατού θηλυκού θεατή (χώρος κουζίνας, σαλόνι, γυμναστήριο κλπ). Μια τέτοια αναπαράσταση στοχεύει στην δημιουργία κλίματος οικειότητας και μηχανισμού ανάκλησης του οικείου, του αποδεκτού και του συμφωνημένου, του κοινού βιώματος. Αυτή η ανάκληση με την σειρά της στοχεύει ενδεχομένως στην επανεπιβεβαίωση στερεοτυπικών προτύπων και στον εφησυχασμό ή την ασφάλεια που αποσκοπεί να δημιουργήσει. Είναι γνωστό και εμφανές πως στις συγκεκριμένες εκπομπές προβάλλονται κατά κανόνα τα εξωτερικά χαρακτηριστικά των γυναικών, οι θεματικές σχετίζονται με τους ρόλους και την οικιακή καθημερινότητα ή την οικογενειακή κατάσταση και όχι τόσο με τα κοινωνικά ή επαγγελματικά προβλήματα των γυναικών. Ακόμα και το σώμα, η αναπαράσταση της σεξουαλικότητας, η προβολή της θηλυκότητας και οι μεταμορφώσεις της που υποτίθεται πως αποτελούν προτεραιότητα στις θεματικές αυτών των εκπομπών ακολουθούν, -όπως αναμένεται- στερεοτυπικές παρουσιάσεις. Πρωτοποριακές προσεγγίσεις (Price & Shildrick 1999) σε ζητήματα όπως οι αισθητικές χειρουργικές επεμβάσεις, η χρήση τεχνολογίας και κοινωνιοβιολογικά ζητήματα αναπαραγωγής που έχει θίξει η κυβερνοφεμινιστική προσέγγιση (Κακαβούλια 1999), δεν θίγονται με δραστικό τρόπο ή δεν αναφέρονται καν.

2. Τα εμπειρικά δεδομένα

Με βάση τα παραπάνω, για την στοχευμένη έρευνα πεδίου κρίθηκε αναγκαία η επιλογή υλικού με βάση την ειδολογική ομοιογένεια των κειμένων προς ανάλυση. Γι' αυτό τον σκοπό έχει επιλεγεί από τον χώρο των μέσων, ο τηλεοπτικός χώρος, και μάλιστα δύο εκπομπές λόγου (τηλεοπτικά περιοδικά ή αλλιώς 'μαγκαζίνο') -τρίωρης διάρκειας (10.00-13.00)- πρωινής ζώνης, τα οποία προβάλλονται από δύο ιδιωτικούς, και όχι κρατικούς, διαύλους την ίδια ώρα καθημερινά εκτός Σαββάτου και Κυριακής. Τα εμπειρικά δεδομένα -δείγμα- της έρευνας αντλήθηκαν από τις εκπομπές που βιντεοσκοπήθηκαν και απομαγνητοφωνήθηκαν την άνοιξη του 2001 (Απρίλιος-Μάιος).

3. Οι στόχοι της έρευνας

Όπως αναφέρθηκε, το βασικό πρόβλημα των πρώτων μελετών για το φύλο ήταν η έλλειψη δεδομένων από πολλαπλά επικοινωνιακά περιβάλλοντα, αλλά και η έλλειψη μικροαναλύσεων των συγκεκριμένων επικοινωνιακών πρακτικών των δύο φύλων σε αυτά τα περιβάλλοντα. Οι επικοινωνιακές αυτές πρακτικές συνδέονται με έναν πολύπλοκο ιστό παραμέτρων με το *περικείμενο*, πράγμα που καθιστά κάθε γενίκευση σχετικά με την επικοινωνία, την γλώσσα και το φύλο σχεδόν αδύνατη ή απλουστευτική. Την μεθοδολογική αυτή έλλειψη και ανάγκη πιστεύουμε πως υπηρετεί σκοπίμως και κατά ένα ελάχιστο ποσοστό η εκπόνηση της συγκεκριμένης έρευνας πεδίου (Φύλο και ΜΜΕ). Ως εκ τούτου, ο στόχος και η έμφαση της έρευνας για την σχέση φύλου και ΜΜΕ διαμορφώθηκε σε συνάφεια με τον ορισμό της ταυτότητας ως δυναμικής διαδικασίας άρρηκτα συνδεδεμένης με το είδος της επικοινωνιακής περίπτωσης (τηλεοπτικά μαγκαζίνο), την χρήση της γλώσσας και τις κατά φύλο επιλογές αυτοπαρουσίασης των ομιλητών που συμμετέχουν σε αυτήν.

Είναι γενικά αποδεκτό πως το άμεσο περικείμενο κάθε επικοινωνιακής περίπτωσης (εδώ: των συγκεκριμένων εκπομπών) επιδρά αποφασιστικά για τον τρόπο που πραγματώνουμε, διαπραγματευόμαστε ή ανασκευάζουμε την φυλική μας ταυτότητα (Johnson & Meinhof 1997). Για αυτό τον σκοπό η συγκεκριμένη έρευνα θέτει μια σειρά ερωτημάτων που θα δια φωτίσει ενδεχομένως την διεξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με το πλαίσιο μέσα στο οποίο παράγεται και προβάλλεται το συγκεκριμένο τηλεοπτικό είδος (*context knowledge*). Τα ερωτήματα διαμορφώνονται ως εξής :

- Ποιος είναι ο ακροαματικός σχεδιασμός που ελέγχει την παραγωγή, διάρθρωση και το θεματικό ρεπερτόριο των τηλεοπτικών μαγκαζίνο;
- Ποιες επιλογές γίνονται και ποιες θεματικές αποκλείονται;
- Πώς εκφράζονται οι φυλικές διαφορές στις θεματικές επιλογές , στην αυτοπαρουσίαση των ομιλητών και στην χρήση του λόγου των προσώπων;
- Πόσο ισχυρή είναι η συμμόρφωση της εκπομπής προς κοινωνικά στερεότυπα αναπαράστασης του φύλου;
- Ποιες είναι οι συγκεκριμένες επικοινωνιακές στρατηγικές που χρησιμοποιούνται στο συγκεκριμένο περιβάλλον του κειμενικού είδους

που επελέγη για την στοχευμένη έρευνα πεδίου (τηλεπεριοδικό) και ποιους επικοινωνιακούς στόχους υπηρετούν;

- Πώς σχετίζονται αυτοί οι στόχοι και οι πραγματώσεις τους με την αναπαράσταση της κατά φύλο ταυτότητας στα ΜΜΕ;
- Ο συσχετισμός ανάμεσα σε φύλο και γλώσσα –στην περίπτωση των ΜΜΕ- περιορίζεται μόνο στην χρήση συγκεκριμένων γλωσσικών τύπων ή χαρακτηρίζει ένα ευρύτερο φάσμα χρήσης επικοινωνιακών στρατηγικών ιδιοσυστατικών του συγκεκριμένου περιβάλλοντος των ΜΜΕ;

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι να μελετήσουμε την επίδραση των ΜΜΕ στην κοινωνική κατασκευή της έννοιας του φύλου και για το σκοπό αυτό επιλέξαμε δύο εκπομπές που εντάσσονται στο είδος του πρωινού τηλεπεριοδικού [magazino] και προβάλλονται από ιδιωτικά κανάλια της ελληνικής τηλεόρασης.¹ Η μελέτη μας θα εστιαστεί:

1. Στη γλώσσα που χρησιμοποιεί η εκπομπή, και
2. Στην αναπαράσταση του φύλου που προτείνει.

Ειδικότερα, θα αναλύσει τις εξής παραμέτρους:

1. πτυχές της μορφολογίας των συγκεκριμένων τηλεοπτικών εκπομπών
2. στοιχεία δομής και περιεχομένου
3. η ποικιλία ρόλων και κατηγοριοποιήσεων του θηλυκού [τηλε-]θεατή
4. οι χρήσεις του λόγου και οι συνομιλιακές πρακτικές των ομιλητών ως ισχυρό πεδίο προβολής ιδεολογικών και κοινωνικών ρόλων.

Εν κατακλείδι, στόχοι της έρευνας είναι:

A. η μορφολογική ανάλυση του συγκεκριμένου είδους τηλεοπτικού λόγου υπό το πρίσμα μιας κριτικής προσέγγισης της έννοιας του φύλου, και

¹ Βλ. την ενότητα «Τα εμπειρικά δεδομένα», σελ. 3.

B. η ανάδειξη της διαδικασίας αναπαράστασης της γυναικείας υποκειμενικότητας μέσα στα ευρύτερα πλαίσια των 'εκπομπών λόγου'.

4. Μεθοδολογία

Η μέθοδος ανάλυσης που ακολουθείται βασίζεται στις επιμέρους προσεγγίσεις:

1. *κριτική ανάλυση λόγου* (Fairclough, 1995) η οποία εστιάζει στην μελέτη και στην διερεύνηση της πληθώρας των γλωσσικών και υφολογικών επιλογών που συστήνουν τον τηλεοπτικό λόγο, επικεντρώνοντας την προσοχή της στο κειμενικό είδος, την θεματική, αλλά και τις λεξιλογικές επιλογές του γλωσσικού κώδικα.

2. *φεμινιστική θεωρία των μέσων* (van Zoanen 1993), η οποία εξετάζει τα στοιχεία του τηλεοπτικού μηνύματος σχετικά με το θηλυκό κοινό-στόχος στο οποίο προσανατολίζεται.

3. *σημειολογική προσέγγιση ανάλυσης εικόνας* προκειμένου να καλυφθεί το ευρύ φάσμα των κωδίκων επικοινωνίας που ενσωματώνονται στο τηλεοπτικό μήνυμα.

Το περιορισμένο δείγμα της έρευνας αν και πιστοποιεί τα ευρήματά μας δεν επαρκεί ωστόσο για γενικευμένα συμπεράσματα. Θεωρούμε λοιπόν ορθό να επισημάνουμε τους περιοριστικούς παράγοντες αυτής της μελέτης που θα μπορούσαν να αρθούν εάν η έρευνα αυτή αποκτούσε μεγαλύτερες διαστάσεις και περιελάμβανε περισσότερα εμπειρικά δεδομένα:

- Η παρούσα έρευνα πεδίου δεν είναι ρυθμιστική, κανονιστική ή διορθωτική, ούτε προβαίνει σε εμπειριστατωμένες προτάσεις για το πώς μπορούμε να ελαχιστοποιήσουμε τα φαινόμενα που διαπιστώνονται. Δεν προτείνει δηλαδή τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να 'ξαναγραφούν' οι μονοδιάστατα διαρθρωμένες αυτές εκπομπές
- Υποδεικνύει ανισότητες, στερεότυπα και ελλείψεις στην αναπαράσταση του κοινωνικού ρόλου του φύλου έτσι όπως κωδικοποιείται στα επιμέρους δομικά χαρακτηριστικά αυτών των εκπομπών. Εντοπίζει δηλ. παραμέτρους

σχετικές με την μελέτη των επικοινωνιακών μεντιακών πραγματώσεων κοινωνικών ρόλων.

- Οι διαπιστώσεις, επισημάνσεις και παρατηρήσεις που θα προκύψουν σε μικρο-αναλυτικό επίπεδο, είναι μεθοδολογικά επισφαλές να αναχθούν σε γενικευμένες προτάσεις και συμπεράσματα. Οι περικειμενικές (contextual) παράμετροι που καθορίζουν τα εμπειρικά δεδομένα παραλλάσσουν σημαντικά κατά περίπτωση δείγματος.
- Η περιορισμένη έκταση της έρευνας στο συγκεκριμένο δείγμα δεν επιτρέπει, για παράδειγμα, την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με το κατά πόσον εθνικά ή υπερ-εθνικά είναι τα χαρακτηριστικά ευρήματά της, κατά πόσον δηλαδή αποτελούν κοινό υπόβαθρο παραγωγής εκπομπών και για άλλες τηλεοράσεις εκτός της ελληνικής.
- Η γενίκευση των ευρημάτων και η σύνθεσή τους σε ένα ενιαίο πλαίσιο δεν είναι δυνατόν να ολοκληρωθεί, χωρίς την συστηματική θεμελίωσή τους σε αναγνώσεις μοντέλων θεωρητικών της επικοινωνίας όπως του Χάμπερμας, του Φουκώ ή του Μπαχτίν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΞΟΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

1.1. Ο θεατής

Στην Ελλάδα η πρόσληψη του τηλεοπτικού λόγου από τον θεατή αποτελεί σχετικά πρόσφατο ερευνητικό ζητούμενο και μελετάται από δυο σκοπιές (Ναυρίδης κ.ά. 1988). Πρώτον, εξετάζεται το ψυχολογικό και κοινωνικό προφίλ του κοινού της τηλεόρασης και κατά πόσον το περιεχόμενο του τηλεοπτικού λόγου ανταποκρίνεται σε αυτό. Δεύτερον, διερευνάται η σημασία και το περιεχόμενο της εμπειρίας τηλεθέασης ως διαδικασίας πρόσληψης αφ' ενός, και ως μηχανισμού φαντασιωτικής εμπλοκής του θεατή, αφ' ετέρου.

Η ευρύτερη έννοια του *ακροαματικού σχεδιασμού* (Bell 1984, 1991) θεωρεί τον αποδέκτη ως ενεργό συν-δημιουργό της επικοινωνίας και γι' αυτό το λόγο ο σχεδιασμός του τηλεοπτικού λόγου γίνεται με προσανατολισμό στο ακροατήριο. Μια άποψη που πρωτοποριακά υποστήριξε από την δεκαετία του 1920 ο Μπαχτίν στην θεωρία του για την *διαλογικότητα* και την *ετερογλωσσία* (1981).

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια τίθεται ως ερευνητικό ζητούμενο και η θέση ή η ταυτότητα του θηλυκού θεατή (van Zoanen, 1996) που προοικονομείται στην δομή των τηλεοπτικών εκπομπών που εξετάζουμε. Το δυαδικό σχήμα πομπού/παραγωγού και δέκτη/παραλήπτη αποτελεί πλέον μια μεθοδολογική απλούστευση (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999). Ο αποδέκτης όσο και ο τηλεθεατής ειδικότερα αποτελούν έννοιες με πολλές και ποικίλες λειτουργίες και κατηγοριοποιήσεις. Στην ίδια την εσωτερική δομή των εκπομπών εμπεριέχονται διαφορετικοί ακροαματικοί ρόλοι για τους εξουσιοδοτημένους ακροατές. Πρόκειται για τα τηλεοπτικά ακροατήρια των τηλεοπτικών συζητήσεων στα στούντιο, ακροατήρια λιγότερο ή περισσότερο εξουσιοδοτημένα να συμμετέχουν στην θέση των απόντων τηλεθεατών ώστε να προσομοιώνεται στην πληρότητά της η περίπτωση της ζωντανής επικοινωνίας.

1.2. Γλώσσα, Φύλο και Επικοινωνία

Πλήθος ανθρωπολογικών και άλλων μελετών (Herzfeld 1985) έχει μελετήσει την ελληνική κοινωνία και την έχει επανειλημμένα χαρακτηρίσει ως κοινωνιοκεντρική. Η ευθύνη δηλαδή του ατόμου ορίζεται σε συνάρτηση με τη θέση και τους δεσμούς του ατόμου στην εκάστοτε κοινωνική ομάδα. Από τις γλωσσικές αναλύσεις –περιορισμένες σε αριθμό– το εγώ φαίνεται να ορίζεται σε συνάρτηση με τον κοινωνικό περίγυρο και το οικείο κοινωνικό πεδίο. Το εγώ φαίνεται να ετεροπροσδιορίζεται όταν αναπαρίσταται στις αφηγήσεις διαφόρων χαρακτήρων σε διάφορες επικοινωνιακές περιστάσεις. Σε προφορικές αφηγήσεις ομιλητών σε διάφορες περιστάσεις το εγώ αφηγηματοποιείται και αποκτά ταυτότητα σε σχέση με το άμεσο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον του ομιλητή. Γι' αυτό το λόγο στις ελληνικές αφηγήσεις προβάλλονται πολύ έντονα οι οικογενειακοί ρόλοι και δεσμοί (Georgakoroulou 1997). Η συστηματική μελέτη της αφήγησης στην ΝΕ έχει δείξει μια τυπική διαφοροποίησης κατά φύλο: οι ανδρικές ιστορίες σε μεγάλο βαθμό αναφέρονται σε δράση, δραστηριότητες αλλά και συγκρούσεις με άλλα ανδρικά πρόσωπα, ενώ οι ιστορίες γυναικών αφηγηματοποιούν προβλήματα και ζητήματα της καθημερινότητας και της ιδιωτικής σφαίρας, περιγράφουν τα εξωτερικά γεγονότα κυρίως μέσα από τις συγκινησιακές αντιδράσεις και τα συναισθήματα που αυτά προκάλεσαν (φόβο, αμηχανία ανασφάλεια, κλπ.).

Ο ρόλος του φύλου στην γλωσσική επικοινωνία και η προβολή - αναπαράσταση ιδιοτήτων μιας συγκεκριμένης ταυτότητας του εγώ, έχει γίνει αντικείμενο μελετών και οφείλεται κατά κύριο λόγο στο ενδιαφέρον των γυναικείων σπουδών και του γυναικείου κινήματος στο ζήτημα της *γλωσσικής εξέλιξης* των δύο φύλων. Η Lakoff με την μελέτη της *Language and Woman's Place* (1975), αλλά και η Spender με το βιβλίο της *Man Made Language* (1980) άνοιξαν το δρόμο για την συστηματική έρευνα της επίδρασης του φύλου στην καθημερινή επικοινωνία. Σύμφωνα με την Lakoff η γλώσσα των γυναικών χαρακτηρίζεται από διστακτικότητα, ανασφάλεια και αδυναμία ρητής δήλωσης, χρησιμοποίηση συναινετικής ευγένειας και αποφυγή έκφρασης άμεσης διαφωνίας. Η διαπίστωση αυτή ώθησε στην παραγωγή πληθώρας μελετών σχετικών με την γλώσσα και την κυριαρχία των ανδρών στην γλώσσα. Οι σχετικές έρευνες απασχολήθηκαν με το κατά πόσον η ίδια η μορφολογία, το συντακτικό και η γραμματική στην γλώσσα κάνουν υπέρ των ανδρών διακρίσεις. Η θέση αυτή υποστηρίχθηκε στο ρηξικέλευθο μελέτημα της Cameron *Feminism and Linguistic Theory* (1992) που συστηματοποίησε την φεμινιστική γλωσσολογία στην Ευρώπη και στην Αμερική. Ωστόσο, αργότερα η

Cameron (1997) αμφισβήτησε την ύπαρξη μιας γυναικείας γλώσσας που βασίζεται στην ανασφάλεια και αβεβαιότητα που υποστήριξε η Lakoff.

Η περαιτέρω έρευνα έδειξε ότι οι γλωσσικοί τύποι που χρησιμοποιούνται σε συσχέτισμό με το φύλο διαμεσολαμβάνονται από σύνθετες περικειμενικές και ιδεολογικές παραμέτρους. Η σχέση γλώσσας και φύλου δεν ήταν απλουστευτικά άμεση, αλλά υπάγεται στους ίδιους μηχανισμούς γλωσσικών επιλογών που διέπουν και άλλες κοινωνικές μεταβλητές, όπως η ηλικία και η κοινωνική τάξη. Η γλώσσα δηλ. δεν δηλώνει απευθείας το φύλο, αλλά υιοθετεί συγκεκριμένους γλωσσικούς τύπους, οι οποίοι δηλώνουν βασικά κοινωνικούς ρόλους που με τη σειρά τους σχετίζονται με το φύλο (Ochs 1992). Πολλοί γλωσσικοί τύποι δηλ. σχετίζονται με κοινωνικούς ρόλους και έλλειψη εξουσίας και εμμέσως με το φύλο. Επίσης, έχει καταδειχθεί πως ελάχιστοι γλωσσικοί τύποι σχετίζονται αποκλειστικά και μόνο με ένα από τα δύο φύλα. Οι ίδιοι τύποι χρησιμοποιούνται και για τα δύο φύλα για διαφορετικούς επικοινωνιακούς σκοπούς. Το περιεχόμενο και η περίπτωση επιβάλλουν την ανισότητα στην χρήση γλωσσικών τύπων.

Ιδιαίτερα, η χρήση γλωσσικών τύπων που αναφέρονται στους κοινωνικούς ρόλους και ιδιότητες των γυναικών θεωρήθηκαν ασύμμετροι, όπως για παράδειγμα οι όροι. *κυρία/δεσποινίς* σε αντίθεση με την ολική χρήση του αντίστοιχου «*κύριος*». Ενδεικτικό είναι ότι στην αγγλική γλώσσα υιοθετήθηκε ο πολιτικά ορθότερος τύπος "Ms» αντί της επιλογής μεταξύ "Mrs." και "Miss". Εντοπίστηκε, επίσης, η χρήση ανδροκρατικών λεξημάτων όπως *ανδρισμός, επανδρώνω, υπανδρεύομαι* κλπ., η χρήση αρσενικού γραμματικού γένους για μια σειρά επαγγελματιών (ο *γιατρός* ο *δικαστής* κ.α.), η γενική χρήση του αρσενικού γένους σε αντωνυμίες και ουσιαστικά που υποτίθεται πως αναπαριστούν και τα δύο φύλα (*άνθρωπος, έλληνας πολίτης, οποιοσδήποτε, κάποιος* κ.α.).

Στην Ελλάδα η μελέτη των γλωσσικών ανισοτήτων έχει ιστορία δυο περίπου δεκαετιών και μια από τις καίριες παρεμβάσεις της γλωσσικής πολιτικής που υιοθετήθηκε είναι η γενικευμένη χρήση του τύπου *κυρία* για τις γυναίκες σε όλες τις περιστάσεις και τους εργασιακούς χώρους. Το ζήτημα των γλωσσικών αλλαγών στη μεροληπτική γλωσσική διατύπωση έχει αναλυθεί διεξοδικά από κοινωνιογλωσσολόγους με πολλά και ποικίλα παραδείγματα (Μακρή- Τσιλιπάκου, 1995).

Η υπόθεση εργασίας για την ύπαρξη μιας γυναικείας γλώσσας που είναι γεμάτη ανασφάλεια και δισταγμό θεωρήθηκε μύθος μέσα από την έμφαση στην περικειμενική εξάρτηση των επικοινωνιακών στρατηγικών. Αποφθεγματικές γενικεύσεις στις σχέσεις φύλου και γλώσσας θεωρήθηκαν

απλουστευτικές. Η έρευνα έδωσε έμφαση στις αναλύσεις δεδομένων από πολλά και ποικίλα περιβάλλοντα γλωσσικής χρήσης ώστε να αναδυθούν νέα ευρήματα σχετικά με τη σχέση γλώσσας και φύλου και να εξαχθούν συμπεράσματα που να συστηματοποιούν τις διαφορετικές πρακτικές επικοινωνίας που υιοθετούνται από τα δυο φύλα.

Στην τηλεόραση, έχει κυρίως μελετηθεί το κειμενικό είδος της συνέντευξης και οι τρόποι με τους οποίους οι δημοσιογράφοι ασκούν επικοινωνιακό έλεγχο στους προσκεκλημένους ομιλητές τους (Clayman 1991), έχει επισημανθεί η έλλειψη διαφάνειας στην αφηγηματοποίηση των ειδήσεων (Κακαβούλια 2001) και έχουν μελετηθεί οι στρατηγικές της ευγένειας (Brown & Levinson 1987) στα τηλεοπτικά μαγκαζίνο ή του λόγου που χρησιμοποιείται στα μετεωρολογικά δελτία (Σηφιανού-Τζάννε 2001). Κατά τους Fisk & Hartley (1992: 25)

Η τηλεόραση παίζει ενεργό ρόλο στις υπό εξέλιξη κοινωνικές αλλαγές. Η ανάλυση περιεχομένου της τηλεόρασης, δείχνει ότι η σεξιστική διάκριση είναι εξίσου σημαντική με τη φυλετική και την ταξική διάκριση. Οι Seggar & Wheeler (1973) μελέτησαν το συμβολικό κόσμο της τηλεόρασης και βρήκαν ότι οι γυναίκες μειονεκτούν κοινωνικά περισσότερο απ' ό,τι τα μέλη των φυλετικών μειονοτήτων.

Σύμφωνα με τον Fairclough (1995:55) η χρήση της γλώσσας σε οποιοδήποτε κείμενο αποτελείται ταυτόχρονα από κοινωνικές ταυτότητες, κοινωνικές σχέσεις και συστήματα γνώσης και πεποιθήσεων ανταποκρινόμενα αντίστοιχα σε ταυτότητες, σχέσεις και σημάνσεις. Η γλώσσα, λοιπόν, θα αποτελέσει έναν από τους στόχους της μελέτης μας προκειμένου να αποκωδικοποιήσουμε τον τρόπο με τον οποίο απεικονίζεται η θηλυκή ταυτότητα στα πλαίσια του πρωινού magazine.

Η γλώσσα είναι το διάφανο μέσο που κατονομάζει έναν κόσμο ο οποίος υπάρχει έξω και πέρα από αυτήν, είναι ένας τρόπος να φωτίσουμε μία προϋπάρχουσα υποσυνείδητη πραγματικότητα. Οι φεμινίστριες των προηγούμενων ετών έκαναν τη ριζοσπαστική κίνηση να θέσουν το ακόλουθο ερώτημα:

Με βάση ποια οπτική γωνία και με σημείο αναφοράς ποια πραγματικότητα έχει προκύψει η γλωσσική αναπαράσταση του κόσμου;

Η απάντηση (Cameron, 1992:138) είναι αποστομωτική:

Με βάση την οπτική και με σημείο αναφοράς την πραγματικότητα του άντρα.

1. 3. Κώδικες αναπαράστασης του φύλου

Η μελέτη της αναπαράστασης της ταυτότητας του φύλου στις συγκεκριμένες εκπομπές θα εστιαστεί στους λεκτικούς και εικονικούς τρόπους αναπαράστασης των γυναικών -με αναμενόμενα αποτελέσματα. Ο Ρολάν Μπαρτ στο βιβλίο του *The Fashion System* (1983) παρατηρεί πως η συμβολοποίηση του φύλου δομείται και εδραιώνεται μέσα στους κώδικες της μόδας και της διαφήμισης. Οι Fisk & Hartley (1992: 27) αναφέρουν ως πρωτοπόρους τους Dominick & Rauch (1972) εφ' όσον ενδελεχώς

μελέτησαν την εικόνα των γυναικών στις τηλεοπτικές διαφημίσεις που προβλήθηκαν το 1971 και όπως ήταν αναμενόμενο βρήκαν ότι αναδύονταν το ίδιο σύστημα κοινωνικών αξιών. Οι γυναίκες εμφανίζονταν σε λιγότερες ασχολίες από τους άντρες και οι ασχολίες αυτές έφεραν αρνητικό δείκτη τιμής εξουσίας.

Το πρωινό τηλεπεριοδικό ή κοινώς λεγόμενο «magazino» αποτελεί το τηλεοπτικό προσομοίωμα του έντυπου περιοδικού ποικίλης ύλης, το οποίο συνιστά τον κατ' εξοχήν φορέα της μόδας και της διαφήμισης. Τα διαφημιζόμενα προϊόντα, αφενός απευθύνονται σε γυναίκες, και αφετέρου χρησιμοποιούν γυναίκες ως μέσο διαφημιστικό. Η ερμηνεία λοιπόν των αναπαραστάσεων της γυναίκας, στο οπτικό, αλλά κυρίως στο ρηματικό «σώμα» του πρωινού τηλεπεριοδικού, είναι το βασικό μας ζητούμενο. Κατά την van Zoonen (1996:12),

Η αναπαράσταση ήταν πάντοτε το πεδίο της μάχης και για τον κλασσικό φεμινισμό. Το γυναικείο κίνημα δεν ενδιαφέρθηκε μόνο για θέματα συζυγικής αντιπαράθεσης, για ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες αλλά και για θέματα σχετικά με τον τρόπο που χρησιμοποιούνται τα σύμβολα για να ορίσουν και να αναπαραστήσουν τη γυναικεία ταυτότητα.

Η γυναίκα ενδύεται μία οπτική ταυτότητα που απαρτίζεται από μια ποικιλία επιμέρους πρόσθετων χαρακτηριστικών, τα οποία επιβάλλονται από τα ΜΜΕ ως ένα είδος αισθητικής νόρμας. Αυτά τα στοιχεία υπερτονίζουν ορισμένα φυλικά χαρακτηριστικά και αποσιωπούν άλλα σε βαθμό που μιλούμε για την κατασκευή ή για την αναπαράσταση του φύλου, για την έννοια του φύλου δηλαδή ως τελικό προϊόν ανθρώπινων επινοήσεων και παρεμβάσεων.²

² Για την σχέση της μεταμφίεσης με την φυλική ταυτότητα, την αναπαραστατική αξία της ένδυσης, παρενδυσίας κλπ. βλ. Μικέ 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΟΜΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

2. 1. Το πρωινό τηλεπεριοδικό ως κειμενικό είδος

Τα ΜΜΕ χαρακτηρίζονται από διαδικασίες «ρουτίνας» ως προς τη συλλογή και την επιλογή του υλικού, και ακολούθως ως προς την ανασύνθεση και την μεταμόρφωση του σε τελικό κείμενο (Fairclough 1995). Ταυτόχρονα, η παραγωγή ενός κειμένου στον τηλεοπτικό χώρο αποτελεί συλλογική διαδικασία που περιλαμβάνει δημοσιογράφους, παραγωγούς, συντάκτες και γενικότερα δύο ομάδες ανθρώπων, μία που ασχολείται με το κείμενο αυτό καθ' αυτό, και μία άλλη που απασχολείται με θέματα εξ ολοκλήρου τεχνικής φύσεως.

Το πρωινό τηλεπεριοδικό [‘magazino’] με τη θεματική του ποικιλία και την αβίαστη ροή που μοιάζει να μιμείται τον ελεύθερο συνειρμό, είναι ένα κειμενικό είδος πρόσφατο, που κάνει την εμφάνιση του στην ελληνική τηλεόραση κατά την τελευταία δεκαετία. Προϋπόθεση για την διαμόρφωση του συγκεκριμένου είδους είναι η διαλεκτική σχέση ανάμεσα στις ευρύτερες εξελίξεις του κοινωνικού τοπίου και στις αλλαγές που υιοθετεί ο τηλεοπτικός λόγος ως κειμενικό είδος σε επίπεδο δομής, μορφολογίας και περιεχομένου (Fairclough, 1995:33).

Αυτό σημαίνει πως το πρωινό magazino δεν έχει μία αυστηρά προκαθορισμένη δομή, αντίθετα ενσωματώνει με ταχύτητα νέες θεματικές προκειμένου να ανταποκριθεί στις σφυγμομετρήσεις των εναλλασσόμενων προτιμήσεων του κοινού.

Είναι επίσης χαρακτηριστικό πως η επικοινωνία του κοινού με τους παρουσιαστές των πρωινών magazino είναι συνεχής, καθώς με αφορμή τα τηλεπαιχνίδια εκφράζουν τόσο τις απόψεις τους για το πρόγραμμα, όσο και τις προτιμήσεις ή τις προτάσεις τους. Επιπροσθέτως, το σύνολο των τηλεφωνημάτων, το φύλο αυτών που τηλεφωνούν, καθώς και το επίπεδο των θεμάτων που θίγουν κατά την ζωντανή συνομιλία με τον εκπρόσωπο της τηλεόρασης, αποτελούν από μόνα τους δείκτες. Η ζωντανή επαφή με το κοινό είναι ένας άμεσος τρόπος καταμέτρησης της απήχησης της εκπομπής (ανάδραση), καθώς και ένας τρόπος εντοπισμού και αξιολόγησης της μερίδας του κοινού, η οποία ανταποκρίνεται. Ταυτόχρονα παρέχει ένα ακατέργαστο

σώμα υποδείξεων για την μελλοντική εξέλιξη του ύφους που πρέπει να υιοθετήσει η εκπομπή.

Χαρακτηριστικό είναι πως στο χώρο του πρωινού *magazino* εντάσσονται τόσο εκπομπές ειδησεογραφικού χαρακτήρα όσο και εκπομπές καθαρά ψυχαγωγικές.³ Έχει σημασία λοιπόν να διευκρινίσουμε πως ο χαρακτήρας των δύο *magazino* που επιλέξαμε είναι πρωτίστως ψυχαγωγικός. Επίσης ως προς το ύφος ενός πρωινού *magazino* μπορούμε να πούμε πως προκύπτει ως αποτέλεσμα της σύνθεσης πολλών επιμέρους στοιχείων όπως είναι η προσωπικότητα του/της παρουσιαστή/τριας, ο ακροαματικός σχεδιασμός, και το σύνολο εν γένει των αισθητικών επιλογών τόσο σε επίπεδο θεματικών όσο και σε επίπεδο ενδυματολογικής και εικαστικής επιμέλειας.

Έτσι μένει να διευκρινίσουμε πως τα δύο τηλεπεριοδικά που επιλέγησαν, έχουν υψηλό δείκτη ακροαματικότητας, προβάλλονται από την ελληνική ιδιωτική τηλεόραση σε χρονική ζώνη απολύτως ταυτόσημη -και για τα δύο κανάλια- και έχουν *ακροαματικό σχεδιασμό* (Bell 1991) με προσανατολισμό σε αποδέκτες του γυναικείου φύλου.⁴

Την περιγραφή και στη συνέχεια την σύγκριση της δομής των επιλεγμένων εκπομπών θα επιχειρήσουμε σε τρεις διαδοχικές φάσεις:

1. Θα εντοπίσουμε τα επιμέρους κειμενικά είδη λόγου που περιλαμβάνει το πρωινό *'magazino'* ως τηλεοπτικό κειμενικό είδος ,
2. Θα επιχειρήσουμε μια γενική επισκόπηση των ομοιοτήτων και των διαφορών των δύο επιλεγμένων εκπομπών, και
3. Θα εστιάσουμε στον τρόπο παρουσίασής τους,

- a) Περιγράφοντας τον τηλεοπτικό λόγο του πρωινού «*magazino*» ως κειμενικό είδος
- β) Εντοπίζοντας τα κειμενικά είδη που αυτό περιλαμβάνει.

2.2. Διακειμενικότητα

Στην μελέτη μας θα αναζητήσουμε τις πιθανές αλλοιώσεις στην κλασική φόρμα κάποιων ειδών λόγου, κυρίως μέσα από πρακτικές διακειμενικής *υβριδιοποίησης*, καθώς και τα ιδιαίτερα, νέα χαρακτηριστικά που αποκτούν με την ένταξή τους στο είδος λόγου, χάνοντας ενίοτε τη βαρύτητα και την ιστορική τους πύκνωση.

³ Βλ παρακάτω ενότητα 2.2.2.

⁴ Βλ. κεφάλαιο 3.

Η θεματολογία του πρωινού magazine φαίνεται πως επιχειρεί να ανταποκριθεί στα ενδιαφέροντα μιας μεγάλης μερίδας του τηλεοπτικού κοινού και προκειμένου να το επιτύχει δε διστάζει να ενσωματώσει ποικίλα θέματα τα οποία συνθέτουν το οπτικό και προπάντων κειμενικό σύμπαν του πρωινού magazine. Τα θέματα αυτά εκφέρονται από επιμέρους κειμενικά είδη. Έτσι έχουμε:

A. Τα τακτικά αφιερώματα, όπως:

- ΜΟΔΑ
- ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑ
- ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ
- ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
- ΚΟΥΤΣΟΜΠΟΛΙΟ
- ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΩΝ

B. Τα μη τακτικά, όπως:

- ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
- ΑΦΗΓΗΣΗ,
- ΡΕΠΟΡΤΑΖ
- ΧΑΠΕΝΙΝΓΚ
- ΘΕΑΤΡΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
- ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ταυτόχρονα εντοπίζουμε την μορφολογική και ειδολογική συγγένεια ανάμεσα στα περιοδικά ποικίλης ύλης ή αλλιώς στα γυναικεία περιοδικά και στη θεματολογία του πρωινού 'magazine', το οποίο μοιάζει να αντλεί με συνέπεια από αυτή την ύλη και στη συνέχεια να την οπτικοποιεί.

Σύμφωνα με τον Fairclough (1995:75):

Η διακειμενική ανάλυση αποτελεί μία γέφυρα μεταξύ των κόσμων του 'κειμένου' και της 'πρακτικής του λόγου' στα πλαίσια της κριτικής ανάλυσης του λόγου. Πρόκειται για μία ανάλυση κειμένων κάτω από το πρίσμα της πρακτικής του λόγου και πιο συγκεκριμένα κάτω από το πρίσμα 'της διαδικασίας παραγωγής του λόγου' -εννοώντας τους τρόπους με τους οποίους οι κατηγορίες και τα είδη λόγου που προϋπάρχουν στα πλαίσια μιας γκάμας πιθανών συνδυασμών λόγου, εξάγονται και

ανασυνδυάζονται κατά την παραγωγή και την κατανάλωση κειμένων, και τους τρόπους με τους οποίους τα κείμενα μεταμορφώνουν και ενσωματώνουν άλλα κείμενα τα οποία βρίσκονται σε αλυσιδωτή σχέση μεταξύ τους.

Η διαδικασία της ενσωμάτωσης άλλων κειμενικών ειδών στο πρωινό μαγαζί παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς οι αλλοιώσεις των ειδών που ενσωματώνονται είναι συχνά τόσο μεγάλες ώστε να θυμίζουν ελεύθερη διασκευή του κειμενικού είδους προέλευσης. Ας δούμε ένα παράδειγμα:

Πρόκειται για ένα δελτίο καιρού το οποίο εκφωνείται από την παρουσιάστρια του **Σα στο σπίτι σας**

Δελτίο Καιρού

Π/α: Λοιπόν, να πούμε ότι σήμερα στην Αθήνα υπάρχει πιθανότητα βροχής όπως λέει η ΕΜΥ και η θερμοκρασία θα 'ναι από εφτά ως δεκαοχτώ βαθμούς Κελσίου.

Π/ής: Από πόσο;

Π/α: Εφτά, εφτά με δώδεκα, είπα δεκαοχτώ;

Π/ής: Ναι, εφτά με δώδεκα;

Π/α: Μμ

Π/ής: Φτιάχνει δηλαδή η θερμοκρασία.

Π/α: Εντάξει...

Π/ής: Μ' άρεσε η χθεσινή τσουρ τσουρ βροχούλα...

Π/α: Ναι αλλά γκλιτς γκλιτς γκλιτσούλα στο δρόμο.

Π/ής: Ναι δε βγήκα καθόλου.

Π/α: Και χρουτς χρουτς τ' αυτοκινητάκια.

Π/ής: Και δεν τα 'βλεπα, δεν βγήκα έξω να δω τίποτα, τίποτα, δεν ήθελα... δεν ήθελα να βγω από το σπίτι μου.

Π/α: Καλά έκανες, καλά έκανες.

Παρατηρούμε πως στην προκειμένη περίπτωση το **δελτίο καιρού** χάνει κάθε επισημότητα και ο καθαρά ειδησεογραφικός χαρακτήρας του εμπλουτίζεται με σχολιασμούς που αποεστιάζουν το ενδιαφέρον από την πληροφορία. Ταυτόχρονα χάνει το αφηγηματικό του ύφος και αποδίδεται με διάλογο (Σηφιανού-Τζάννε 2001). Οι παρουσιαστές επιδίδονται σε λεκτικά σκέρτσα και εκφράζουν τις απορίες, τις προτιμήσεις ή την ανησυχία που προκαλούν οι συγκεκριμένες καιρικές συνθήκες σε έναν άνθρωπο που κάθεται στο σπίτι, εύλογα υπονοώντας μία νοικοκυρά.

Εξετάζοντας τώρα τη διαδικασία της πρόσληψης και της κατανόησης του κειμένου ο Μπαμπινιώτης (1991:309) επισημαίνει τη σημαντικότητα του στοιχείου της *διακειμενικότητας*, δηλαδή της σχέσης ενός κειμένου με άλλα κείμενα:

...η κατανόηση ενός κειμένου είναι κατά βάθος μία συνεχής αντιπαράθεση, σύγκριση και αναμέτρηση μίας σειράς επιμέρους κόσμων (μικροκόσμων): του κόσμου του ακροατή/ αναγνώστη, του κόσμου του δημιουργού ενός (προφορικού γραπτού) κειμένου, του κόσμου της εξωτερικής πραγματικότητας, του κόσμου (ταξινομίας κατά τον Saussure) της γλώσσας και του διακειμενικού κόσμου (intertextual world), του κόσμου των συναφών/ διαφορετικών προφορικών ή γραπτών κειμένων, που συνθέτουν τον κόσμο της γλωσσικής εμπειρίας του καθενός).

Τώρα το γιατί και τα δύο αυτά είδη, δηλαδή το ψυχαγωγικού χαρακτήρα πρωινό magazine και τα περιοδικά ποικίλης ύλης, είναι τόσο δημοφιλή ανάμεσα στις γυναίκες (van Zoonen, 1993:106) είναι ένα ερώτημα που δεν έχει ακόμα απαντηθεί, παρά τις πειστικές διαστάσεις που έχει λάβει. Μήπως τελικά η μεγάλη απήχηση τους είναι ευθέως ανάλογη της αποδοχής της κυρίαρχης ιδεολογίας η οποία ενυπάρχει στα κείμενα; Και ποια πρέπει να είναι η φεμινιστική πολιτική μπροστά στη μαζική ανταπόκριση των γυναικών σ' αυτού του τύπου τα ερεθίσματα που σε ασυνείδητο επίπεδο εκλαμβάνονται ως οικεία και ευχάριστα;

2.3. Ομοιότητες και διαφορές στις επιλεγμένες εκπομπές

2.3.1. Γενική επισκόπηση

Εξετάζοντας τα κειμενικά είδη που περιλαμβάνονται στο πρωινό magazine εντοπίσαμε τα ακόλουθα:

Α. Τόσο στον **Πρωινό Καφέ** όσο και στο **Σα στο σπíti σας** τα είδη λόγου κινούνται γύρω από έναν κοινό άξονα, ο οποίος φαίνεται ότι αποτελεί γνώμονα για την επιτυχία, στο βαθμό που αυτού του τύπου οι εκπομπές οφείλουν να παρουσιάζουν ποικιλία θεμάτων και να εντάσσουν στα πλαίσια τους πολλά και διαφορετικά είδη λόγου. Έτσι και στις δύο εκπομπές έχουμε όλα τα είδη λόγου που προαναφέραμε (συνεντεύξεις, μαγειρική, αστρολογία, ρεπορτάζ, διαφημίσεις, θεατρικοποιήσεις, χάπενινγκ κλπ.). Οι ομοιότητες είναι

φανερές ως προς τη δομή και το κυνήγι της πρωτοτυπίας που φαίνεται πως αποτυγχάνει να δώσει καρπούς.

Β. Ταυτόχρονα παρατηρούμε πως και στις δύο εκπομπές η επικοινωνία μεταξύ παρουσιαστών και καλεσμένων, αν και κινείται γύρω από προσχεδιασμένους θεματικούς άξονες, πραγματώνεται με τρόπο ώστε ο εκφερόμενος λόγος να μην έχει προκύψει από αυστηρή απομνημόνευση γραπτού κειμένου, αλλά να αποτελεί το ζωντανό, αυτοσχέδιο αποτέλεσμα της λεκτικής δράσης των παρουσιαστών/ τριών μπροστά στην κάμερα και να παρουσιάζει όλα τα χαρακτηριστικά του προφορικού λόγου (παράλληλη ομιλία, χάσματα, απότομες θεματολογικές αλλαγές κτλ.).

2.3.2. Συγκριτική ενδεικτική αντιπαράθεση

Στη συνέχεια θα επιχειρήσουμε μία συγκριτική αντιπαράθεση της έναρξης των δύο εκπομπών προκειμένου να εντοπίσουμε τις ιδιαιτερότητες τους ως προς τις λεπτομέρειες του συνομιλιακού ύφους αλλά και το είδος των πληροφοριών που παρέχει η κάθε μία.

Συγκριτική αντιπαράθεση της έναρξης των δύο εκπομπών:

Mega - Σα στο σπίτι σας

Πλατό

Οι δύο Παρουσιαστές κάθονται γύρω από το τραπέζι - Χαιρετούν - Σπιτική ατμόσφαιρα - Ρούχα ουδέτερα unisex

ANT1 - Πρωινός Καφές

Η Παρουσιάστρια μόνη της. Φοράει ρούχα γυμναστικής.

Με πανοραμική βλέπουμε πως στο στούντιο πολλοί κάνουν γυμναστική. Το στούντιο έχει μετατραπεί σε γυμναστήριο. Μαζί με την Παρουσιάστρια ο ένας από τους δύο συμπαραουσιαστές της.

Παρατηρούμε πως και στις δύο εκπομπές η ατμόσφαιρα είναι χαλαρή, πρωινή, «σπιτική», ωστόσο μία πιο προσεκτική παρατήρηση θα μας αποκαλύψει κάποιες διαφορές τόσο στον οπτικό σχεδιασμό όσο και στην εκφερόμενη θεματολογία.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Σα στο σπίτι σας

Π/α: Σα σήμερα δολοφονήθηκε με μπαμπεσιά ο Αλί Πασάς στα Γιάννενα

Π/στής: Ναι έχεις πάει στη λίμνη

Π/α: Σε ηλικία εβδομήντα οχτώ ετών βέβαια, δεν τον τρώγανε νωρίτερα;

Π/ής: Καλά του κάνανε, αλλά πήγαν... τον είχανε πάρα πολύ μεγάλο άχτι. (χάσμα)

Π/α: Καλά τον κάνανε

Π/ής: Έχεις πάει στην...

Π/α: Έχω πάει στη λίμνη Τι θες Σωτήρη; (γαβγίζει ο σκύλος και του απευθύνεται) Δεν αφήνεις δύο ανθρώπους να μιλήσουνε με ησυχία;

Π/ής: Έχεις δει την τρύπα κάτω απ' το κρεβάτι του Αλί Πασά;

Π/α: Δεν την έχω δει την τρύπα...

Π/ής: Έλα! (γελούν)

Π/α: (γελώντας) Να μα την Παναγία την τρύπα δεν την έχω δει (σταυροκοπιέται)

Π/ής: Άμα δε δεις την τρύπα (εμφατικά) δεν καταλαβαίνεις την μπαμπεσιά.

Π/α: Τσάμπα ταξίδι πήγα που δεν είδα την τρύπα στα Γιάννενα

Π/ής: Ναι , τσούκου, τσούκου, τσούκου

Π/α: Μπορεί να πάμε στα Γιάννενα

Π/ής: Τσούκου, τσούκου, τσούκου κάτω από το κρεβάτι του

Π/α: Για πες

Π/ής: Είχανε υπολογίσει

Π/α: Αυτός κοιμότανε τώρα

Π/ής: Κοιμότανε, και η Κυρά Φροσύνη ξέρεις

Π/α: Ήταν στη λίμνη, στον πάτο την έριξε ο κακός Αλίσ Πασάς

Π/ής: (ταυτόχρονα) την είχανε κάνει, άντε...και πάνε από κάτω και νταν, νταν, νταν

Π/α: Α την τρύπα την κάνανε μετά

Π/ής: Όχι με τον πυρο... με τον πυροβόλο όπλο

Π/α: Ναι αυτό, νόμιζα ότι το 'χαν κόψει το κρεβατάκι ... (γέλια)

Π/α: Λοιπόν, να πούμε ότι σήμερα στην Αθήνα υπάρχει πιθανότητα βροχής όπως λέει η ΕΜΥ και η θερμοκρασία θα 'ναι από επτά ως δεκαοχτώ βαθμούς Κελσίου.

Π/ής: Από πόσο;

Π/α: Εφτά, εφτά με δώδεκα, είπα δεκαοχτώ; κλπ...

Παρατηρούμε πως κατά την έναρξη της συγκεκριμένης εκπομπής **-Σα στο σπίτι σας-** οι Παρουσιαστές σχολιάζουν το εορταστικό ημερολόγιο, καθώς και κάποια ιστορικά στοιχεία, αλλά με τόνο χιουμοριστικό. Είναι σα να προσπαθούν να ορίσουν τα χαρακτηριστικά μιας μέρας συνηθισμένης και ιστορικά αδιάφορης. Η επικοινωνία μοιάζει αυθόρμητη, τα θέματα εναλλάσσονται με γοργό ρυθμό και τα συνεχή γέλια σε συνδυασμό με την

παρουσία του σκύλου που τους αποσπά την προσοχή, αφήνουν μια εντύπωση χαλαρότητας και απουσίας σχεδιασμού.

Ωστόσο, μία πιο προσεκτική ματιά μας αποκαλύπτει πως οι συγκεκριμένες πληροφορίες (Γιορτή Αγ. Πολυξένης, Δολοφονία Καλιγούλα, Δολοφονία Αλί Πασά στα Γιάννενα, Δελτίο Καιρού) δεν μπορεί παρά να είναι αποτέλεσμα σχεδιασμού, ή ότι οι παρουσιαστές βασίζονται σε προϋπάρχον κείμενο, ή πιθανόν σε απλές σημειώσεις και στη συνέχεια αυτοσχεδιάζουν με βάση αυτές.

Ταυτόχρονα εντοπίζουμε το στοιχείο της υπονόμησης της εγκυρότητας του λόγου είτε στην επικοινωνία των δύο παρουσιαστών μεταξύ τους, είτε μεταξύ της παρατιθέμενης πληροφορίας και του σχολιασμού της. Έτσι ενώ μαθαίνουμε πως σαν σήμερα δολοφονήθηκε ο Καλιγούλας την ίδια στιγμή η έννοια της δολοφονίας χάνει την όποια βαρύτητα της καθώς ευτελίζεται σε αξιολόγηστο συμβάν με τα επόμενα σχόλια: **«Τον φάγανε μπαμπέσικα... Αλλά ήταν άνθρωπος ανώμαλος...»** Ταυτόχρονα παρατηρούμε πως με τέτοιου τύπου σχόλια η πληροφορία απεκδύεται τον ουδέτερο και ψυχρό χαρακτήρα της και το πρόσωπο στο οποίο αναφέρεται εξομοιώνεται με ένα οποιοδήποτε σύγχρονο δημόσιο πρόσωπο του οποίου οι δραστηριότητες θα απασχολούσαν τον κίτρινο τύπο. Στην πραγματικότητα δηλαδή το πρόσωπο σχολιάζεται με τρόπο ώστε να αποτελέσει μία προέκταση ή να κάνει μία υποκατάσταση του στενού κύκλου της τηλεθέατριας. Όταν όμως πρόκειται για πρόσωπα ιστορικής σημασίας, τότε τέτοιου είδους σχόλια αποτελούν προκλητική μετατόπιση του κέντρου βάρους τους.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Πρωινός Καφές

Παρ/στρια: Καλή σας ημέρα Τι κάνουμε, πώς είναι η διάθεση μας; Πώς ξυπνήσαμε σήμερα; Ξυπνήσαμε ή είπαμε να μείνουμε στο κρεβάτι έτσι για αλλαγή; Κάνει και λίγο κρύο έξω. Θα μου πείτε κρύο κρύο και συ με το κοντομάνικο;

Σήμερα είπαμε να παίξουμε με τα φορμάκια μας. Ε ξέρετε ότι τα παιχνίδια μας αρέσουν, θέλουμε να είμαστε σε κατάσταση σα να είμαστε σπιτάκι μας, σα να είμαστε στο σχολείο, σαν κάπου τέλος πάντων να είμαστε που να νιώθουμε χαλαρά και ωραία. Έτσι λοιπόν βάλαμε τις φορμίτσες μας. Κοιτάξτε μας τα αθλητικά μας κι είμαστε έτοιμοι. Όλοι! Και οι καλεσμένοι σήμερα μπαίνουν με τα φορμάκια τους.

Στον **Πρωινό Καφέ** παρατηρούμε πως η έναρξη δεν περιέχει τέτοιου είδους σύνθετες πληροφορίες. Αντίθετα, η εκπομπή ξεκινά με έναν χαλαρό και αυτοσχέδιο μονόλογο της παρουσιάστριας η οποία «συνομιλεί» σε τόνο οικειότητας με το θεατή: **«Τι κάνουμε, πώς είναι η διάθεση μας; Πώς ξυπνήσαμε σήμερα;»**

Το ασυνήθιστο στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι πως η παρουσιάστρια είναι ντυμένη με αθλητικά και σε αυτό ακριβώς το στοιχείο εντοπίζουμε τον **σχεδιασμό** της εκπομπής η οποία έχει ως θέμα τα όργανα γυμναστικής και τα γυμναστήρια. Επίσης παρατηρούμε πως στο πλατό βρίσκονται εκτός από την Παρουσιάστρια, ο ένας από τους δύο Συμπαρουσιαστές της, καθώς και μία ομάδα κοριτσιών που γυμνάζονται, δηλαδή μεγάλος αριθμός προσώπων, κάτι το οποίο δε συμβαίνει στο **Σα στο σπίτι σας**.

Επίσης, η συνομιλία μεταξύ της Παρουσιάστριας και του Συμπαρουσιαστή της διέπεται από την πρώτη στιγμή από χιούμορ που βασίζεται σε σεξουαλικά υπονοούμενα, κινείται γύρω από τη θεματολογία του γάμου και χαρακτηρίζεται από συνομιλιακό ύφος χαμηλής πληροφορικότητας.

[Η Παρουσιάστρια στέκεται μπροστά στα όργανα γυμναστικής, μπαίνει ο Παρουσιαστής και σχολιάζουν την αμφίεση τους]

*Παρ/στρια: **Ε εμένα ήθελε ο Κωνσταντίνος να μου βάλει έτσι άλλο χρώμα πάνω άλλο κάτω, αλλά εγώ δεν είμαι του άλλο πάνω άλλο κάτω, θέλω πάνω κάτω το ίδιο***

*Παρ/στής: **Εμ για γάμο πας***

*Παρ/στρια: **(Ναζιάρικα) Έλα ρε Άγγελε!***

Από την άλλη το γεγονός ότι στον **Πρωινό Καφέ** όλοι οι καλεσμένοι έχουν υποχρεωθεί να εμφανιστούν με αμφίεση αθλητική και να κάνουν γυμναστική πριν καθίσουν στο σαλόνι, είναι χαρακτηριστικό που το συναντούμε και στο **Σα στο σπίτι σας**, καθώς πολύ αργότερα μία καλεσμένη καλλιτέχνη που υποβάλλεται αρχικά σε μία κλασική, σοβαρού ύφους, συνέντευξη θα κληθεί στη συνέχεια να μαγειρέψει στην κουζίνα του πλατό.

Σα στο σπίτι σας

Πλατό

[Η επόμενη καλεσμένη κάθεται ήδη στο σαλόνι. Είναι τραγουδίστρια η Νάντια Κωνσταντοπούλου. Μένει στην Καλλιτεχνούπολη και δεν της αρέσει πια να δουλεύει πολύ. Στο βάθος ακούγεται δίσκος με τη φωνή της, της παίρνουν

συνέντευξη. Μιλάει πολύ ώρα. Οι Παρουσιαστές υιοθετούν σοβαρό ύφος. Βλέπουμε φωτογραφίες στο καμαρίνι της από το παρελθόν.]

Βίντεο

Ξενάγηση στο σπίτι της καλλιτέχνης στην Καλλιτεχνούπολη.

Στούντιο

[Η καλεσμένη τώρα ετοιμάζεται να μας μαγειρέψει κάτι. [Μαζί με τους παρουσιαστές τη συναντούμε στην κουζίνα του πλατό.] Θα μας κάνει πατάτες σουφλέ...]

Παρατηρούμε πως το χαλαρό ύφος ενισχύεται από το γεγονός πως κανένα είδος τηλεοπτικής δράσης δεν εμμένει μέχρι τέλους στα πλαίσια του κειμενικού είδους που οικειοποιείται. Το δελτίο καιρού εκφυλίζεται σε χιουμοριστικό διάλογο, μία συνέντευξη μετατρέπεται σε επίδειξη μαγειρικής και η παρουσίαση ενός επιστημονικού ζητήματος (όπως π.χ. οι σεξουαλικές δυσαρμονίες στη ζωή του ζευγαριού), είναι απλώς μία πρόφαση για να εκφράσουν τη γνώμη τους όλοι οι καλεσμένοι, που καμία ειδική γνώση δεν έχουν πάνω σ' αυτό.

Η υπονομευτική τακτική αυτή ερμηνεύεται όταν θυμηθούμε τους τίτλους των δύο εκπομπών: **Πρωινός καφές** και **Σα στο σπίτι σας**. Πρόκειται για τίτλους που υποδηλώνουν πως δεν παρακολουθούμε τηλεοπτική εκπομπή με τη συνηθισμένη έννοια του όρου. Αντίθετα, η εκπομπή είναι ένα ανοιχτό παράθυρο σε ένα άλλο σπίτι, ένα τεχνητά δημιουργημένο τηλεοπτικό σπίτι. Αυτός φαίνεται άλλωστε να είναι και ο κύριος σχεδιασμός των δύο εκπομπών. Όλοι όσοι συμμετέχουν ως παρουσιαστές/τριες ή ως καλεσμένοι/ες καλούνται να ενσωματωθούν σε ένα σπιτικό, ανεπίσημο περιβάλλον, ένα περιβάλλον που υποκαθιστά τηλεοπτικά τον πρωινό καφέ μιας νοικοκυράς με τις φίλες της ή αποτελεί απλώς προέκταση του δικού της χώρου και την κάνει να νιώθει **Σα στο σπίτι** της.

2.4. Χώρος παρουσίασης

Άλλο σημαντικό κεφάλαιο που συνδέεται άμεσα με τον τρόπο παρουσίασης είναι ο χώρος παρουσίασης και η διαμόρφωσή του. Παρατηρούμε λοιπόν για τις δύο εκπομπές τα ακόλουθα:

Πρωινός Καφές

Ο χώρος στον οποίο εκτυλίσσεται η εκπομπή είναι εσωτερικός με δυνατότητες μετατροπής ανάλογα με τις ανάγκες της εκάστοτε εκπομπής. Το

σαλόνι υποδοχής των καλεσμένων και η κουζίνα αποτελούν μόνιμο ντεκόρ, ενώ ένας ανοιχτός χώρος μετατρέπεται άλλοτε σε σκηνή, άλλοτε σε γυμναστήριο κι άλλοτε σε πασαρέλα για επίδειξη ρούχων. Μπορούμε να πούμε πως η διαρρύθμιση του πλατό είναι σε γενικές γραμμές σύμφωνη προς τη διαρρύθμιση του εσωτερικού ενός σπιτιού. Ως άλλος 'χορός', η ομάδα των νεαρών κοριτσιών προσδίδει θεατρικότητα στο προσομοιωμένο περιβάλλον του τηλεοπτικού πλατό.

Ως ζωντανή προέκταση του χώρου συνεμφανίζεται μία ομάδα κοριτσιών τα οποία παραμένουν στο πλατό καθ' όλη τη διάρκεια της εκπομπής. Ρόλος τους είναι η επίδειξη ρούχων καθώς και η σιωπηλή συμμετοχή στα δρώμενα, άλλοτε επιδοκιμάζοντας τη δράση των πρωταγωνιστών με την έκφραση του προσώπου ή με χειροκρότημα, άλλοτε συμμετέχοντας πιο ενεργά κι αποτελώντας πρώτη ύλη για πλάνα σφήνες και γκρο πλαν.

Η διαδοχή των θεμάτων με τρόπο 'allegro', καθώς και η μόνιμη συμμετοχή της ομάδας των κοριτσιών, συνηγορεί στη δημιουργία ενός κατασκευασμένου τοπίου με τρόπο ώστε να μπορούμε να εισάγουμε την έννοια της μεταφοράς του πραγματικού, ή αλλιώς της ηθελημένης μετατόπισης από το πραγματικό ή αλλιώς της διαμόρφωσης μιας διαμεσολαβημένης πραγματικότητας η οποία εκκινεί από στοιχεία της πραγματικότητας, αλλά τα διυλίζει έτσι ώστε να κινηθεί τελικά προς τη φαντασίωση.

Τώρα το κατά πόσον τα στοιχεία της πραγματικότητας από τα οποία εκκινεί ανταποκρίνονται σε κάποια πραγματικότητα και ποια είναι αυτή, αυτό είναι ένα θέμα που μας υποχρεώνει να μιλήσουμε για έναν επίσης κατασκευασμένο θεατή, έναν θεατή που υπονοείται, που αποτελεί τελικά μέρος της ομάδας -στόχου (target group) της εκάστοτε εκπομπής, ως τη στιγμή που η σχέση αναδιατυπώνεται στα πλαίσια του διαλόγου που προκύπτει από την καθημερινή συμμετοχή των θεατών, τηλεφωνική ή ενίοτε και ζωντανή.

Η θεματολογία κινείται σταθερά γύρω από τακτικούς θεματολογικούς άξονες, όπως είναι η μαγειρική, η αστρολογία, η μόδα, το gossip show, η συνέντευξη και τα τηλεπαιχνίδια που ανοίγουν ένα ζωντανό κανάλι επικοινωνίας με το θεατή. Πρωτότυπη και ευχάριστη εξαίρεση αποτελεί η δυνατότητα ενός σπάνιου προσκεκλημένου ή η αξιοποίηση στοιχείων από το κοινωνικοπολιτιστικό γίγνεσθαι στο βαθμό που αυτό ταυτίζεται με το εορτολόγιο του χριστιανικού ημερολογίου. (πχ Απόκριες, Πάσχα, Χριστούγεννα κτλ)

Το «σύμπαν» που διαμορφώνεται στον «Πρωινό Καφέ» είναι σε γενικές γραμμές ευδαιμονικό και αισθητικά εξιδανικευμένο, καθώς τόσο η παρουσιάστρια όσο και η ομάδα των μοντέλων που αποτελεί το μόνιμο

ζωντανό περιβάλλον της εκπομπής ανταποκρίνονται σε τρέχοντα πρότυπα ομορφιάς. Ο ηδονισμός, η πρόκληση, και οι συχνές παρεκτροπές της συζήτησης σε σεξιστικά υπονοούμενα είναι επίσης ένα από τα χαρακτηριστικά του (van Zoonen, 1993:87) .

Ένα βασικό στοιχείο του δυτικού πατριαρχικού πολιτισμού είναι η παρουσίαση της γυναίκας ως θέαμα που εκτίθεται στο βλέμμα του (ανδρικού) κοινού. (...) Η ενσωμάτωση του γυναικείου σώματος ως διακοσμητικό στοιχείο σε διαφημίσεις ποτών εργαλείων και περιέργως αυτοκινήτων αποτελεί κοινή πρακτική. Εξάλλου στα τηλεπαιχνίδια η βοηθός του παρουσιαστή είναι η προβλέψιμη, ελκυστική προκλητικά ντυμένη ξανθιά. Η φωτογραφία μόδας και εσωρούχων όπως παρουσιάζεται στα «ιλουστρασιόν» γυναικεία περιοδικά έχει προχωρήσει πέρα από την απλή παρουσίαση νέων στυλ και σχεδίων και έχει χρησιμοποιήσει πολλούς απ' τους κώδικες οι οποίοι μέχρι πρόσφατα χρησιμοποιούντο μόνο από τον «αισθησιακό» κινηματογράφο. Το σινεμά του Χόλλυγουντ έχει μακροχρόνια παράδοση στη δημιουργία προτύπων γυναικών που χρησιμοποιούνται ως αντικείμενο ηδονοβλεπτικής απόλαυσης.

Παρατηρούμε πως το πρωινό magazine είναι δυτικότροπο ως προς την αισθητική του, στον δε Πρωινό Καφέ η παρουσιάστρια προέρχεται πράγματι από άλλη εκπομπή όπου ήταν βοηθός παρουσιαστή τηλεπαιχνιδιού και ανταποκρινόταν με ακρίβεια στο πρότυπο της βοηθού που περιγράφει η van Zoonen (1993).

Σα στο σπίτι σας

Και εδώ ο χώρος αναπαριστά το εσωτερικό ενός σπιτιού. Σε αντίθεση με τον **Πρωινό Καφέ**, εδώ η επιδίωξη της αναπαράστασης της πραγματικότητας είναι σαφής αφού οι δυο παρουσιαστές, ένας άντρας και μία γυναίκα, ισότιμοι ως προς το ρόλο που επιτελούν, συχνά παριστάνουν ένα ζευγάρι το οποίο περνά το πρωινό του στο σπίτι.

Μόνιμες «στήλες» και σ' αυτήν την εκπομπή οι καλεσμένοι, το gossip show, η αστρολογία, η μόδα, η μαγειρική - την οποία όμως, αντίθετα από ό τι στον **Πρωινό καφέ**, καλούνται να την παρουσιάσουν άντρες σεφ -, καθώς και γενικότερα θέματα αισθητικής και καλλωπισμού: κοσμήματα, είδη μακιγιάζ,

τρόποι να στρωθεί ένα επίσημο τραπέζι ή να ντυθεί μια γυναίκα για μια απαιτητική εμφάνιση.

Η ζωντάνια, η εστίαση στην αστεία πλευρά του κόσμου και η επιλογή θεματικών που έχουν ανάλαφρο χαρακτήρα διαμορφώνουν το ύφος και αυτής της εκπομπής. Οι συνδέσεις, τα περάσματα από το ένα θέμα στο άλλο δίνουν την εντύπωση ότι προκύπτουν τη στιγμή που γίνονται, ενώ ο χώρος επιδιώκει να αποπνέει ζεστασιά και οικειότητα.

Οι καλεσμένοι δεν είναι καλεσμένοι σε μία τηλεοπτική εκπομπή, είναι φίλοι που επισκέπτονται το σπίτι ενός τηλεοπτικού ζευγαριού που μέσα στο γυαλί ζει μια ζωή - απομίμηση της ζωής ενός κανονικού ζεύγους. Επιπλέον το γεγονός ότι οι καλεσμένοι πριν μπουν χτυπούν το κουδούνι ενισχύει την αίσθηση ότι είμαστε «Σα στο σπίτι μας».

Από την άλλη εντοπίζουμε πως στην εκπομπή **Σα στο σπίτι σας** οι Παρουσιαστές εντάσσονται σε έναν χώρο ο οποίος κυριαρχείται αποκλειστικά από αυτούς, καθώς δεν υπάρχει εδώ ομάδα κοριτσιών-μοντέλων. Επιπλέον οι ίδιοι οι παρουσιαστές προτείνουν ένα πιο μετριοπαθές ως προς την εξωτερική εμφάνιση μοντέλο παρουσιαστή καθώς δεν ανταποκρίνονται στα τρέχοντα πρότυπα ομορφιάς με τόση επιτυχία όσο η παρουσιάστρια στον Πρωινό Καφέ.

Στο «Σα στο σπίτι σας» οι Παρουσιαστές φέρουν σωματότυπο πιο οικείο στον καθημερινό άνθρωπο και μ' αυτόν τον τρόπο είναι και οι ίδιοι πιο οικείοι, αφού παρουσιάζουν μικρές εμφανισιακές αδυναμίες που όπως και οι θεατές μπορούν με την κατάλληλη ενημέρωση να τις διορθώσουν. Κατ' αυτή την έννοια η συμμετοχή του/της τηλεθεατή του «Σα στο σπίτι σας» βασίζεται στο στοιχείο της εμπλοκής ή της συμμετοχής σε μια τηλεοπτική πραγματικότητα που συνειδητά αναπαριστά την εξωτερική.

Αντίθετα, η συμμετοχή του τηλεθεατή στον «**πρωινό Καφέ**» επιτυγχάνεται με την φαντασιωτική διέγερση, δηλαδή την εσωτερική μετατόπιση του/της θεατή προς το ιδανικό αισθητικό περιβάλλον που διαμορφώνεται στο χώρο του στούντιο. Με άλλα λόγια ο «Πρωινός Καφές» εισάγει το στοιχείο της φαντασίωσης και η σημειολογία του πλαισίου μέσα στο οποίο αναπτύσσεται ερμηνεύεται ως **μεταφορά**, ενώ αντίθετα το πλαίσιο της εκπομπής «Σα στο σπίτι σας» ερμηνεύεται σημειολογικά ως **μετωνυμία**.

2.5. Διάρκεια Παρουσίασης

Όπως ήδη τονίσαμε και οι δύο εκπομπές έχουν την ίδια χρονική διάρκεια και προβάλλονται στις ίδιες ακριβώς ώρες από δύο διαφορετικά

κανάλια της ιδιωτικής τηλεόρασης. Ένα δεύτερο στοιχείο, ωστόσο, αφορά στη διάρκεια παρουσίασης των επιμέρους θεμάτων της καθημιάς πράγμα που υποχρεωτικά μας φέρνει αντιμέτωπους με την έννοια του *χρόνου* και των *τρόπων χειρισμού* του.

Παρατηρούμε, λοιπόν, πως στον **Πρωινό Καφέ** η δράση εκτυλίσσεται σε ένα τοπίο αχρονίας, έτσι ώστε ελάχιστα στοιχεία, ενίοτε και καθόλου, να διαφοροποιούν την εκπομπή της μιας ημέρας από την εκπομπή της άλλης. Απουσιάζουν οι αναφορές σε συμβάντα της εξωτερικής πραγματικότητας, εκτός κι αν κάτι σχολιαστεί με πρωτοβουλία των καλεσμένων. Ο χρόνος μοιάζει κατακερματισμένος, η παράθεση των γεγονότων είναι κυκλική-στιγμική.

Η αχρονία μέσα στην οποία ξετυλίγονται οι εκπομπές του **Πρωινού καφέ** σπάει ή διανθίζεται κυρίως από στοιχεία βασισμένα στην παράδοση και στη διαδοχή των γιορτών. Στοιχεία τα οποία αποτελούσαν κάποτε το χρονικό άξονα που γύρω του διέγραφε την τροχιά της καθημερινότητας της η παραδοσιακή ελληνίδα νοικοκυρά.

Τα θέματα επικαλύπτουν το ένα το άλλο, και ο φακός αφήνει στη μέση τη δράση στην κουζίνα για να επιστρέψει στο σαλόνι διαγράφοντας μια αδιάκοπη κυκλική τροχιά και κρατώντας ανοιχτά όλα σχεδόν τα πεδία δράσης ως τη λήξη της εκπομπής. Το ίδιο συχνές είναι οι επικαλύψεις και κατά τη συνομιλία. Οι παρεμβάσεις δεν γίνονται ωστόσο με σκοπό να διακόψουν, έτσι όπως θα το έπρατταν οι καλεσμένοι μιας εκπομπής πολιτικού περιεχομένου προκειμένου να επιβάλλουν την άποψη τους στους συνομιλητές τους. Στο διαμεσολαβημένο «σπιτικό» περιβάλλον του πρωινού τηλεπεριοδικού συχνά μιλούν όλοι ταυτόχρονα, αλλά αυτό στοχεύει στην αναπαράσταση του λόγου μια παρέας που είναι ζωντανή και λειτουργεί μέσα σε ατμόσφαιρα ευφορίας και θυμηδίας.

Τα παραπάνω ισχύουν και για το «Σα στο σπίτι σας». Η εντύπωση πως εδώ ο χρόνος είναι περισσότερο γραμμικός στην άρθρωση του από ότι ο αντίστοιχος του «Πρωινού Καφέ» και ξετυλίγεται γύρω από θέματα των οποίων τα όρια (αρχή και τέλος) είναι σχετικά ευδιάκριτα είναι επισφαλής. Και στο «Σα στο σπίτι σας» οι επικαλύψεις των θεμάτων κινούνται με ιλιγγιώδη ρυθμό. Αν υπάρχει κάποια διαφορά αυτή προκύπτει κυρίως από το ιδιοσυγκρασιακό στίγμα των παρουσιαστών⁵. Έτσι η παρουσιάστρια του **Πρωινού Καφέ** με τα συχνά θυμικά ξεσπάσματα γέλιου και την παιγνιώδη σχέση της με την κάμερα επιτείνει το αίσθημα της αχρονίας δίνοντας την εντύπωση ότι ο φακός ακολουθεί τις τυχαίες εμπνεύσεις της. Αντίθετα οι παρουσιαστές του «Σα στο σπίτι σας», διατηρούν ένα πιο ψυχρό προφίλ και

προσκολλώνται γύρω από προσχεδιασμένους θεματολογικούς άξονες, με τρόπο ωστόσο που γίνεται αισθητός μόνο κατόπιν παρακολούθησης των δύο εκπομπών.

Στα πλαίσια του πρωινού *magazine* οι έννοιες του ιδιωτικού και του δημόσιου βίου χάνουν την αυστηρή διαχωριστική γραμμή που τις χώριζε. Η εκπομπή εισβάλλει στον ιδιωτικό χώρο ζητώντας να υποκαταστήσει τους οικείους.

Η έρευνα των ΜΜΕ κατέγραψε ποικίλους τρόπους με τους οποίους το συγκεκριμένο τηλεοπτικό κειμενικό είδος κατορθώνει να εισβάλλει στη ιδιωτική μας ζωή, άλλοτε επειδή του δίνουμε την ολοκληρωτική προσοχή μας, κι άλλοτε επειδή το αντιμετωπίζουμε ως συντροφιά κατά την ώρα που κάνουμε κάποια άλλη δουλειά, αλλά κι επειδή συχνά το τηλεοπτικό ερέθισμα μπορεί να αποτελέσει θέμα συζήτησης μεταξύ των θεατών του (Fairclough 1995: 49).

⁵ Για το ρόλο του παρουσιαστή βλ. Κεφ.4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΚΡΟΑΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

3.1. Ακροαματικός και Μη Ακροαματικός Σχεδιασμός

Ο τηλεοπτικός λόγος στα πλαίσια του διαμεσολαβημένου επικοινωνιακού συμβάντος ή γεγονότος αποτελεί ένα είδος μονολόγου. Το κοινό δεν μπορεί να συνεισφέρει άμεσα στην επικοινωνία, ο ρόλος του είναι να ακούει, να θεάται ή να αναγιγνώσκει. Κατά βάθος, ο όρος επικοινωνία αποτυγχάνει να αποδώσει με ακρίβεια αυτό που λαμβάνει χώρα ανάμεσα στον θεατή και τα ΜΜΕ (Fairclough, 1995:40).

Συνέπεια όλων αυτών είναι πως οι παραγωγοί των ΜΜΕ προσχεδιάζουν και οραματίζονται ένα ιδανικό κοινό στηριγμένοι κατά ένα μέρος σε εικασίες ως προς την ανταπόκριση του στο μεντιακό προϊόν, με βάση την πείρα τους και στοιχεία που προκύπτουν από την έρευνα αγοράς.

Οι ιδιαιτερότητες αυτής της επικοινωνίας γεννούν ποικίλα ερωτήματα ως προς το κατά πόσον τα ΜΜΕ αποτελούν μέσα χειραγώγησης, διαμόρφωσης πολιτισμικών προτύπων και άσκησης ιδεολογικού ιμπεριαλισμού. Όπως αναφέρει ο Χατζησαββίδης (1999:122-123),

Στο λόγο μαζικής επικοινωνίας, ο κώδικας που χρησιμοποιεί ο πομπός είναι δυνατό, να μην είναι οικείος -εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει- στο δέκτη, κι έτσι να επιτελείται μία επικοινωνία χωρίς κοινό κώδικα αλλά συμβατή με τη μονόδρομη επικοινωνία που επιβάλλουν ούτως ή άλλως τα ΜΜΕ.. Το είδος της ομιλίας που χρησιμοποιείται σε αυτό το είδος επικοινωνίας ο Allan Bell, 1993 το χαρακτηρίζει «παράξενο, ξένο» (talking strange) και το ονομάζει «μη ακροαματικό σχεδιασμό». Ο μη ακροαματικός σχεδιασμός αποτελεί «μία ρητορική στρατηγική, σύμφωνα με την οποία οι ομιλητές χρησιμοποιούν τα διαθέσιμα μέσα που έχουν από την γλωσσική τους κοινότητα» (Bell). Με άλλα λόγια αποτελεί μία ρητορική στρατηγική την οποία χρησιμοποιεί ο παραγωγός προφορικού λόγου επιδιώκοντας τη δημιουργία κάποιου αποτελέσματος, χωρίς να ενδιαφέρεται αν τα σημααινόμενα των εκφωνημάτων του γίνονται κατανοητά από

τους αποδέκτες. Από την άποψη αυτή ο μη ακροαματικός σχεδιασμός αντιπαράκειται προς τον ακροαματικό σχεδιασμό (Audience design), ο οποίος αποτελεί μία πολύ κοινή στρατηγική με την οποία ο παραγωγός λόγου προσαρμόζει τα εκφωνήματα του στο γλωσσικό κώδικα, στο γλωσσικό επίπεδο και την αντιληπτική ικανότητα των ακροατών του.

Το να απαντήσουμε στο αν οι συγκεκριμένες εκπομπές λόγου κινούνται βάσει ακροαματικού ή μη ακροαματικού σχεδιασμού με την έννοια που το θέτει ο Bell (1991) είναι δύσκολο. Το βέβαιο πάντως είναι πως ο λόγος του πρωινού τηλεπεριοδικού, χωρίς να είναι ακραιφνώς χιουμοριστικός, επιχειρεί να διασκεδάσει τους τηλεθεατές. Συχνά διαπιστώνει κανείς πως οι παρουσιαστές δεν προσπαθούν να γίνουν κατανοητοί, καθώς επιτρέπουν να δημιουργείται μπροστά στην κάμερα ένα κλίμα χαοτικό από παράλληλες ομιλίες και γέλια όλων των παρευρισκομένων.⁶

Φαίνεται λοιπόν πως συχνά έχει μεγαλύτερη σημασία η επίτευξη μιας ζωντανής ή ακόμα καλύτερα εκρηκτικής ατμόσφαιρας και λιγότερο η κατανόηση από τον τηλεθεατή των λεγομένων, που ούτως ή άλλως στερούνται όπως επισημίναμε υψηλής πληροφοριακής αξίας.

3.2. Ο μη ακροαματικός σχεδιασμός ως ρητορική στρατηγική

Αρχικά φαίνεται πως ο *μη ακροαματικός σχεδιασμός* ως γλωσσική συμπεριφορά διαφοροποιεί το πλαίσιο και την αποτελεσματικότητα της λεκτικής επικοινωνίας και οδηγεί τελικά στην *μη επικοινωνία*. Στην πραγματικότητα, όμως, πρόκειται για ένα ακόμη είδος ρητορικής στρατηγικής που αποκαλύπτει τη δυναμική του σε συνεξέταση με τα συμφραζόμενα, καθώς χρησιμοποιείται ιδίως σε αφηγηματικό και χιουμοριστικό λόγο.

Κάποιες φορές ακόμη και εκτενή τμήματα διαλόγου στερούνται νοήματος για τον τηλεθεατή ο οποίος αισθάνεται ότι έχει μπει σε ιδιωτικό χώρο και παρακολουθεί τον σχολιασμό ενός θέματος που του είναι παντελώς άγνωστο, όπως φαίνεται στο παρακάτω παράδειγμα:

⁶ Άλλωστε μία από τις μεγαλύτερες δυσκολίες κατά την απομαγνητοφώνηση των αποσπασμάτων που χρησιμοποιήθηκαν γι' αυτήν την εργασία ήταν το γεγονός πως πολλά σημεία είναι αδύνατον να απομαγνητοφωνηθούν παρά την επίμονη προσπάθεια δίχως να υποστούν κάποια ειδική επεξεργασία σε στούντιο ήχου προκειμένου να διαχωριστούν οι φωνές, αν κι αυτό ακόμη είναι αμφίβολο.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Σα στο σπίτι σας

[Πρόσωπα αποσπάσματος: Παρουσιαστής, Παρουσιάστρια, Υπεύθυνη gossip show που έχει έρθει ως καλεσμένη.]

Π/α: Να σου πω κάτι... η γιαγιά κάτι έχει το Χειμωνέτο.

Π/ής: Χμμ

Καλεσμένη: Ναι;

Π/α: Και κάτι έκανε και με τον Πετιλόνη, τη Δευτέρα που ήρθαμε εδώ γιατί ήτανε και με τους δύο και φλέρταρε, και μετά έφυγε με έναν Πετιλόνη.

Καλεσμένη: Δεν το είδα αυτό.

Π/α: Δεν ήσουν εδώ. Έφυγε με τον Πετιλόνη.

Π/ής: Πρόσεξε την μπορεί να παντρευτεί.

Καλεσμένη: Έφυγε με τον Πετυλόν; Με τη χαρλ... με τη μηχανή;

Π/α: Όχι είχε έρθει με ένα αυτοκίνητο αλλά... γιατί έβρεχε εκείνη τη μέρα, αλλά η γιαγιά θέλει να παντρευτεί αυτό έχω καταλάβει...

Καλεσμένη: Τι να της κάνω ρε Μαρία, οχτώ αυτά είναι αυτά, δεν είναι και ένα και δύο..

Π/α: Και έχει πέραση, και οι δύο τη θέλουνε.

Καλεσμένη: Τη θέλουνε ε; Σοβαρά;

Π/ής: Η ώριμη γυναίκα δε μπορείς να φανταστείς...

Π/α: Τι πέραση...

Καλεσμένη: Σοβαρά ε;

Π/ής: Ναι τι πέραση...

Καλεσμένη: Τι τους έλεγε;

Π/α: Τίποτα, τσαχπινιές, έκανε ματάκια.

Καλεσμένη: Έκανε ματάκια ε;

Π/α: Σου λέω τη γιαγιά θα τη χάσεις θα την παντρευτούνε.

Πράγματι, στο παραπάνω απόσπασμα είναι αδύνατο να παρακολουθήσει κανείς την εξέλιξη του διαλόγου και η πιθανότητα να προϋποθέτει η συγκεκριμένη συνομιλία γνώση των προηγούμενων εκπομπών ανήκει στη σφαίρα της εικοτολογίας, καθώς τέτοια δυσνόητα στιγμιότυπα είναι συχνά.

3.2.1. Συνομιλιακό ύφος και στοιχεία προφορικότητας

Η εκφορά των εκφωνημάτων παρουσιάζει χαρακτηριστικά όπως παράλληλη ομιλία, χάσματα, ασυνέχειες, ασυνταξίες, επαναλήψεις κτλ. Χαρακτηριστική είναι η διατύπωση στην τρίτη φράση του παρακάτω αποσπάσματος.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Σα στο σπίτι σας

Π/α: Σα σήμερα δολοφονήθηκε με μπαμπεσιά ο Αλί Πασάς στα Γιάννενα

Π/α: Σε ηλικία εβδομήντα οχτώ ετών βέβαια, δεν τον τρώγανε νωρίτερα;

Π/ής: Καλά του κάνανε, αλλά πήγαν, τον είχανε πάρα πολύ μεγάλο άχτι.

Ο λόγος που εκφωνείται από τους παρουσιαστές, αλλά και τους καλεσμένους των δύο εκπομπών χαρακτηρίζεται από στοιχεία προφορικότητας: βιωματική φόρτιση, προσωπικό σχολιασμό, λαϊκότροπους νοηματοδοτικούς μηχανισμούς, αμεσότητα του λόγου με την κοφτή, αποφθεγματική διατύπωση, ευρεία χρήση του διαλόγου, άτακτη εναλλαγή χρόνων και συνειρμική εναλλαγή εστίασης. Χαρακτηριστικό είναι πως η αφήγηση απουσιάζει από το πρωινό τηλεοπτικό, καθώς ακόμη κι όταν προϋποτίθεται (όπως είδαμε προηγουμένως με το δελτίο καιρού) μεταμορφώνεται σε διάλογο. Τα επιστημονικού περιεχομένου θέματα αποτελούν απλό έναυσμα για συζήτηση. Οι δε ρόλοι παρουσιαστών και καλεσμένων της εκπομπής, διατηρούν ακαθόριστα περιγράμματα, καθώς οι πρώτοι, μπορεί ξαφνικά να χορέψουν ή να τραγουδήσουν και οι δεύτεροι να εκτελέσουν γυμναστικό πρόγραμμα ή να μαγειρέψουν. Τόσο οι καλεσμένοι όσο και οι βασικοί παράγοντες δεν κατορθώνουν να διατηρήσουν το status των ιδιοτήτων με τις οποίες συστήνονται στην εκπομπή. Ακόμη και η αστρολόγος καλείται να παραβιάσει τα όρια που της θέτει το αντικείμενο της και να επιχειρήσει μια ευρύτερη κοινωνική ανάλυση με βάση τα δεδομένα της αστρολογίας. Μπορούμε να πούμε πως μ' έναν πρωτόγνωρο τηλεοπτικά τρόπο τα πάντα ρει και αντιμετωπίζονται, ενώ ο παρουσιαστής είναι απλώς ο ενορχηστρωτής του συναυλιακού ύφους της εκπομπής. Σύμφωνα με τον Χατζησαββίδη (1999:45):

Τα κύρια στοιχεία που συγκροτούν την προφορικότητα είναι η χρήση λέξεων του καθημερινού προφορικού λόγου, η χρήση της επιτόνισης, οι ελλείψεις, οι επαναλήψεις, οι στερεότυπες εκφράσεις του προφορικού λόγου, πχ. σκότωσε την ώρα του, το οικείο ύφος, τα γεμίσματα (λοιπόν, βασικά), οι ανακολουθίες, η χωρίς αιτία αλλαγή προσώπου, η καθυστερημένη συμπλήρωση ή διόρθωση, η απότομη αλλαγή από τον πλάγιο στον ευθύ λόγο και η έλλειψη αυστηρής κειμενικής δομής.

Παραθέτουμε στην συνέχεια ένα απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα από εκπομπή του **Πρωινού Καφέ**. Προκειμένου να εντοπίσουμε και να περιγράψουμε τα χαρακτηριστικά του προφορικού λόγου χρησιμοποιούμε τα ακόλουθα σύμβολα:

- [] ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΟΜΙΛΙΑ
- ΜΙΚΡΗ ΠΑΥΣΗ
- ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΥΣΗ
- ... ΑΠΟΣΙΩΠΗΤΙΚΑ
- /// ΔΙΑΚΟΠΗ ΑΠΟ ΣΥΝΟΜΙΛΗΤΗ
- aaa ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΗ ΠΡΟΦΟΡΑ ΚΑΠΟΙΟΥ ΦΘΟΓΓΟΥ
- ... ΚΟΜΠΙΑΣΜΑ

Επιπλέον σημειώνονται πάνω στο κείμενο οι συντακτικές και νοηματικές ανακολουθίες.

Απομαγνητοφωνημένο Απόσπασμα

Πρωινός Καφές

[Κύριος ομιλητής: η ψυχολόγος της εκπομπής. Αποπειράται να αναλύσει με επιστημονικό ύφος το θέμα των διαφοροποιήσεων στη σεξουαλική ζωή των ζευγαριών. Οι υπόλοιποι συνομιλητές: η *παρουσιάστρια*, δύο συμπαραρυσιαστές και τρεις *καλεσμένοι* που θα αναφέρουμε με τις ιδιότητες τους: Σκηνοθέτης, Τραγουδίστρια, Γυμνάστρια]

Παρουσιάστρια: (Μιλάει στην ψυχολόγο) Είχες θέσει ένα θέμα τη Δευτέρα, πώς το είχες θέσει; Ήταν πολύ ωραία...

Ψυχολόγος: Το είχα θέσει ως τις διαφοροποιήσεις που έχουν τα ζευγάρια στη σεξουαλική τους ζωή, το πώς δηλαδή τα ζευγάρια μπορεί να έχουνε δυσαρμονίες σεξουαλικές είτε στην επιθυμία, είτε στο τι ζητάνε γενικά από τον παρτενέρ τους και που αυτή η δυσαρμονία τους φέρνει σε δύσκολη θέση, δύσκολη κατάσταση, γίνονται αιτία να υπάρχει τριβή και ούτω καθ' εξής.

Παρουσιάστρια: Πάντως ένα ζευγάρι νομίζω, ότι τις περισσότερες φορές δεν χωρίζει γι' αυτόν τον λόγο, δηλαδή --- δεν είναι ένας λόγος για να απομακρυνθεί ένα ζευγάρι τουλάχιστον μετά το γάμο, δεν ξέρω η γνώμη σας ποια είναι; (ρωτάει τους καλεσμένους)

Ψυχολόγος: Αυτή είναι αλήθεια/// ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Παρουσιάστρια: (Στους καλεσμένους) Για ν' ακούσουμε και τη γνώμη σας, θα μπορούσατε να διαλύσετε ένα γάμο μόνο γι' αυτό το λόγο;

Σκηνοθέτης: Εγώ πιστεύω ότι το σεξ είναι η βασική αιτία ενός χωρισμού, προσωπική μου άποψη --- **[που αφορά εμένα]**

Παρουσιάστρια: **[Βέβαια]**

Σκηνοθέτης: μπορεί να εμπεριέχεται κάπως σε κα-... αλλά δεν πρέπει να είναι η βασική **ΝΟΗΜΑΤΙΚΑ ΑΝΟΛΟΚΛΗΡΩΤΗ ΦΡΑΣΗ**

Παρουσιάστρια: (Στην τραγουδίστρια) Πάμελα εσύ τι λες;

Τραγουδίστρια: (Με απορία) Αν πρέπει να χωρίσουνε...

Παρουσιάστρια: Η γνώμη σου ποια είναι; Αν κάποια στιγμή παντρευτείς, περνάς υπέροχα με το σύντροφο σου, κολλάτε σε όλα, ταιριάζετε, περνάτε πολύ καλά, αλλά δεν ταιριάζετε σεξουαλικά...

Πάμελα: Εεεε πιστεύω ότι είναι κάτι που μπορεί να διορθωθεί, δηλαδή στην αρχή αν όλα πάνε καλά, υπάρχει λόγος που θα χαλάσει μετά από καιρό, έτσι δεν είναι;

ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ

Δηλαδή **ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ**

αν χαλάσει αυτή η σχέση σεξουαλικά αυτό δε σημαίνει ότι κάτι κάπου δεν πήγε καλά; Μπορεί να... με θεραπεία, με...**/// ΑΝΑΚΟΛΟΥΘΙΑ**

Σκηνοθέτης: Είναι όμως το σεξουαλικό όμως

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

αν κατάλαβα, το νορμάλ, ή με τα γούστα;

Ψυχολόγος: **Εεεε...///**

Σκηνοθέτης: Δηλαδή, αν ντυθώ εγώ με ζαρτιέρες και έχω ένα ρόπαλο και λέω δος μου μια στο κεφάλι

γέλια και **ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΟΜΙΛΙΑ** από όλους τους συνομιλητές

Ψυχολόγος: Μπορεί να γίνει και αυτό**///**

Σκηνοθέτης: Μπορεί να κουραστεί η σύντροφος μου να με βαρά με το ρόπαλο στο κεφάλι

γέλια

Γυμνάστρια: Αυτή μπορεί να είναι αιτία

Ψυχολόγος: Ακριβώς**///**

Σκηνοθέτης: Αν κατάλαβα αυτό είναι το ερώτημα

Ψυχολόγος: Όχι γιατί, γενικά για τη δυσαρμονία που μπορεί να υπάρχει, οι δυσαρμονίες είναι εκείνες οι οποίες κουράζουν τα ζευγάρια και πάρα πολλές φορές δεν κάνουν κάποιες κινήσεις να το αντιμετωπίσουν. **ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ**

Αν μέσα στο γάμο προκύψουν πραγματικά πολύ δυνατές σεξουαλικές προτιμήσεις και διαφοροποιήσεις τότε το ζευγάρι καταλήγει**///**

Σκηνοθέτης: **[Αυτό κατάλαβα]**

Ψυχολόγος: **[Καταλήγει στο διαζύγιο]**

Γυμνάστρια: Μπορώ να σας κάνω μια ερώτηση;

Ψυχολόγος: Ορίστε;

Γυμνάστρια: Μετά από πόσο χρονικό διάστημα μπορεί κανείς να μάθει το σύντροφο του; Πραγματικά όμως! --- Σ' αυτόν τον τομέα.

Ψυχολόγος: Νομίζω ότι δεν θα τον μάθει ποτέ εάν δεν αποκαλυφθεί δηλαδή///

Γυμνάστρια: Ναι αλλά μέσα σε ένα χρονικό δια-...δηλαδή πόσο θα κρατηθεί ένα χρόνο --- έξι μήνες;

[Γέλια και ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΟΜΙΛΙΑ από όλους τους συνομιλητές]

Σκηνοθέτης: (Πετάγεται) Συγνώμη εάν είναι με ρόπαλο!

Γυμνάστρια: Μετά από ένα χρόνο

Σκηνοθέτης: Όχι όχι όχι, [ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ]

απ' τους καρπούμπαλους που θα 'χει.

Γυμνάστρια: Α ναι///

Ψυχολόγος (στη γυμνάστρια): Γιάννα εκείνο το οποίο συμβαίνει καλή μου είναι ότι πάντα ο σύντροφος μας μας δίνει μηνύματα γι' αυτά τα οποία θέλει, γι' αυτά τα οποία επιθυμεί, όταν είμαστε όμως στην αρχή της σχέσης όπου υπάρχει ένας πολύ δυνατός έρωτας --- ή πάθος αυτά τα βλέπουμε ως χαριτωμένες, αν το θέλεις, ιδιαιτερότητες... όταν όμως η σχέση γίνει πολύ πιο τακτική, συνυπάρχουν οι άνθρωποι αυτοί και αρχίζουν και βλέπουνε ότι υπάρχουν κι άλλες συμπεριφορές οι οποίες δεν είναι εκείνες οι οποίες προσδοκούσαν τότε αρχίζουν και καταλαβαίνουν ότι τα δείγματα τα οποία είχαν ήταν πράγματι, αν το θέλεις, οι κορυφές από βαθύτερα προβλήματα.

Παρατηρούμε ότι ο διάλογος διεξάγεται σε κλίμα συναίνεσης (Brown & Levinson 1987). Επίσης οι ιδιότητες των συνομιλητών χάνουν το κύρος μιας επίσημης παρουσίασης. Καλεσμένοι και μόνιμοι συντελεστές συγκροτούν ένα είδος παρέας που συναντιέται στο σαλόνι και ανταλλάσσει χαλαρά απόψεις. Η επιστημονική παρουσίαση, όπως και η συνέντευξη και όλα τα είδη λόγου, γίνονται ασπόνδυλα, χάνουν την αρχική υφή τους με τον τρόπο που έχουν διαμορφωθεί σε άλλα τηλεοπτικά είδη. Κατακερματίζονται, γίνονται ασυνεχή.

Στο χώρο αυτό όλοι μπορούν για όλα να έχουν γνώμη και να την εκφράζουν, καθώς λιγότερο ενδιαφέρει η πληροφορία που μπορεί να κατέχει ο/η ειδικός και περισσότερο το σύνολο των αποριών με τις οποίες μπορεί να ταυτιστεί ο/η θεατής. Ωστόσο πιο σημαντική ακόμα είναι η επίτευξη μιας ατμόσφαιρας ευχάριστης, μέσα στην οποία με ροή αβίαστη και με απανωτές εκρήξεις κεφίου, θα καταναλωθεί ο τηλεοπτικός χρόνος.

3.2.1.1. Τα λογοπαίγνια ως αισθητικά ευρήματα

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό είναι πως ο τηλεοπτικός λόγος του πρωινού magazine είναι γεμάτος *λογοπαίγνια*. Αυτό συνηγορεί στη δημιουργία ανάλαφρης και χιουμοριστικής ατμόσφαιρας και ταυτόχρονα αποκτά ιδιαίτερη

βαρύτητα, καθώς η συχνότητα του ανταγωνίζεται αυτήν ενός χιουμοριστικού σκετς. Η γλωσσολογική ανάλυση εντοπίζοντας τα συνεχή λογοπαίγνια και τα ατελείωτα λεκτικά σκέρτσα των παρουσιαστών, αποκαλύπτει μία ελάχιστα πυκνή σε νοήματα γλώσσα, με περιορισμένο λεξιλόγιο κι ακόμη πιο περιορισμένο ρεπερτόριο πληροφοριών. Ας δούμε δύο παραδείγματα:

1.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Σα στο σπίτι σας

Π/α: Τσάμπα ταξίδι πήγα που δεν είδα την τρύπα στα Γιάννενα.

Π/ής: Ναι, **τσούκου, τσούκου, τσούκου...**

Π/α: Μπορεί να πάμε στα Γιάννενα.

Π/ής: **Τσούκου, τσούκου, τσούκου** κάτω από το κρεβάτι του

Π/α: Για πες

Π/ής: Είχανε υπολογίσει

Π/α: Αυτός κοιμότανε τώρα...

Π/ής: Κοιμότανε, και η Κυρά Φροσύνη ξέρεις...

Π/α: Ήταν στη λίμνη, στον πάτο την έριξε ο κακός Αλίσ Πασάς

Π/ής: (ταυτόχρονα) την είχανε κάνει, άντε...

και πάνε από κάτω και **νταν, νταν, νταν...**

Π/α: Α την τρύπα την κάνανε μετά...

Π/ής: Όχι με τον πυρο... με τον πυροβόλο όπλο

Π/α: Ναι αυτό, νόμιζα ότι το 'χαν κόψει το κρεβατάκι ...

(γέλια)

2.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Σα στο σπίτι σας

Π/ής: Να σας ρωτήσω είναι **με κρεμεζί πουκάμισο** παιδί απ' την Ανάβυσσο **ή με κρεμ εσύ πουκάμισο** παιδί...

Π/α: **Με κρεμ εσύ πουκάμισο**

Π/ής: Όχι

Π/α: (μιμείται χωριάτικη διάλεκτο) Σι μπιζάκι; (γέλιο) Π/ής: Είναι κρεμεζί;

Π/α: Τι είναι κρεμεζί, είναι χρώμα το κρεμεζί;

Π/ής: Σε **χρήμα κρεμεζί**.

Π/α: Σε χρήμα κρεμεζί;

Π/ής: Σε **χρώμα κρεμεζί**.

Π/α: Ποιος το τραγουδάει;

Π/ής: Η Μαρινέλα.

Π/α: **Μαριλένα, Μαρινέλα** μα πως την μπερδεύω, πώς την μπερδεύω!

Όπως βλέπουμε, στο πρώτο απόσπασμα έχουμε περισσότερο ένα είδος λεκτικού σκέρτσου όμοιο μ' αυτό που συναντούμε και στο δελτίο καιρού, ενώ στο δεύτερο απόσπασμα έχουμε ένα καθαρό παιχνίδι ανάμεσα σε φράσεις που έχουν παραπλήσιο ηχητικό αποτύπωμα (με κρεμ εσύ / με κρεμεζί) ή ανάμεσα σε ονόματα και παραλλαγές αυτών (Μαρινέλα / Μαριλένα).

Πρόκειται για μια διάθεση παιχνιδιού που δικαιολογεί απόλυτα το ύφος της εκπομπής, ένα ακόμη δείγμα της διακειμενικής «διασκευής» στην οποία υπόκεινται όλα τα είδη λόγου στα πλαίσια του πρωινού *magazine*.

3.2.1.2. Ο ρόλος του ελεύθερου συνειρμού στην πρόσληψη του τηλεοπτικού λόγου

Σύμφωνα με υφολογικές μελέτες ο συνειρμικός λόγος -στοιχείο νεωτερικότητας- χαρακτηρίζει σε μεγάλο ποσοστό τα πεζογραφικά έργα γυναικών συγγραφέων. Ενδεχομένως λοιπόν η γυναίκα - θεατής - υπονοούμενη - του τηλεπεριοδικού που μελετούμε, να θεωρείται περισσότερο δεκτική στους συνειρμικούς τρόπους που υιοθετεί ο τηλεοπτικός λόγος τόσο στο επίπεδο γλωσσικής έκφρασης όσο και στο επίπεδο δομής. Κατά πόσον ο συνειρμικός τρόπος αποτελεί στοιχείο ακροαματικού σχεδιασμού ή όχι είναι ένα θέμα υπό έρευνα και συζήτηση.

Εμείς διαπιστώσαμε πως και οι δύο εκπομπές έχουν άρθρωση σπονδυλωτή με κυκλική παράθεση θεμάτων και ενδιάμεσες συνδέσεις που στηρίζονται σε ελεύθερους συσχετισμούς που στηρίζονται κυρίως στην συνάφεια σημαινόντων και πιο σπάνια σημαινομένων. Έτσι, όταν ένας καλεσμένος έρχεται, δεν ανακοινώνεται η είσοδος του σύμφωνα με το παλαιότερο τηλεοπτικό τυπικό. Αντίθετα, ο καλεσμένος συχνά μπαίνει μέσα μόνος του και αρχίζει να σχολιάζει τα προηγούμενα ή να προσθέτει και τη δική του γνώμη πάνω στο θέμα της συζήτησης. Κάποιες φορές οι παρουσιαστές αρχίζουν να συνομιλούν με τον/την καλεσμένο/η πριν ακόμη μπει στο πλατό, με αποτέλεσμα να ακούμε μόνο τη φωνή του. Πάντως, στις περισσότερες περιπτώσεις, ο καλεσμένος παρουσιάζεται λιγότερο ως προς την ιδιότητα του. Περισσότερο καλείται να παίξει το ρόλο ενός φίλου που επισκέπτεται το σπίτι του *Παρουσιαστή*.

Με τον ίδιο τρόπο γίνεται και το πέρασμα στις τακτικές τηλεοπτικές στήλες. Έτσι η Παρουσιάστρια μπορεί να θέσει ένα ερώτημα γευσιγνωσίας στον

καλεσμένο για να τον πληροφορήσει αμέσως μετά ότι η ειδικός επί των συνταγών ή ένας ικανός σεφ πρόκειται να παρουσιάσει το αντίστοιχο φαγητό. Ταυτόχρονα, το μεγαλύτερο μέρος των συζητήσεων είναι και αυτό αυτοσχέδιο και τα επιμέρους κομμάτια του αρθρώνονται με βάση την ίδια τεχνική, την απομίμηση δηλαδή ενός ελεύθερου συνειρμού.

Παραθέτουμε στη συνέχεια ένα απόσπασμα από συζήτηση που έλαβε χώρα στα πλαίσια του **Σα στο σπίτι σας** και υπογραμμίζουμε τις λέξεις ή τις φράσεις κλειδιά που προωθούν την συνειρμική εξέλιξη του διαλόγου.

Σα στο σπίτι σας

[Μαγνητοσκοπημένο υλικό (Βίντεο)]

Θέμα: Ένα μαγαζί που φέρνει πράγματα από την Ινδία, πρόκειται για το κατάστημα του Δημήτρη Μπουραζάνη, ο οποίος εμπορεύεται ινδικά διακοσμητικά και μικροέπιπλα.

[Μετά το βίντεο οι Παρουσιαστές και η καλεσμένη τους, που είναι μοντέλο, σχολιάζουν]:

Παρουσιαστές: Ωραία πράγματα

Μοντέλο: Πολύ ωραία πράγματα

(...)

Μοντέλο: Έχω πάει στην Ινδία.

Παρουσιαστής: Έλα ρε πού;

Μοντέλο: Είχα πάει στη Βομβάη, δύο μέρες και ένα μήνα στην Κόα.

Παρουσιάστρια: Ένα μήνα στην Γκόα;

(...)

Πής: Έλληνες έχει, έχω ακούσει στην Κόα.

Μοντέλο: Πολλούς Έλληνες έχει και πολλούς Λονδρέζους, απ' το Λονδίνο, πηγαίνουνε πάρα πολλοί.

Παρουσιάστρια: Είναι πολύ φτηνό να κρατάς ένα σπίτι εκεί, δηλαδή αν η δουλειά σου είναι τέτοια που σου επιτρέπει να λείπεις. (Ξαφνικά μιλάει για το σκύλο) Κοίτα το Σωτήρη πώς έχει γίνει! (Οι τηλεθεατές δεν βλέπουν το Σωτήρη.)

Μοντέλο: Πρέπει να σου πω ότι εμείς πριν πέντε χρόνια νοικιάσαμε πέντε άτομα σπίτι και μας πήγε οχτώ χιλιάδες το άτομο για ένα μήνα

Παρουσιάστρια: Ναι ε;

Παρουσιαστής: Για ένα μήνα

Μοντέλο: Για ένα μήνα

Παρουσιάστρια: Μα είναι πολύ φτηνά τα σπίτια, μπορείς να το κρατήσεις για ένα χρόνο.

Μοντέλο: Πέντε επί οχτώ, σαράντα χιλιάδες δηλαδή το σπίτι για ένα μήνα πριν πέντε χρόνια.

Παρουσιαστής: Είναι καλά ή είναι ίμπιζα;

Μοντέλο: Για τα ινδικά πρότυπα...

Παρουσιάστρια: (Στον Παρουσιαστή) Το ίμπιζα λες και το ξέρει όλος ο κόσμος ας πούμε και είναι σημείο αναφοράς!

Παρουσιαστής: Όχι Μύκονος δεν είναι, η Ίμπιζα έχει πολύ φτηνά σπίτια, πώς να σου πω, ένα δωμάτιο με μία κουζινίτσα και ένα μπάνιο.

Μοντέλο: Όχι, όχι είναι πολύ απλά τα σπίτια, οι Ινδοί οι ίδιοι κοιμούνται στο πάτωμα, το δικό μας είχε κρεβάτια ας πούμε. ανεμιστήρες οροφής, απλά πράγματα.

Παρουσιαστής: Ωραία

Παρουσιάστρια: Όπως στον Εραστή της Ντυράς, στην ταινία.

Παρουσιαστής: Ναι

Μοντέλο: Εγώ ξέρω τον Εραστή της Λαίδυς Τσάτερλυ, αυτήν την ταινία δεν την ξέρω.

Παρουσιάστρια: Α να την δεις κι αυτή, ωραία είναι.

(...)

Παρουσιαστής: Δε μου λες ωραίοι οι Ινδοί; Καλοί άνθρωποι;

Μοντέλο: Καταπληκτικοί άνθρωποι, γιατί είναι ινδουιστές και ο ινδουισμός είναι μία φιλοσοφία που πρεσβεύει την εχίμσα, αυτό σημαίνει non violence, όχι βία.

Παρουσιαστής: Όχι βία

Μοντέλο: Και είναι όλοι πολύ ήρεμοι και το ρητό τους, αυτό που λένε συνέχεια, είναι σάντι, σάντι, ήρεμα, απλά.

Παρουσιαστής: Και αυτό μου τό'χει πει κι ένας φίλος, ότι δεν υπάρχει εγκληματικότητα στην Ινδία.

Μοντέλο: Δεν υπάρχει εγκληματικότητα

Παρουσιαστής: Όσο φτωχοί κι αν είναι δε θα σε κλέψουνε ποτέ, δε θα...

Παρουσιάστρια: (Τον κόβει) Ε κοίτα στη Βομβάη δεν μπορείς να πεις ότι δεν υπάρχει εγκληματικότητα.

Παρουσιαστής: Δεν υπάρχει

Παρουσιάστρια: Δεν είναι δύσκολο να σε ληστέψουνε.

Παρουσιαστής: Ναι αλλά όχι τόσο όσο το φαντάζεσαι.

Μοντέλο: Όχι ότι κλέβουν κλέβουν πολύ στην Ινδία.

Παρουσιάστρια: Εγώ έχω ακούσει αυτό, ότι έχει και κλέφτες σκύλους, ότι αφήνεις μία σοκολάτα εκεί και εξαφανίζεται και δεν την τρώει, την παίρνει και τη θάβει και πρέπει να ψάχνεις σε ποια περιοχή έχει θάψει τη σοκολάτα.

(Γέλια)

Παρουσιάστρια: Ξέρεις τα πάντα κλέβει ο σκύλος

Παρουσιαστής: Πρέπει να είσαι υστερικός με τη σοκολάτα.

Παρουσιάστρια: Παιδί μου είναι κλέφτες οι σκύλοι.

Μοντέλο: Πράγμα που δεν είναι και πολύ καλό να είσαι υστερικός με τη σοκολάτα στην Ινδία, γιατί οι περισσότερες είναι ληγμένες.

Πες (ταυτόχρονα) Ωωω

Μοντέλο: Εγώ είχα φάει ένα κιτ κατ του ενενήντα τρία.

Παρουσιάστρια: Έλα!

Μοντέλο: Ναι

(Γέλια)

Παρουσιάστρια: Πότε το έφαγες το ενενήντα έξι;

Μοντέλο: Δε θυμάμαι τώρα τι εποχή ήτανε, αλλά είχε λήξει.

Παρουσιαστής: Θα ξαναπήγαινες στην Ινδία;

Μοντέλο: Οπωσδήποτε θα ξαναπάω.

Στην συνομιλία παρατηρούνται πολλές επαναλήψεις. Ο διάλογος ρέει ελεύθερα δίχως πουθενά να φανερώνει την ύπαρξη κάποιου προσχεδίου. Ο συχνότερος τρόπος προώθησης του συνειρμού απεικονίζεται με τη μορφή μιας αλυσίδας που δημιουργείται, καθώς η εκάστοτε λέξη - κρίκος επαναλαμβάνεται από την προηγούμενη στην επόμενη πρόταση. Λιγότερο συχνή είναι η εμφάνιση μιας ολότελα καινούργιας ιδέας, ως αποτέλεσμα κάποιας ανάμνησης ή σκέψης που εγείρουν τα λεγόμενα στους συνομιλητές. Η επισήμανση αυτή έχει ιδιαίτερη βαρύτητα όταν με μία δεύτερη ανάγνωση παρατηρήσουμε τον επιμελημένο τρόπο με τον οποίο οι παρουσιαστές δίνουν ώθηση στη συζήτηση. Μπορεί να μιλήσει κανείς για έναν συνειρμό εν μέρει τουλάχιστον επιτηδευμένο. Συχνότερα οι παρουσιαστές θέτουν μία ερώτηση ή επαναλαμβάνουν με θαυμασμό αυτά που λέει η καλεσμένη, ή, τέλος, εκφράζουν συναίνεση, παρέχοντας μία πληροφορία που η κοινοτοπία της καθιστά αμφίβολη την αλήθεια της.

Όλα αυτά μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο ακροαματικός σχεδιασμός των συγκεκριμένων εκπομπών δεν βασίζεται στο είδος της πληροφορίας που παρέχουν, αλλά κατά κύριο λόγο στην επιλογή των παρουσιαστών και ιδιαίτερα της παρουσιάστριας, της οποίας ο ιδεότυπος ως προς την προσωπικότητα, το αισθητικό προφίλ και το επικοινωνιακό ύφος, προεπιλέγεται για να χρησιμοποιηθεί στη συνέχεια ως σημείο ταύτισης της στοχευμένης μερίδας κοινού.

3.3. Περιγραφή και ανάλυση του ρόλου του Παρουσιαστή

Ο/Η Παρουσιαστής / presenter (Fairclough, 1995:127) του πρωινού *magazino* καλείται να παίξει πολλούς και διαφορετικούς ρόλους. Έτσι από τη μια οφείλει να χειριστεί από θέση εξουσίας το παρεχόμενο πληροφοριακό υλικό, ελέγχοντας τη στιγμή και τον τρόπο με τον οποίο αυτό διοχετεύεται στη συζήτηση, ενώ από την άλλη επιχειρεί να δώσει την εντύπωση ενός απλού ανθρώπου που παρουσιάζει ομοιότητες περισσότερο, παρά διαφορές, με το τηλεοπτικό κοινό και απευθύνει στους τηλεθεατές μια αποσιωπημένη λεκτικά πρόσκληση να ταυτιστούν μαζί του/της. Καλείται δηλαδή να ανταποκριθεί με

επιτυχία στο ρόλο του ενορχηστρωτή της δράσης, ενώ την ίδια στιγμή πρέπει να δίνει την εντύπωση ότι η δράση περιλαμβάνει και τον/την ίδιο/α.

Ταυτόχρονα το γεγονός πως το πρωινό *magazine* φιλοξενεί πολλά και διαφορετικά μεταξύ τους είδη λόγου υποχρεώνει τον/την παρουσιαστή/τρια να γίνει ο φορέας τους παίρνοντας τότε τη θέση του δημοσιογράφου, τότε του ρεπόρτερ, τότε του διασκεδαστή (χορεύοντας, παίζοντας σε σκετς ή και τραγουδώντας) και τότε του σχολιαστή σύνθετων ή εξειδικευμένων θεμάτων (θέματα υγείας, ανθρωπίνων σχέσεων, επικαιρότητας κλπ).

Επιπλέον αυτό το απαιτητικό μοντέλο αλλάζει με τον καιρό ανάλογα με τις επιταγές που επιβάλλει η ολοένα και μεγαλύτερη απαίτηση για εξοικείωση του κοινού με τους τηλεοπτικούς του ήρωες, κατά τρόπο ώστε αυτοί να παίρνουν στη συνείδηση του τη θέση προσώπων οικείων και καθημερινών.

Ανάλογα με το αισθητικό ύφος της εκάστοτε εκπομπής επιλέγεται ο παρουσιαστής, αλλά η σχέση είναι και εδώ διαλεκτική, έτσι ώστε το ίδιο να ισχύει και αντίστροφα και με την ίδια βεβαιότητα να μπορούμε να πούμε πως ο εκάστοτε παρουσιαστής επιδρά καταλυτικά στο αισθητικό προφίλ της εκπομπής που παρουσιάζει.

Αξιοσημείωτο είναι πως οι άνδρες συμπαραρυσιαστές από το γεγονός ότι ενσωματώνονται στον αναπαριστώμενο εσωτερικό χώρο του σπιτιού και καλούνται κυρίως να παρουσιάσουν και να σχολιάσουν θέματα θεωρούμενα ως κατεξοχήν γυναικεία, με συνέπεια να «απεκδύονται» την αντρική ταυτότητα και τα αρσενικά στερεότυπα και να οικειοποιούνται τη γυναικεία «ταυτότητα».

3.3.1. Ο ρόλος των Παρουσιαστών στον *πρωινό Καφέ*

Η εκπομπή ***Πρωινός Καφές*** αναπτύσσεται γύρω από ένα πρόσωπο κλειδί, του οποίου οι προτιμήσεις, το ύφος και η αισθητική λειτουργούν ως πυξίδα. Πρόκειται για την *Παρουσιάστρια* η οποία αποτελεί σημείο, του οποίου το βιωματικό πλαίσιο αναφορών, δηλαδή η προσωπική της ιστορία, ενσωματώνεται στο ύφος της εκπομπής και επιδρά στο αισθητικό της στίγμα.

Η *Παρουσιάστρια* ως πρόσωπο γνωστό ήδη από άλλη εκπομπή, επιλέγεται με κριτήριο αυτό και στα πλαίσια της εκπομπής μεγεθύνεται πάνω στην ίδια αισθητική κατεύθυνση. Στον ***Πρωινό Καφέ*** η *Παρουσιάστρια* η οποία κρατά τον πρωταγωνιστικό ρόλο, παισιώνεται από δύο συμπαραρυσιαστές, εκ των οποίων ο πρώτος έχει ρόλο συμπληρωματικό, ενώ ο δεύτερος εξειδικεύεται στο σχολιασμό διαφόρων «αξιοσημείωτων» γεγονότων τα οποία αφορούν στην ιδιωτική ζωή διασημοτήτων της ελληνικής και

παγκόσμιας κοινωνικής σκηνής, είναι δηλαδή ο δεύτερος συμπαραουσιαστής αυτός που ηγείται ενός ένθετου gossip show.

Η *Παρουσιάστρια* ως είδος τηλεοπτικής οικοδέσποινας έχει κυριότητα στο χώρο και μας ξεναγεί σε όσα διαδραματίζονται σ' αυτόν. Η προσωπικότητα της παίζει αποφασιστικό ρόλο στην τελική διαμόρφωση του αισθητικού αποτυπώματος της εκπομπής, που στην προκειμένη περίπτωση αναπαράγει με επιτυχία μία στερεοτυπική εικόνα (όμορφη-ξανθιά), ενώ η σκηνική της παρουσία έχει ιδιαίτερη βαρύτητα αφού μ' αυτήν καλείται ο/η θεατής να ταυτιστεί.

Το χιούμορ και ο ανάλαφρος τόνος της εκπομπής πλέκονται σε μία ατελείωτη αλυσίδα σκέρτσων και χαριεντισμών της *παρουσιάστριας* ενώπιον της κάμερας. Το διαρκές φλερτ ανάμεσα σε κείνη και στο θεατή, ανάμεσα στους καλεσμένους και σε κείνη, ανάμεσα στην ομάδα των κοριτσιών και στο φακό αξιοποιεί με επιτυχία το πρότυπο της ωραίας, νέας και κυρίαρχης παρουσίας, που πλαισιώνεται από πρόσωπα που ενισχύουν το μύθο της ομορφιάς.

3.3.2. Ο ρόλος των Παρουσιαστών στο Σα στο σπίτι σας

Εδώ οι *Παρουσιαστές* είναι δύο, ένας άντρας και μία γυναίκα, ισότιμοι ως προς το ρόλο τους, οι οποίοι ως συνδυασμός παραπέμπουν, αλλά συχνά επίσης το αναπαριστούν στα πλαίσια θεατρικοποίησης, ένα ζευγάρι το οποίο περνά το πρωινό του στο σπίτι. Σε αυτήν την περίπτωση, επίσης, ο άντρας ενσωματώνεται στον κατ' εξοχήν γυναικείο χώρο του σπιτιού και πραγματεύεται ζητήματα παραδοσιακά γυναικεία.

Εδώ οι *Παρουσιαστές* είναι άνθρωποι πιο καθημερινοί, άρα και προσιτοί. Αξιοσημείωτο είναι πως η παρουσιάστρια του «Σα στο σπίτι σας» σχεδόν καθ' όλη τη χρονική διάρκεια της εκπομπής (από τη στιγμή που άρχισε να προβάλλεται) είναι στην ιδιαίτερη βιολογική φάση που προκύπτει από την εγκυμοσύνη, δίνοντας ιδιαίτερο τόνο στα οπτικά μηνύματα της εκπομπής γύρω από τη θηλυκή ταυτότητα.

Στο «**Σα στο σπίτι σας**» οι παρουσιαστές κατορθώνουν να δημιουργήσουν ανάλαφρη ατμόσφαιρα κυρίως με τον διάλογο μεταξύ τους. Ο διάλογος τους, παίζοντας πάνω στη γκάμα της αντίστιξης ξεκινά από την απλή διατύπωση της διαφορετικότητας και φτάνει μέχρι την αυθόρμητη, ή ίσως και σκηνοθετημένη λογομαχία. Το χιούμορ είναι περισσότερο ευρηματικό απ' ό τι στον «**πρωινό Καφέ**», ενώ το συνομιλιακό ύφος, σαφώς συναινετικό στην εκκίνηση του,

δίνει μια ψευδαίσθηση σπιρτάδας που στερείται η επίπεδη ανάπτυξη των θεμάτων στον «πρωινό Καφέ».

Στο «**Σα στο σπίτι σας**» οι παρουσιαστές, συναποτελούν ένα τηλεοπτικό ζεύγος στη ζωή του οποίου καλείται ο/η θεατής να εμπλακεί.

3.4. Το κοινό-στόχος

Παρατηρούμε πως και οι δύο εκπομπές που μελετούμε προβάλλονται σε χρόνο κατά τον οποίο η μεγάλη πλειοψηφία των εργαζομένων βρίσκεται στον εργασιακό της χώρο (και για τις δύο εκπομπές η ώρα προβολής είναι με ακρίβεια λεπτού από τις 10:00 πμ έως τις 01:10 μμ), γεγονός που συνηγορεί υπέρ της διαπίστωσης ότι απευθύνεται σε άτομα που εργάζονται στο σπίτι (νοικοκυρές) ή άτομα της τρίτης ηλικίας.

Μοιάζει να απευθύνεται σε ανθρώπους που θα ξεκινήσουν χαλαρά τη μέρα τους με την εκπομπή και θα έχουν τη χρονική ευχέρεια να την παρακολουθήσουν ολόκληρη, δίχως ωστόσο να στοχεύει να καθλώσει τον θεατή της αλλά περισσότερο λειτουργώντας ως υπόκρουση που επιτρέπει την ταυτόχρονη απασχόληση και με κάτι άλλο, παρατήρηση που ενισχύεται από το γεγονός ότι η παρουσίαση των θεμάτων είναι κατακερματισμένη με τρόπο ώστε να μπορεί κανείς να τα παρακολουθήσει με ευκολία έχοντας χάσει την αρχή ή παραλείποντας ενδιάμεσα μέρη τους.

Άλλωστε αυτό φαίνεται ακόμη περισσότερο από την συγκριτική αντιπαράθεση των τίτλων των δύο εκπομπών **Πρωινός καφές** και **Σα στο σπίτι σας**, με τίτλους άλλων πρωινών εκπομπών της ελληνικής τηλεόρασης όπως: **Πρώτη Ενημέρωση**, ώρα προβολής 06:00 - 08:00 πμ - (Alpha), **Πρώτη ματιά**, ώρα προβολής: 07:00 - 10:00 πμ (NET), **Πρώτη έκδοση**, ώρα προβολής: 06:00 - 08:00 πμ (MEGA), **Καλημέρα Ελλάδα**, ώρα προβολής: 07:00 - 10:00 πμ (ANT1), **Πρώτη ύλη**, ώρα προβολής 08:00-10:00πμ (TEMPO), **Ότι ξημερώσει**, ώρα προβολής: 06:00-08:00 πμ (TEMPO), **Έτσι έχουν τα πράγματα**, 06:00-07:00πμ (NET), **Ξυπνήστε!** ώρα προβολής 07:15-08:00 (ET 1), **Πρωινό magazine** (ενημερωτική εκπομπή) ώρα προβολής 08:00πμ - 10:00 πμ, (Alpha).

Το πρωινό magazine -του τύπου στον οποίο αντιστοιχούν οι δύο επιλεγμένες εκπομπές- καταλαμβάνοντας μέρος από την πρωινή ζώνη του τηλεοπτικού χρόνου δεν στοχεύει στο να μας ενημερώσει με ρυθμό καταϊγιστικό για τις εξελίξεις στον κοινωνικοπολιτικό χώρο, ούτε μας πληροφορεί για τους πρωινούς τίτλους όλων των εφημερίδων της ημέρας που

μόλις έχουν κυκλοφορήσει, όπως κάνουν άλλες πρωινές εκπομπές που κι αυτές αυτό-ονομάζονται ενίοτε *magazino*.

Μέσα σε κλίμα φιλικό και κατάργησης της έννοιας του ιδιωτικού και δημόσιου χώρου εκτυλίσσεται το πρωινό *magazino* του τύπου των εκπομπών που επιλέξαμε. Χαρακτηριστικές είναι φράσεις από την έναρξη του Πρωινού Καφέ που περιγράφουν αυτήν την τηλεοπτικά ιδρυμένη οικειότητα.

Πρωινός καφές

Παρ/στρια:

Τι κάνουμε, πώς είναι η διάθεση μας;

Πώς ξυπνήσαμε σήμερα;

Ξυπνήσαμε ή είπαμε να μείνουμε στο κρεβάτι έτσι για αλλαγή; Κάνει και λίγο κρύο έξω.

Θα μου πείτε κρύο κρύο και συ με το κοντομάνικο;

Αντίθετα, οι πρωινές εκπομπές της πρώτης πρωινής ζώνης, όπως αυτές που προαναφέραμε, είναι πρωτίστως ειδησεογραφικές, τουλάχιστον κατά το ήμισυ της διάρκειά τους ενώ στις περισσότερες προϊόντος του χρόνου η θεματολογία τους αλλάζει.

Η περιγραφή εναλλακτικών προτύπων υπονοούμενου θηλυκού δέκτη / θεατή από το πρωινό τηλεπεριοδικό εκκινεί από τα παραδοσιακά στερεότυπα και επιστρέφει σ' αυτά (Davis Gould, 1982: 414):

‘Η ψεύτικη εικόνα των γυναικών που επικρατεί σήμερα στα μέσα μαζικής επικοινωνίας’ είναι προσβλητική και εξευτελιστική για τις γυναίκες, είτε αυτό αποτελεί συνειδητή πρόθεση, είτε όχι. Η Κυρία Βιρτζίνια Κνάουερ, Σύμβουλος του Προέδρου για Υποθέσεις Καταναλωτών, παρουσιάστηκε πρόσφατα σε μια τηλεοπτική συνέντευξη σαν μια «γιαγιά πενήντα πέντε χρόνων» και ύστερα ο άντρας παρουσιαστής τη ρώτησε αν την ακούει κανένας στο Λευκό Οίκο! Φανταστείτε αυτός που έδινε συνέντευξη, να ήταν ο Χένρυ Κίσιγκερ ή ο Ρόμπερτ Φιντς, ή οποιοσδήποτε άλλος από τους άντρες Συμβούλους του Προέδρου. Θα τον παρουσίαζαν ποτέ σαν ένα παππού πενήντα πέντε χρόνων και θα τον ρωτούσαν στη συνέχεια με αναίδεια αν τον άκουγε κανένας στο Λευκό Οίκο; Γιατί το γεγονός ότι μια

γυναίκα έχει εγγόνια είναι ενδιαφέρον για το κοινό, ενώ το ότι έχει εγγόνια ένας άντρας δεν είναι; Και γιατί οι άντρες δημοσιογράφοι αισθάνονται ελεύθεροι να προσβάλλουν τις γυναίκες αξιωματούχους και να τις μεταχειρίζονται με λιγότερο σεβασμό απ' ό,τι τους άντρες; Όταν η Μπέττυ Φέρνες έγινε η πρώτη Σύμβουλος για τις Υποθέσεις Καταναλωτών, οι σχολιαστές των ειδήσεων χαρακτήρισαν το διορισμό της «διορισμό βιτρίνας». Γιατί;

Είναι αλήθεια πως η προκατάληψη έναντι των γυναικών και ο μύθος της αδυναμίας τους λόγω φύλου τις ωθεί σε μεταμορφώσεις που από το φεμινισμό θεωρήθηκαν ταπεινωτικές. Το φεμινιστικό κίνημα κατόρθωσε να απελευθερώσει τη γυναίκα από τον ισόβιο περιορισμό στο σπίτι, ωστόσο ο επαναπροσδιορισμός της ταυτότητας της και του ρόλου της στιγματίστηκε από σωρεία παλινδρομήσεων (Davis Gould, 1982: 417):

Ακόμα πιο προσβλητική για τη γυναικεία περηφάνια και αξιοπρέπεια από την εμφάνιση της γυναίκας σαν ηλίθιας και σαν υπηρέτριας, είναι η στερεότυπη εικόνα που παρουσιάζει τις νέες γυναίκες σαν 'γατούλες του σεξ' ή σαν 'κουνελάκια του Πλαιυμπόυ', μια εξέλιξη της εικόνας των νέων γυναικών του δέκατου ένατου αιώνα που ήταν σαν κατοικίδια ζώα ή παιχνίδια.

Η γυναίκα σήμερα, ως παρουσιάστρια πρωινής εκπομπής, θα μπορούσε να αποτυπώνει με την παρουσία της και την αισθητική της το οριστικό σχίσμα ανάμεσα στο ρόλο που της ανέθεσε το πατριαρχικό μοντέλο και στην κατακτημένη μετά από αγώνες ελευθερία της. Αντίθετα, ωστόσο, φαίνεται πως τόσο ως παρουσιάστρια, όσο και ως θεατής, παλινδρομεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

4.1. Η ταυτότητα του θεατή

Ο λόγος και η γλωσσική ποικιλία, η επιλεγμένη θεματολογία μεταξύ άλλων συστήνουν το τηλεοπτικό τηλεπεριοδικό ως κειμενικό είδος, αλλά και ως επικοινωνιακό γεγονός. Η ακατάσχετη ροή λόγου, η ποικίλη θεματολογία μοιάζει λιγότερο αθώα, όταν συνειδητοποιούμε ότι ο λόγος αυτός δεν κάνει αναφορές σε συμβάντα που αφορούν στην κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα. Και θα απαντούσε κανείς ότι για τον σκοπό αυτό έχουν επιστρατευτεί εκπομπές καθαρά ενημερωτικού χαρακτήρα. Ωστόσο, ο συστηματικός αποκλεισμός –ως επιλογή πλέον– τέτοιου είδους πληροφοριών, θέτει μια σειρά καίριων ερωτημάτων, όταν αναλογιστούμε πως ένας από τους βασικούς στόχους του πρωινού τηλεπεριοδικού είναι η ποικιλία και η ανεξάντλητη γκάμα θεματικών προκειμένου να ξεπεραστεί η δυσκολία της πολύωρης καθημερινής εκπομπής να κρατήσει το ενδιαφέρον των τηλεθεατών της.

Ποια είναι ταυτότητα του ιδεατού θεατή σύμφωνα με τις προδιαγραφές της εκπομπής; Σε ποιον απευθύνεται και πώς τον εμπλέκει; Πως διαχειρίζεται τον [ελεύθερο ή μη] χρόνο του αποδέκτη της; Σε τελευταία ανάλυση, τι προσφέρει και σε ποιους η ύπαρξη τέτοιου τύπου τηλεπεριοδικών σε όλο το φάσμα του επικοινωνιακού μοντέλου, στο οποίο εμπλέκονται διαφημιζόμενοι, παρουσιαστές, προϊόντα, παραγωγοί εκπομπής, μια σειρά θεμάτων, η έμμεση διαφήμιση κλπ.; Επιπροσθέτως, πώς συμβάλλει στην ηλεκτρονική δημοσιογραφία αυτή η διαχείριση του περιεχομένου, και η χρήση της εικόνας και του λόγου;

Το γεγονός ότι τέτοιου είδους εκπομπές αυτοπαρουσιάζονται ως εκπομπές ψυχαγωγικού χαρακτήρα, καθώς και το γεγονός ότι δηλώνουν με τρόπο έμμεσο ότι απευθύνονται σε κοινό γυναικείο, είναι ένα από τα βασικά σημεία της επικινδυνότητας τους ως μέσων χειραγώγησης συνειδήσεων. Διαπιστώνουμε λοιπόν πως όχι μόνο όσα λέγονται, με τη στενή έννοια του όρου, αλλά κι όσα γίνονται και ο τρόπος με τον οποίο έχει δομηθεί το όλο

πράγμα εξυπηρετούν ένα πολύ συγκεκριμένο ερμηνευτικό μοντέλο της γυναικείας ταυτότητας και της θέσης της στην κοινωνία.

4.2. Οι θεματολογικοί πυρήνες μόδα-γάμος

Υπάρχει τελικά τόση θεματική ποικιλία όση υπονοείται από τους παρουσιαστές; Η αλήθεια είναι πως μια προσεκτική ματιά αποκαλύπτει ένα θεματολογικό τοπίο μονοδιάστατο καθώς οι εκπομπές περιστρέφονται σταθερά γύρω από τη μόδα και τις ανάγκες του γάμου. Είναι χαρακτηριστικό πως τα νυφικά και τα γυναικεία εσώρουχα ή αξεσουάρ μονοπωλούν σχεδόν τη σκηνή της πασαρέλας.

Απομαγνητοφωνημένα αποσπάσματα

Σα στο σπίτι σας

1

Παρ/στρια μόδας: Και τώρα θα δούμε νυφικά για να μπορέσετε να διαλέξετε.

2

*Μόδα (Λευκά ρούχα και λευκά αξεσουάρ για γυναίκες, κασκόλ από γούνα, καπελάκια)
(...)*

Παρ/στρια: Μαρία μπορώ να το φορέσω αυτό το καπέλο το βράδυ;

Παρ. Μόδας: Το μάλλινο συνήθως το αποφεύγουμε το βράδυ,

(...)

Παρουσιάστρια μόδας: Περίμενε να σου δείξω κάτι τρομερό για το λαιμό, το βάζεις εδώ έτσι, αν φοράς κάτι ανοιχτό κι αν έχεις και κοντό μαλλί...

Παρ/στής: Αυτό είναι σα γιακάς ας πούμε;

*Παρ/ Μόδας: Όχι είναι σαν **κολιέ**...*

(...)

Παρ/στρια: Αυτό με τι χρώματα ταιριάζει;

*Παρ. Μόδας: Με λευκό και μπεζ... Καλό είναι να μην κάνουμε πολύ έντονες αντιθέσεις, αν και το λευκό με το μαύρο είναι πάρα πολύ **στη μόδα** φέτος, ενώ το λευκό με το κόκκινο είναι σκληρό.*

(...)

Παρ. Μόδας: Εδώ πέρα ένα άσπρο μπουφάν πρωινό. Μπορούμε να το φορέσουμε στο βουνό και στην πόλη.

Π/α: Και φτηνό το βλέπω αυτό.

(...)

Παρ/στής: Πω πω και σκέφτεσαι να πας στο χιονοδρομικό κέντρο ντυμένη έτσι;

Παρ. Μόδας: Ε θα πάθουν όλοι πλάκα...

Παρ/στρια: Θα λένε να η πλούσια... (γελούν)

(...)

Παρ. Μόδας: Εδώ ένα κλασσικό λευκό πουκάμισο

Μοντέλο: Αυτό μ' αρέσει, με χρυσή μπότα ειδικά...

Παρ/στρια: (Συμφωνεί) Μμμμμ.

4.3. Η σεξουαλικότητα στον λόγο του πρωινού τηλεπεριοδικού

Ο έρωτας και οι σχέσεις με το άλλο φύλο είναι το θέμα που ακόμη και στη λογοτεχνία ορίζεται ως κατ' εξοχήν «γυναικείο». Κυρίαρχο στοιχείο στον τρόπο απεικόνισης της γυναικείας ταυτότητας στο είδος του πρωινού magazine αποτελούν οι χαρακτηρισμοί αξιολόγησης καθώς και οι φράσεις που υποδεικνύουν συγκεκριμένη στάση έναντι των γυναικών. Ωστόσο, καθώς ο λόγος προκύπτει από ζωντανό διάλογο και οι χαρακτηρισμοί δεν είναι πάντα διατυπωμένοι έτσι ώστε να απομονώνονται, μελετούμε μικρά αποσπάσματα διαλόγου στα οποία διατυπώνονται απόψεις για τη γυναίκα, τον έρωτα ή την σεξουαλικότητα με άμεσο ή έμμεσο τρόπο.

Ένας από τους έμμεσους τρόπους είναι τα υπονοούμενα σεξουαλικού περιεχομένου που καταγράφονται κυρίως στον **Πρωινό Καφέ**. Από τη μία αυτό σημαίνει πως η εκπομπή στρέφεται σκόπιμα γύρω τους, από την άλλη με τον τρόπο αυτόν η γυναίκα προτείνεται ως αντικείμενο πόθου τόσο μέσω της ομάδας των μοντέλων που η μόνιμη παρουσία τους στη σκηνή εξυπηρετεί τελικώς αυτή και μόνο την πρόθεση, όσο και μέσω της παρουσιάστριας, η οποία εμφανίζεται ως άρχουσα του χορού, προβάλλοντας έντονα το εξωτερικό κάλλος.

Αυτό από την άλλη είναι κάτι που οι ίδιοι οι παρουσιαστές πιθανώς αγνοούν, καθώς αυτοί επιλέγονται από άλλους, αλλά ακόμα και οι υπεύθυνοι για τον ακροαματικό σχεδιασμό της εκπομπής δεν προϋποτίθεται ότι έχουν σαφή γνώση της σημειολογίας των επιλογών τους. Αυτό ακριβώς όμως είναι που αυξάνει τον συντελεστή δυσκολίας αυτής της εργασίας. Προσπαθούμε να μελετήσουμε τρόπους απεικόνισης των γυναικών που είναι τόσο ενσωματωμένοι στις εκπομπές αυτού του τύπου ώστε θα μπορούσε κανείς να πει ότι είναι αυταπόδεικτοι.

Επιπλέον, ο λόγος που εκφέρεται από τους κειμενογράφους και τους παρουσιαστές των εκπομπών δεν είναι λόγος κατασκευασμένος με ψυχρότητα, είναι αντίθετα λόγος ζωντανός που εμπεριέχει μια κατασκευασμένη από πριν γυναικεία ταυτότητα. Το γεγονός ότι υιοθετείται άκριτα σημαίνει στην πραγματικότητα ότι οι παραγωγοί του τον έχουν αφομοιώσει και έχουν αφομοιωθεί από αυτόν, δηλαδή όχι μόνο επιδρούν στην διαμόρφωση των

αντιλήψεων μιας μερίδας της κοινωνίας για τη γυναικεία ταυτότητα, αλλά συχνά και οι ίδιοι ανήκουν σ' αυτήν την μερίδα.

Αν κάτι υπάρχει λοιπόν το οποίο είναι αποπροσανατολιστικό είναι το γεγονός πως μια συντηρητική και παραδοσιακή απεικόνιση της γυναίκας εκφέρεται με τρόπο καινούργιο, καθώς το πρωινό *magazine* –είδος πρόσφατο στον τηλεοπτικό χώρο- αφήνει με την πολυχρωμία του την ψευδή εντύπωση πως επειδή έχει σύγχρονη φόρμα έχει και ανάλογο περιεχόμενο.

4.3.1. Δηλώσεις και Συμπαραδηλώσεις

Τα υπονοούμενα είναι πολλά και πιστοποιούν με τρόπο μη αναιρέσιμο τον προσανατολισμό και την ποιότητα του διαλόγου. Ας δούμε μερικά αποσπάσματα:

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Σα στο σπίτι σας

Π/ής: Έχεις δει την **τρύπα** κάτω απ' το κρεβάτι του Αλί Πασά;

Π/α: Δεν την έχω δει την **τρύπα**...

Π/ής: Έλα! (γελούν)

Π/α: (γελώνοντας) Να μα την Παναγία την **τρύπα** δεν την έχω δει. (σταυροκοπιέται)

Π/ής: Άμα δε δεις την **τρύπα** (εμφατικά) **δεν καταλαβαίνεις την μπαμπεσιά**.

Το ζεύγος τρύπα-μπαμπεσιά με το διπλό συμβολισμό του είναι κάτι που εμπεριέχεται ήδη στις γλωσσικές απεικονίσεις της γυναίκας υπό την αιγίδα της χριστιανικής θεώρησης, όπου η γυναίκα παρουσιάζεται ως φορέας της αμαρτίας και του κακού.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Πρωινός Καφές

Παπανώτας: Ωχ εδώ μαζί θα περπατάμε;

Παρουσιάστρια: Όχι χάρια.

Παπανώτας: Α γιατί...

Παρουσιάστρια: Όλοι στο μαζί θέλουνε εκεί!

(...)

Παπανώτας: (Η κοπέλα που περπατάει από πίσω του τον σπρώχνει) Έλα...

Παρουσιάστρια: Α ναι ναι, **σπρώχτον, σπρώχτον** για να είμαστε σίγουροι.

Παπανώτας: Έλα λέω (γέλια) **με σπρώχνει!**...

Σ' αυτό το απόσπασμα βλέπουμε πως ακόμη και ένα αθώο ντεκόρ μπορεί να αποτελέσει έναυσμα για νοηματικές αποκλίσεις. Ταυτόχρονα παρατηρούμε πως η γλωσσική έκφραση χαρακτηρίζεται από τόση σαφήνεια που χάνει σχεδόν το κρυπτικό ύφος απ' το οποίο χαρακτηρίζεται ένα υπονοούμενο. Το μόνο που εξισορροπεί τη σκληρή γλώσσα είναι πως στη ζωντανή ροή της εκπομπής, ο γρήγορος ρυθμός και η πρωινή συνθήκη απαλύνουν τις εντυπώσεις.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Πρωινός Καφές

Παρουσιάστρια: Εγώ θέλω να μου απαντήσεις και σε δύο ερωτήσεις.

Σκηνοθέτης (Ενώ περπατά πάνω στο διάδρομο) *Ναι βεβαίως.*

Συμπαρουσιαστής: **Το πήδημα του βατράχου;**

Παρουσιάστρια: **Σουτ τώρα**

Σκηνοθέτης: *Ναι.*

Παρουσιάστρια: (Διαβάζει τις ερωτήσεις) **Αν έγγραφες εσύ το Κάμα Σούτρα, ποια στάση δε θα έβαζες καθόλου, λόγω τεράστιου βαθμού δυσκολίας;**

(...)

Σκηνοθέτης: **Δεν με αφορούν οι στάσεις**

(γέλια απ' όλους)

Παρουσιάστρια: **Εεεεε μετά από δύο ώρες εξαντλητικού προγράμματος με όλες τις ασκήσεις γυμναστικής, η καλή σου θέλει και αγαπούλες, εσύ όμως δεν αντέχεις, τι κάνεις για να πάρεις δύναμη και να συνεχίσεις;**

Σκηνοθέτης: **Ασκήσεις μαζί της.**

(...)

Σκηνοθέτης: **Ωω, η καλύτερη άσκηση για τον άνθρωπο είναι ο έρωτας** δηλαδή γυμνάζει όλο το κορμί.

Παρουσιάστρια: *Ναι*

Σκηνοθέτης: **Αυτό που κάνουμε τώρα...**

Παρουσιάστρια: *Ναι...*

Σκηνοθέτης: **Το λαχάνιασμα ας πούμε...**

Παρουσιάστρια: *Ναι...*

Παρουσιάστρια: Μόλις τελειώσεις την απάντηση θα κατέβεις βέβαια.

Σκηνοθέτης: (κουρασμένος) Ναι εγώ σταματάω για λίγο.

Παρουσιάστρια: Ναι, κουράστηκα εγώ.

Σκηνοθέτης: Ναι ακριβώς, ο έρωτας είναι η καλύτερη άσκηση...

(...)

Σκηνοθέτης: *Δηλαδή δεν χρειάζεται να σηκώνει ο άνθρωπος βάρη...*

Συμπαρουσιαστής: *Σωστό! Αυτό που σας έλεγα..*

Σκηνοθέτης: *να κάνει τίποτα, ο έρωτας τα προσφέρει όλα αυτά.*

Στο απόσπασμα αυτό είναι εμφανές πως ο διάλογος δεν περιορίζεται πλέον σε υπονοούμενα. Αντίθετα η σεξουαλικότητα ανάγεται σε κεντρικό θέμα. Η παρουσιάστρια απευθύνει ερώτηση στον καλεσμένο της με την οποία τον καλεί να σχεδιάσει από την αρχή το Κάμα Σούτρα.

Είναι σαφές πως ο διάλογος αυτός δεν έχει καμία λειτουργικότητα καθώς μοιραία θα οδηγήσει σε κατάσταση χαλάρωσης και θυμηδίας. Η παρουσιάστρια με τη στάση της υποδαυλίζει την εκτροπή από τη σοβαρότητα και εξαντλεί τις δυνατότητες του πρόχειρου τεχνάσματος για να εντείνει την ελαφρότητα.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Πρωινός Καφές

Συμπαρουσιαστής α: Θυμάμαι μία έρευνα

*Παρουσιάστρια: **Αχ***

Συμπαρουσιαστής α: (ταυτόχρονα) (...) έλεγε: τι θερμίδες καις με τα διάφορα αθλήματα, (...) τις περισσότερες ξέρεις με τι τις καις;

Παρουσιάστρια: Με τι;

*Συμπαρουσιαστής α: **Με την ιππασία που είναι ωραίο, κάθεσαι σε πηγαίνει το άλογο, χάνεις εσύ θερμίδες, είναι πολύ καλό αυτό (γέλιο)***

*Συμπαρουσιαστής β: **Και με το σεξ, και με το σεξ!***

*Συμπαρουσιαστής α: **Και με το σεξ!***

Παρουσιάστρια: Χάνεις θερμίδες;

(...)

*Συμπαρουσιαστής β: Α ρε Παπανώτα, α ρε Παπανώτα **είχες δεν είχες πάλι μας το διαφήμισες.***

Συμπαρουσιαστής α: Ουι.

*Παρουσιάστρια: **Δε σου'χω πει μετά τις δώδεκα να τα λες αυτά;***

*Συμπαρουσιαστής α: **Γιατί να τα λέω μετά τις δώδεκα, να μην ξέρουν οι κυρίες που μας ακούνε πώς πρέπει να χάσουν τη θερμίδα;***

Όπως βλέπουμε σ' αυτό το απόσπασμα ο Συμπαρουσιαστής α αναφέρεται στο κοινό χρησιμοποιώντας τη φράση: «οι κυρίες που μας ακούνε», πράγμα που επιβεβαιώνει για πολλαπλή φορά ότι η εκπομπή έχει σχεδιαστεί για να απευθυνθεί σε κοινό γυναικείο. Επίσης διαπιστώνουμε πως το θέμα της σεξουαλικότητας παρατείνεται τελικώς τόσο ώστε να καλύψει το χρόνο όλης σχεδόν της εκπομπής.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Πρωινός καφές

Παρουσιάστρια: (Μιλάει στην ψυχολόγο της εκπομπής) Είχες θέσει ένα θέμα τη Δευτέρα, πώς το είχες θέσει;

Ψυχολόγος: ως τις διαφοροποιήσεις που έχουν **τα ζευγάρια στη σεξουαλική τους ζωή**, το πώς δηλαδή τα ζευγάρια μπορεί να έχουνε **δυσαρμονίες σεξουαλικές**

Παρουσιάστρια: Πάντως ένα ζευγάρι νομίζω, ότι τις περισσότερες φορές δεν χωρίζει γι' αυτόν τον λόγο, (...) τουλάχιστον μετά το **γάμο**, δεν ξέρω η γνώμη σας ποια είναι; (ρωτάει τους καλεσμένους)

Ψυχολόγος: Αυτή είναι αλήθεια...

Παρουσιάστρια: (Στους καλεσμένους) Για ν' ακούσουμε και τη γνώμη σας, θα μπορούσατε να διαλύσετε ένα **γάμο** μόνο γι' αυτό το λόγο;

Καλεσμένος: (Μεγακλής Βιντιάδης, Σκηνοθέτης) Εγώ πιστεύω ότι **το σεξ είναι η βασική αιτία ενός χωρισμού**

Παρουσιάστρια: Πάμελα εσύ τι λες;

(...)

Σκηνοθέτης: **Είναι όμως το σεξουαλικό όμως, αν κατάλαβα, το νορμάλ, ή με τα γούστα;**

Ψυχολόγος: Εεεε...

Σκηνοθέτης: **Δηλαδή, αν ντυθώ εγώ με ζαρτιέρες και έχω ένα ρόπαλο και λέω δός μου μια στο κεφάλι**

(γέλια)

Ψυχολόγος: Μπορεί να γίνει και αυτό.

Σκηνοθέτης: **Μπορεί να κουραστεί η σύντροφος μου να με βαρά με το ρόπαλο στο κεφάλι**

(γέλια)

(...)

Γυμνάστρια Νταρίλη: Μετά από πόσο χρονικό διάστημα μπορεί κανείς να μάθει το σύντροφο του, πραγματικά όμως, σ' αυτόν τον τομέα.

Ψυχολόγος: Νομίζω ότι δεν θα τον μάθει ποτέ εάν δεν αποκαλυφθεί.

Γυμνάστρια Νταρίλη: Ναι αλλά μέσα σε ένα χρονικό δια... δηλαδή **πόσο θα κρατηθεί;** Ένα χρόνο, έξι μήνες;

(Όλοι ξεσπούν σε γέλια και μιλούν ταυτοχρόνως)

Σκηνοθέτης: (Πετάγεται) **Συγγνώμη εάν είναι με ρόπαλο!**

Γυμνάστρια Νταρίλη: Μετά από ένα χρόνο;

Σκηνοθέτης: **Όχι όχι όχι, απ' τους καρπούμπαλους που θά'χει.**

Στο απόσπασμα αυτό η παρουσιάστρια καλεί την ειδική επιστήμονα ψυχολόγο, που ωστόσο προσφωνείται με το μικρό της όνομα, να κάνει τον επίλογο, σφραγίζοντας με μία πινελιά σοβαρότητας το θέμα. Το γεγονός αυτό θέτει ένα πρόσθετο ερώτημα σχετικά με το αν ο διάλογος ήταν προϊόν

σχεδιασμού και η παρουσιάστρια ωθούσε σκοπίμως τους καλεσμένους της σ' αυτόν προκειμένου να δημιουργηθεί το κατάλληλο κλίμα για την εμφάνιση της ψυχολόγου ή αν ήταν προϊόν αυθορμητισμού και η ιδέα του επιστημονικού σχολιασμού από την ψυχολόγο προέκυψε κατά τη διάρκεια της εκπομπής.

Ταυτόχρονα παρατηρούμε πως οι συνομιλητές κάνουν παράλληλους μονολόγους περισσότερο παρά επικοινωνούν μεταξύ τους. Χαρακτηριστικό είναι πως από ένα σημείο και μετά η συζήτηση χάνει το αρχικό της θέμα και - με αφορμή τις απόψεις του σκηνοθέτη- εκτρέπεται κι άλλο αναζητώντας τα όρια ανάμεσα στη διαστροφή και την απλή σεξουαλική δυσαρμονία.

4.4. Η θηλυκότητα ως ετερότητα

Χαρακτηριστικός είναι ο τρόπος με τον οποίο περιγράφεται η ενδυματολογική πρόταση του περιοδικού Μαντάμ Φιγκαρό σε μία αναγνώστρια σχετικά με το βραδινό ντύσιμο. Η γυναίκα - θεατής έχει έρθει στην εκπομπή «Σα στο σπίτι σας», για να δοκιμάσει αυτοπροσώπως τις ιδέες του συγγραφέα και του μακιγιέρ.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Σα στο σπίτι σας

*Π/α: **μεταμορφώνουμε** μία τηλεθέατρια,
μία γυναίκα από σας έχει εμπιστευτεί τους συνεργάτες του Μαντάμ Φιγκαρό θα αφηθεί στα χεράκια τους και **θα την κάνουνε άλλη**.*

Την έννοια της *μεταμόρφωσης* συναντούμε στο χώρο του παραμυθιού ως αποτύπωση της αλλαγής κοινωνικής τάξης που μπορεί να προέλθει από την ένωση ενός πρίγκιπα και μίας φτωχής κοπέλας. Αρχέτυπες οι ιστορίες της *Χιονάτης* και της *Σταχτοπούτας* απεικονίζουν συμβολικά την υποδεέστερη θέση της γυναίκας έναντι του άντρα (Bettelheim, 1975).

Έτσι, ενώ σε αντίστοιχα παραμύθια όπου ένα φτωχό παλικάρι ερωτεύεται μία πριγκίπισσα, το παλικάρι κατορθώνει να κερδίσει την καρδιά της και τη γενικότερη εκτίμηση εκτελώντας κάποιον ακατόρθωτο άθλο ή λύνοντας ένα για χρόνια άλυτο αίνιγμα (συμβολοποιήσεις της ανδρείας και της εξυπνάδας), στην αντίθετη περίπτωση η φτωχή κοπέλα δεν χρειάζεται να κάνει τίποτα άλλο παρά να είναι όμορφη και καλόψυχη. Τότε ο έρωτας την αγγίζει με το μαγικό ραβδάκι του και την μεταμορφώνει σε πριγκίπισσα.

Επίσης, η έννοια της *εμπιστοσύνης* θίγεται εδώ και μας αποκαλύπτει πολλά σχετικά με την αυτογνωσία που φέρουν ιστορικά οι γυναίκες ως προς τη θηλυκή τους ταυτότητα. Η ιδέα πως μία γυναίκα θα αφεθεί σε έμπειρα χέρια προκειμένου να αναδειχτεί η θηλυκότητα και η ομορφιά της δεν είναι καινούργια. Η γυναίκα αφήνεται στα χέρια ενός άντρα για να της διδάξει τα πάντα γύρω από το σώμα της και τον κόσμο (Coward, 1984). Στην χριστιανική μυθολογία, μετά την επικράτηση της οποίας η θέση της γυναίκας δέχεται ένα οριστικό πλήγμα, συναντούμε δύο εκδοχές της γυναικείας ταυτότητας. Η πρώτη περιγράφει τη γυναίκα ως εκφραστή του προπατορικού αμαρτήματος και φορέα του κακού. Η δεύτερη προτείνει στη γυναίκα τη σωτηρία μέσω της τεκνογονίας και την αποδοχή του άντρα ως κεφαλή της.

Πράγματι όπως βλέπουμε στο απόσπασμα που εξετάζουμε η θεατής που έχει επιλεγεί σε λίγο θα γίνει μία *άλλη*. Ποια είναι όμως αυτή η άλλη που σε λίγο θα αποκαλυφτεί; Είναι μία άλλη που προϋπάρχει κρυμμένη μέσα στην γυναίκα θεατή και σε λίγο θα φανερωθεί ή είναι μία άλλη η οποία πρόκειται να κατασκευαστεί από το μηδέν;. Πάνω απ' όλα όμως πρέπει να ρωτήσουμε: Γιατί είναι ανάγκη η θεατής να γίνει άλλη προκειμένου να φαίνεται περισσότερο γυναίκα; Τι σημαίνει περισσότερο γυναίκα; Η γυναίκα είναι τελικά ιδιότητα που μπορεί να αποδοθεί με τους χαρακτηρισμούς περισσότερο ή λιγότερο; Είναι δηλαδή κάτι κατασκευασμένο;

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το παρακάτω απόσπασμα –εισάγεται το θέμα της μεταμόρφωσης- όπου οι παρουσιαστές αναφέρονται μόνο σε τηλεθεάτριες και όχι σε τηλεθεατές.

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Σα στο σπίτι σας

Παρουσιάστης: Έχω μάθει ότι παίρνετε γράμματα πάρα πολλά στο Μαντάμ Φιγκαρό.

Ντιάνα: Ναι έχουμε.

*Παρουσιάστης: Ωραία να το μοιράσουμε σε εβδομάδες, **να δούμε και π... πόσες θ... θα έρθουν εδώ.***

*Παρουσιάστρια: Πώς επιλέγετε τελικά τις **τηλεθεάτριες** που έρχονται εδώ μία τη βδομάδα;*

*Παρουσιάστρια: (Ταυτόχρονα) **Μ' αρέσει που οι γυναίκες έχουν τη διάθεση να αφεθούν στα χέρια ενός ανθρώπου που ξέρει**, και να κάνουμε, να δοκιμάσουμε πράγματα πάνω τους*

Παρουσιάστης: (Την κόβει) Να σου πω Βάσω εσύ πώς το αποφάσισες;

Βάσω: Ε από περιέργεια περισσότερο.

Παρουσιάστρια: Αισθάνεσαι ότι πρέπει λίγο να ψάξεις να βρεις πράγματα που θα σου ταιριάζουν περισσότερο **σύμφωνα με την καινούργια μόδα**, γιατί κάθε χρονιά που αλλάζει η μόδα, ψάχνεις να δεις ποια απ' αυτά σου πάνε ή ποια πρέπει να μη βάλεις στη ντουλάπα σου.

Βάσω: Ναι κάπως έτσι το σκέφτηκα κι εγώ δηλαδή. Θα δούνε κάποιοι άνθρωποι ας πούμε εμένα **και θα δοκιμαστώ**.

Παρουσιάστρια: Μμμμμ

Παρουσιάστρια: Είσαι σε φάση που λες ωχ, δε μ' αρέσουν τα μαλλιά μου, θέλω κάτι να τα κάνω, αλλά δεν ξέρω τι ας πούμε;

Βάσω: Και σ' αυτή τη φάση.

Παρουσιάστρια: Ωραία, είναι ο καλύτερος άνθρωπος νομίζω. Με τα καλύτερα χέρια.

Στη συνέχεια απομονώνουμε φράσεις που περιγράφουν την ενδυματολογική αλλαγή της γυναίκας – θεατή ως **μεταμόρφωση**

Βίντεο

- τη **μαγεία της μεταμόρφωσης** θα ζήσει
- μας **εμπιστεύτηκε** τα όνειρα και τις επιθυμίες της.
- Μια **ηθοποιό που θαυμάζω** είναι την Κάθριν Ζέτα Τζόουν.
- Πιστεύω αυτή η **μεταμόρφωση να με βοηθήσει** να αλλάξω τον τρόπο που ντυνόμουνα μέχρι τώρα για τις βραδινές μου εξόδους.
- μπορεί να είναι σε πιο ίσια γραμμή, αλλά πάντα **με θηλυκότητα** έτσι **ώστε να δείχνει περισσότερο γυναίκα**

Εδώ φαίνεται καθαρά πως η **μεταμόρφωση** είναι αποτέλεσμα παρέμβασης εξωτερικής. Για να πετύχει, η θεατής έχει εμπιστευτεί τον εσωτερικό της κόσμο. Και αναρωτιόμαστε: Γιατί είναι ανάγκη η γυναίκα να «εμπιστευτεί τα όνειρα και τις επιθυμίες της», ενώ πρόκειται για μια απλή δοκιμή ρούχων και βραδινού μακιγιάζ;

Είναι φανερό πως η περιγραφή του συμβάντος υπερβάλλει καθώς αντλεί στοιχεία από έναν άλλο μύθο μεταμόρφωσης. Πρόκειται για τη μεταμόρφωση ενός κοριτσιού σε γυναίκα, μεταμόρφωση η οποία στο πατριαρχικό μοντέλο συμβαίνει την πρώτη νύχτα του γάμου. Το κορίτσι εμπιστεύεται τη ζωή του, ψυχή τε και σώματι, στον σύζυγο ο οποίος αναλαμβάνει καθήκοντα εραστή αλλά και δασκάλου και κατ' επέκταση πατέρα, τιμωρού και κτήτορα.

Αυτή είναι η σημειολογία από την οποία αντλεί η περιγραφή του ενδυματολογικού πειράματος, πράγμα που της δίνει έναν τόνο μάλλον δραματικό για την περίπτωση.

Η τηλεθεάτρια βγαίνει μεταμορφωμένη

- ήρθε η ώρα **να της αποκαλύψουμε τι έχουμε κάνει πάνω της.**
- αν δεν την αναγνωρίζετε, είναι η τηλεθεάτρια που το πρωί ήρθε και ήταν **άλλη**, αλλά τα χέρια των συνεργατών του Μαντάμ Φιγκαρό τώρα την έχουν κάνει...
- Σα **νεράιδες** είστε με το ραβδάκι έτσι;
- Και την κάνατε **Σταχτοπούτα!**

Εδώ γίνεται σαφής αναφορά στην Σταχτοπούτα, καθώς και στις έννοιες της αποκάλυψης και της ετερότητας. Αυτό σε συνδυασμό με τη φράση «τι έχουμε κάνει πάνω της» περιγράφουν την παθητική σχέση της γυναίκας με τη μεταμόρφωση που της συμβαίνει.

- και τώρα **με ποιαν μοιάζει** μωρέ η Βάσω;
- Θέλαμε να της δώσουμε το λουκ **της Κάθριν Ζέτα Τζόουνς που είναι και ηθοποιός που θαυμάζει.**

Ο θαυμασμός των κοριτσιών προς μια γυναίκα διάσημη, μία ηθοποιό παλαιότερα ή ένα μοντέλο στις μέρες μας, είναι τάση που τα ΜΜΕ συστηματικά καλλιεργούν. Μένει να εξεταστεί αν η αισθητική των γυναικών που ανάγονται σε πρότυπα είναι προϊόν παρεμβάσεων του προϋπάρχοντος συστήματος. Αυτό ανοίγει ένα μεγάλο κεφάλαιο που αφορά στον τρόπο επικοινωνίας των σύγχρονων γυναικείων προτύπων και εντάσσεται στον ευρύτερο χώρο της επικοινωνιολογίας. Το βέβαιο είναι πως η κατασκευή της γυναικείας ταυτότητας είναι θέμα στο οποίο εμπλέκονται φορείς δύναμης όπως οι δημιουργοί μόδας, αλλά και οι κατασκευαστές προϊόντων που απευθύνονται σε γυναίκες.

Οι γυναίκες αποτελούν αγοραστικό κοινό με τεράστια δύναμη, αλλά για να τη χρησιμοποιήσουν πρέπει να αποκτήσουν τις αντίστοιχες καταναλωτικές ανάγκες. Τις ανάγκες αυτές κυοφορεί ο σύγχρονος μύθος του καλλωπισμού που κινείται στην ένταση της διαρκούς ανανέωσης και στο κυνήγι της νεότητας και του έρωτα.

- **Θα βγαινεις Βάσω έτσι;**
- **Λίγο δύσκολο.**
- **Αν είχες να πας σε μια δεξίωση;**
- **Σε ένα γάμο, σε κάτι έτσι πιο επίσημο, όχι να πας σε ένα κλαμπ.**

Χαρακτηριστικές είναι οι φράσεις του παραπάνω αποσπάσματος. Εδώ η Βάσω εμφανίζεται διστακτική μπρος στο αισθητικό αποτέλεσμα της παρέμβασης που έγινε πάνω της. Είναι αμφίβολο αν τα λόγια της είναι αυθόρμητα ή προσχεδιασμένα, αλλά η προσεκτική παρατήρηση του μονολόγου της στο βίντεο μας οδηγεί να κλίνουμε περισσότερο προς τη δεύτερη άποψη. Πάντως δείχνοντας πως το αποτέλεσμα είναι για εκείνη υπερβολικό, πετυχαίνει να ταυτιστεί μαζί της η τηλεθεάτρια που είναι ομοίως ασυνήθιστη στο βραδινό ντύσιμο. Στη συνέχεια οι παρουσιαστές την βοηθούν να δει με πιο ανοιχτό μυαλό την χρηστική αξία της νέας της εικόνας, υποδεικνύοντας της την περίπτωση ενός γάμου, στον οποίο αποδίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα κι επισημότητα. Ο γάμος αναφέρεται για πολλαπλή φορά και η συχνότητα της εμφάνισης του μοιάζει πλέον να αποτελεί μέρος του ακροαματικού σχεδιασμού των δύο εκπομπών.

Ας εξετάσουμε τώρα τους χαρακτηρισμούς και τις φράσεις που περιγράφουν τη γυναικεία ταυτότητα σε ένα πολύ χαρακτηριστικό απόσπασμα:

Απομαγνητοφωνημένο απόσπασμα

Σα στο σπίτι σας

Παρ/στρια: Σήμερα είναι της Οσίας Ξένης (Διαβάζει κείμενο για την Οσία Ξένη)

*Παρουσιάστρια: Η Οσία Ξένη ονομαζόταν Ευσεβεία και ήταν **φεμινίστρια της εποχής της με την υγιή βέβαια έννοια της λέξης. Πίστευε πως η γυναίκα είχε δικαίωμα και καθήκον να μη δέχεται σύζυγο που θα της ήταν καθημερινό εμπόδιο στην κατά Χριστόν ζωή.** (...) Οι γονείς όμως της Οσίας είχαν διαφορετική γνώμη και ήθελαν να την **παντρέψουν στανικώς***

Παρουσιαστής: Δηλαδή με το στανιό.

Παρουσιάστρια: Ναι με το στανιό, με όποιον αυτοί ήθελαν, τότε εκείνη κρυφά φεύγει για την Αλεξάνδρεια, μετονομάζεται σε Ξένη και για να χαθούν τα ίχνη της πηγαίνει στο νησί Κως και από κει στα Μήλασα της Καρίας. Εκεί εγκαταστάθηκε σε ησυχαστικά κελιά (...) καθημερινά έτρεχαν κοντά της γυναίκες για πάρουν συμβουλές και να ζητήσουν προσευχές, έτσι μ' αυτό τον τρόπο η Οσία τις οδηγούσε στο δρόμο της σωτηρίας.

Φράσεις:

- **φεμινίστρια της εποχής της**
- **υγιή έννοια της λέξης (φεμινίστρια)**
- **Πίστευε πως η γυναίκα είχε δικαίωμα και καθήκον να μη δέχεται σύζυγο που θα της ήταν καθημερινό εμπόδιο στην κατά Χριστόν ζωή.**
- **παντρέψουν στανικώς**

Εδώ θίγεται η έννοια του φεμινισμού για να αναιρεθεί στην επόμενη κιόλας φράση όπου διευκρινίζεται ότι υπάρχει μία υγιής και μία μη υγιής χρήση του όρου.

Καθώς ότι λέγεται στο πρωινό *magazino* δεν διακρίνεται για την επιστημονικότητά του, παίρνουμε ως δεδομένο ότι τα λεγόμενα αντιστοιχούν σε απόψεις που έχουν μια λαϊκή απήχηση χωρίς να μπορεί να εντοπιστεί με ακρίβεια η πηγή και ο λόγος της διάδοσής τους. Όπως διαβάζουμε παρακάτω η Οσία πίστευε στο δικαίωμα της γυναίκας να επιλέξει την κατά Χριστόν ζωή, όμως αυτό ήταν πάντοτε αδιαφιλονίκητο δικαίωμα των γυναικών και η πιθανή αντίδραση του περιβάλλοντος θα ήταν έντονη και προς έναν γιο που θα επέλεγε τη μοναχική έναντι της κοσμικής ζωής.

Η ανάμειξη του φεμινισμού στη βιογραφία της Οσίας είναι ένας μάλλον ατυχής ετεροχρονισμός. Ο χριστιανισμός ενίσχυσε το πατριαρχικό μοντέλο, όμως παράλληλα επέτρεψε και στο μοναστικό ιδεώδες να αναπτυχθεί. Με ποιο τρόπο λοιπόν αποδίδεται στην Οσία η ιδιότητα της φεμινίστριας; Η προσπάθεια να εντοπίσουμε κάποια μυστική αντιστοιχία μας φέρνει αντιμέτωπους με την παρερμηνεία όρων ιστορικής σημασίας για τη γυναικεία ταυτότητα. Μήπως είναι κι αυτό ένα από τα ζητούμενα, η παραπληροφόρηση δηλαδή και η καλλιέργεια της ημιμάθειας;

Οι παρατηρήσεις που αναφέρονται στο περιεχόμενο του πρωινού τηλεπεριοδικού καταδεικνύουν, περισσότερο από οτιδήποτε άλλο, πως το περιεχόμενο των συγκεκριμένων εκπομπών συμβάλλει στη διαιώνιση μιας γυναικείας ταυτότητας που παρουσιάζει τη γυναίκα αποκομμένη από τον εξωτερικό κόσμο, με μόνο ρόλο αυτόν της νοικοκυράς - συζύγου. Επιπλέον, το σώμα των πληροφοριών που ανταλλάσσονται στα πλαίσια των εκπομπών ανήκει στον κίτρινο τύπο, καθώς τα μόνα νέα αφορούν στην ιδιωτική ζωή διασημοτήτων και έρχονται να ενσωματωθούν στο αέναο τηλεοπτικό κουτσομπολιό.

Τα στοιχεία αυτά οδηγούν στη διαπίστωση πως η θηλυκή ταυτότητα στα πλαίσια του πρωινού τηλεπεριοδικού κατασκευάζεται με τρόπους που ενισχύουν τα παραδοσιακά πρότυπα, παρά το μοντέρνο επιφανειακά πλαίσιο στο οποίο εκτυλίσσεται η δράση. Αυτά τελικά διαμορφώνουν τη σύγχρονη γυναικεία συνείδηση, μέσω της επικοινωνικής δυναμικής των ΜΜΕ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η αναπαράσταση του φύλου στην επικοινωνιακή πρακτική του τηλεοπτικού είδους (genre) πρωινού τηλεπεριοδικού αποτέλεσε το αντικείμενο της έρευνας-πεδίου που υλοποιήσαμε. Η μικτή μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε ⁷ ανέδειξε την ποικιλία των πτυχών του συγκεκριμένου κειμενικού είδους σε σχέση με ζητήματα αναπαράστασης της φυλικής ταυτότητας. Η μελέτη εστίασε στους ρηματικούς και οπτικούς τρόπους αναπαράστασης και συμβολοποίησης του φύλου, καθώς και σε παραμέτρους του ακροαματικού σχεδιασμού των εκπομπών σχετικά με το θηλυκό κοινό-στόχος στο οποίο αυτές προσανατολίζονται.

Από τα ευρήματα της έρευνας προκύπτει ότι, παρά τα νεωτερικά στοιχεία τα οποία ενσωματώνει στη δομή οργάνωσής του το συγκεκριμένο τηλεοπτικό είδος, τόσο στο επίπεδο των κωδίκων επικοινωνίας που ενσωματώνονται στο τηλεοπτικό μήνυμα, όσο και στο ζήτημα περιεχόμενου και πληροφορίας σχετικά με την φυλική ταυτότητα, η σύγχρονη ελληνική εκδοχή του πρωινού τηλεπεριοδικού αναπαράγει εξαιρετικά αναχρονιστικά στερεότυπα και τις ιδεολογικές τους συμπαράδηλώσεις. Ο κοινωνικός χώρος ο οποίος κατασκευάζεται, η γυναικεία ταυτότητα η οποία προβάλλεται μέσα από λεκτικούς χειρισμούς και οπτικά σύμβολα, χαρακτηρίζονται από ανισότητες, ελλείψεις και αποσιωπήσεις ως προς τις αναπαραστάσεις των κοινωνικών ρόλων των δύο φύλων.

Περαιτέρω, μέσα από την συγκριτική μορφολογική ανάλυση, προέκυψε ένα είδος διακειμενικής διεπίδρασης: το συγκεκριμένο κειμενικό είδος, αποτελεί την τηλεοπτική εκδοχή των περιοδικών ποικίλης ύλης, τα οποία απευθύνονται σε ένα κατ' εξοχήν γυναικείο αναγνωστικό-τηλεοπτικό κοινό. Η επιλογή της θεματολογίας τους (μόδα, ομορφιά, μαγειρική, αστρολογία κ.α) σε συνδυασμό με την αποσιώπηση των ζητημάτων που αφορούν στην κοινωνική και επαγγελματική παρουσία των γυναικών, η έμφαση στα εξωτερικά χαρακτηριστικά των γυναικών, η κατασκευή της «θηλυκότητας» με τις αναγκαίες μεταμορφώσεις προκειμένου να προσαρμοσθεί στα κυρίαρχα πρότυπα ομορφιάς, είναι μόνον μερικά από τα σημεία που αποτελούν το

⁷ Σημειολογική προσέγγιση, φεμινιστική θεωρία των μέσων και κριτική ανάλυση του λόγου, βλ. και Εισαγωγή για λεπτομερέστερη περιγραφή της μεθοδολογίας.

πλέον αναχρονιστικό πρότυπο της γυναικείας ταυτότητας συνδεδεμένο παράλληλα με αρνητικούς τρόπους (αυτό-)παρουσίασης.

Ο ιδανικός ή ιδεατός θηλυκός θεατής έτσι όπως ανιχνεύεται μέσα από τις επιλογές του ακροαματικού σχεδιασμού -στοιχεία δομής και περιεχομένου- των συγκεκριμένων εκπομπών- παραπέμπει σε ένα πρότυπο τηλε-θεάτριας που ελάχιστα απέχει από εκείνο που συγκέντρωσε τις αιχμές της φεμινιστικής κριτικής των μέσων ως προς μια σεξιστική απεικόνιση των δύο φύλων.

Οι συχνές λεκτικές παρεκτροπές με σεξιστικά υπονοούμενα, η παρουσία ομάδας μοντέλων, τα οποία αποτελούν το ζωντανό περιβάλλον (στοιχείο του ντεκόρ) συμβάλλουν στην επικράτηση ενός κλίματος ευδαιμονισμού και ηδονισμού, στο οποίο κυριαρχούν πρότυπα γυναικών που χρησιμοποιούνται ως αντικείμενο ηδονοβλεπτικής απόλαυσης.

Γίνεται έτσι προφανές ότι τέτοιου είδους τηλεοπτικά προϊόντα, εξακολουθούν να παίζουν ένα σημαντικό ιδεολογικό ρόλο στο βαθμό τουλάχιστον που συμμετέχουν στην παραγωγή ενός πολιτισμικού και πολιτιστικού υποδείγματος. Στον πυρήνα αυτού του πολιτισμικού σύμπαντος αποτυπώνονται και/ή (ανα)κατασκευάζονται οι σχέσεις των δύο φύλων με τις συνθήκες ύπαρξής τους και κυρίως ο τρόπος που βιώνουν τη σχέση τους με τις συνθήκες ύπαρξής τους. Διατηρούν και αναπαράγουν ένα συμβολικό (μεντιακά διαμεσολαβημένο) χωροχρόνο, στον οποίο δεν αποτυπώνονται οι κοινωνικές αλλαγές ή μετατοπίσεις στις σχέσεις ανάμεσα στα δύο φύλα στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία, αλλά κυριαρχεί η κοινωνική απάθεια (affluence).

Ειδικότερα τώρα, μελετώντας την σημασιολογική, μορφολογική και δομική διάσταση του τηλεοπτικού λόγου παρατηρήθηκαν –συνοπτικά- τα εξής χαρακτηριστικά:

A. ως προς την χρήση γλώσσας και την κειμενική διάρθρωση:

- Έντονο το στοιχείο της παρωδίας. Παρωδείται συχνά ο λόγος του άλλου, αλλά παρωδείται και η ειδολογική ταυτότητα κάθε εισαγόμενου κειμενικού είδους.

- ενσωματώνονται διαφορετικά είδη λόγου ενώ παράλληλα «επιδιώκεται» η αλλοίωση ή και διασκευή τους, σε τέτοιο βαθμό, που τα καθιστά δύσκολα αναγνωρίσιμα
- υιοθετείται η συνομιλιακή τακτική στην παρουσίαση θεμάτων με έντονη την μίμηση ενός συνειρμικού ύφους. Κατά συνέπεια το είδος αυτό του λόγου κινείται στον αντίποδα κάθε μορφής τυπικότητας (formality) ως προς την εκφορά-ύφος αλλά και το περιεχόμενο το οποίο χαρακτηρίζεται από χαμηλή πληροφορικότητα
- παρατηρείται η συχνή χρήση της αντίστιξης, τόσο στην επικοινωνία των παρουσιαστών μεταξύ τους, όσο και μεταξύ της παρατιθέμενης πληροφορίας και του σχολιασμού της. Δημιουργείται έτσι μια διαρκής «αλλοίωση»-μετατόπιση του κέντρου βάρους των πληροφοριών και των σχολίων καταλήγοντας σε ένα «χαλαρό» ύφος που αφίσταται κάθε σοβαρότητας, εγκυρότητας και τυπικότητας με έντονα στοιχεία λαϊκισμού.
- Τα συνεχή λογοπαίγνια ως μορφή λογοπρακτικής από τη μεριά των παρουσιαστών αποκαλύπτουν μια *«ελάχιστη πυκνή σε νοήματα γλώσσα, περιορισμένο λεξιλόγιο και ακόμη πιο περιορισμένο ρεπερτόριο πληροφοριών»* (βλ σελ.41)

B. Ως προς τον τρόπο παρουσίασης και τη δομή οργάνωσης της τηλεοπτικής δράσης:

- η εναλλαγή των ρόλων και των ιδιοτήτων που συνδέονται με αυτούς (μεταξύ παρουσιαστών και καλεσμένων), καταργεί στην πράξη κάθε έννοια κοινωνικής ιεράρχησης, στάτους και ιδιότητας, προσομοιάζοντας προς μια άτυπη συντροφιά ατόμων χωρίς κοινωνική υπόσταση. Στο συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο οι κοινωνικές ταυτότητες «ρευστοποιούνται» δημιουργώντας έτσι μια κοινωνική «αμορφία».
- Ο ίδιος ο ρόλος του/της παρουσιαστή/τριας τέτοιων εκπομπών εμπεριέχει μια μεγάλη γκάμα ρόλων που εκτείνεται από το ρόλο της δημοσιογράφου, ρεπόρτερ, ψυχαγωγού, σχολιαστή θεμάτων, ενορχηστρωτή της δράσης στην οποία συμμετέχει και η/ο ίδια/ος.

- Η ταύτιση των γυναικών με τον οικιακό χώρο είναι τόσο ισχυρή και φυλετικά μονοσήμαντη, ώστε ακόμη και στην εγκαθιδρυμένη προσομοίωση του από το τηλεοπτικό στούντιο, οι άνδρες παρουσιαστές ή συμπαρουσιαστές υιοθετούν εκθηλυσμένες συμπεριφορές (feminization) αναπαράγοντας μια φυλετικά στερεότυπη κατανομή του χώρου (δημόσιος/ιδιωτικός) ανάμεσα στα δύο φύλα.

Γ. Ως προς το χώρο παρουσίασης:

- το πλατό προσομοιάζει προς τον οικιακό χώρο (σύμφωνα με τη διαρρύθμιση του εσωτερικού ενός σπιτιού) καταργώντας παράλληλα τη διάκριση μεταξύ της σφαίρας του ιδιωτικού και του δημόσιου.

Δ. Ως προς το χρόνο και τον τρόπο χειρισμού του:

- η τηλεοπτική δράση εκτυλίσσεται μέσα σε μια αχρονία όπου ο χρόνος είναι κατακερματισμένος και η παράθεση των γεγονότων είναι κυκλική-στιγμική και τα θέματα επικαλύπτουν το ένα το άλλο

Ε. Ως προς τη συγκριτική σημειολογική ανάλυση των κωδίκων επικοινωνίας που υιοθετούνται από τις δύο εκπομπές:

- στη μία περίπτωση (**Σα στο Σπίτι σας**) η συμμετοχή του/της τηλεθεατή βασίζεται στο στοιχείο της εμπλοκής σε μια τηλεοπτική «πραγματικότητα», η οποία περιέχει στοιχεία συναφή της αντικειμενικής πραγματικότητας και του κοινωνικού περικειμένου του εμπειρικού θεατή (Gumperz 1982). Η εμπλοκή δηλ. δομείται πάνω στον *μετωνυμικό* άξονα, βασίζεται στην σχέση *συνάφειας* που μπορεί ο εμπειρικός θεατής να αποκαταστήσει με την τηλεοπτική πραγματικότητα που βλέπει.
- στην περίπτωση του **Πρωινού Καφέ** η εμπλοκή επιτυγχάνεται μέσω της εσωτερικής μετατόπισης του/της τηλε-θεατή προς μια φαντασιακή θηλυκή ταυτότητα. Στόχος είναι η εμπλοκή του φαντασιακού του θηλυκού θεατή της εκπομπής, η υποκατάσταση μιας καθημερινότητας με μια άλλη πραγματικότητα. Ο μηχανισμός που απευθύνεται στο

φαντασικό του αποδέκτη λειτουργεί με ομοιωτικές υποκαταστάσεις στον σημειολογικό άξονα της *μεταφοράς*.

Μέσω των παραπάνω επιλογών (Α,Β,Γ,Δ) γίνεται προφανές ότι επιδιώκεται η ταύτιση του κοινού με τον/την παρουσιαστή/τρια ως ένα πρόσωπο καθημερινό και οικείο, και η ίδια η εκπομπή αποτελεί προέκταση του χωροχρόνου ενός «πρωινού στο σπίτι». Ενός «πρωϊνού στο σπίτι», το οποίο ενώ προσομοιάζει προς τις δραστηριότητες μιας γυναίκας νοικοκυράς, αποσιωπώνται ταυτόχρονα όλες οι μονότονες και μη δημιουργικές πλευρές της βίωσης ενός τέτοιου κοινωνικού ρόλου, απουσιάζει ο πραγματικός μόχθος, η απομόνωση και η κοινωνική απαξία με την οποία είναι γενικότερα συνδεδεμένη μια τέτοια κοινωνική δραστηριότητα.

Σε επίπεδο περιεχομένου συνοψίζουμε τις παρατηρήσεις μας στις επιμέρους ενότητες:

1. Η επιδιωκόμενη ταύτιση του κοινού με τα πρόσωπα και τα συμβάντα στο πλαίσιο των εκπομπών αυτών, λειτουργεί αναγκαστικά ως ένας ιδεολογικός μηχανισμός που επιλέγει και κυρίως ανακατασκευάζει την σχέση των γυναικών με τους όρους και τις συνθήκες ύπαρξής τους μέσα στο σπίτι. Η περιορισμένη ποικιλία των ρόλων και των κατηγοριοποιήσεων του/της τηλεθεατή/τριας μέσα από τις επιλογές της θεματολογίας (ομορφιά, μόδα, μαγειρική, προσωπικές σχέσεις, αστρολογία), τον τρόπο αυτοπαρουσίασης παρουσιαστών και καλεσμένων, που δίνει έμφαση στα εξωτερικά χαρακτηριστικά τους και λιγότερο έως καθόλου στις γνώσεις, τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντα τους (τις κοινωνικές τους ιδιότητες), κατασκευάζει ένα μονοσήμαντο κοινωνικό τοπίο, το οποίο καταργεί κάθε έννοια ιεράρχησης και αντιθέσεων και άρα περιορίζει τη δυνατότητα ανάπτυξης κριτικής ανάγνωσης ως προς τη διαδικασία συγκρότησης της έμφυλης υποκειμενικότητας.
2. Η διάκριση του δημόσιου και ιδιωτικού ως σφαίρες κατανομής κοινωνικών ρόλων, αρμοδιοτήτων, προσδοκιών και φαντασιώσεων μεταξύ των δύο φύλων έχει αποτελέσει κεντρικής σημασίας κριτική της σύγχρονης φεμινιστικής σκέψης. Η κατάργηση της διάκρισης των ορίων μεταξύ αυτών των δύο σφαιρών και η «πρόσδεση»-σύνδεση των γυναικών κατ' αποκλειστικότητα με τον ιδιωτικό χώρο, όπως αυτός

κωδικοποιείται στις αναπαραστάσεις του σπιτιού-νοικοκυριού, τις οικογενειακές και άμεσες προσωπικές σχέσεις, συμβάλλει στην αναπαραγωγή (σε συμβολικό επίπεδο) ενός μη συμμετοχικού μοντέλου οργάνωσης των κοινωνικών ρόλων μεταξύ των δύο φύλων.

3. Από την ανάλυση όλων των παραπάνω στοιχείων διαπιστώνεται ότι σε επίπεδο ακροαματικού σχεδιασμού η παραγωγή, η διάρθρωση και το θεματικό ρεπερτόριο των υπό εξέταση τηλεοπτικών μαγκαζίνο, απευθύνεται σε ένα τηλεοπτικό κοινό που δεν εργάζεται (στη συντριπτική τους πλειοψηφία γυναίκες), δεν απαιτεί την προσοχή του για την παρακολούθησή του, η οποία πραγματοποιείται εν μέσω ασυνεχειών και αποσπασματικά -κάνοντας κάποια άλλη «οικιακή» δουλειά.
4. Σε ένα άλλο επίπεδο ανάλυσης και λαμβάνοντας υπόψιν το είδος και το περιεχόμενο των διαφημίσεων, καθώς και τον τηλεοπτικό χρόνο που διατίθεται για τις διαφημίσεις (περίπου το 30-40%), θα ήταν δυνατόν να λεχθεί ότι οι εκπομπές αυτές δεν κάνουν τίποτε περισσότερο από το να «προσφέρουν» ένα τηλεοπτικό καταναλωτικό κοινό στις διαφημιστικές εταιρείες, που είναι αυτές που κυρίως χρηματοδοτούν την παραγωγή τους, αποτελώντας παράλληλα ένα εύκολο έσοδο για τους ιδιοκτήτες των καναλιών. Η ολοένα αυξανόμενη καταναλωτική δύναμη των γυναικών στις σύγχρονες κοινωνίες και την ελληνική μεταξύ αυτών, δεν αφήνουν ασυγκίνητους τους οικονομικούς παράγοντες των ΜΜΕ.

Στο επικοινωνιακό πλαίσιο της εκπομπής και μέσα από την επιλογή θεματολογίας προκύπτει πως οι κοινωνικοπολιτικές πρακτικές έναντι των γυναικών και της θέσης τους στην κοινωνία, αρθρώνονται γύρω από τους θεματολογικούς πυρήνες μόδα-γάμος, προβάλλοντας έτσι μονοσήμαντα το ρόλο των γυναικών σε αυτόν της συζύγου-νοικοκυράς.

Τέλος, ένα σημαντικό στοιχείο αποτελεί η εννοιολόγηση της θηλυκότητας μέσα στο επικοινωνιακό πλαίσιο της φροντίδας της ομορφιάς, την οποία «πρέπει» να επιδιώκει κάθε γυναίκα τηλεθεάτρια προκειμένου να μεταμορφωθεί σε μία «άλλη», ώστε να προσεγγίσει τα κυρίαρχα πρότυπα ομορφιάς. Τα στοιχεία αυτά έχουν αποτελέσει αντικείμενο της φεμινιστικής κριτικής σύμφωνα με την οποία, το γυναικείο σώμα απεικονίζεται κατακερματισμένο, δέχεται ποικίλες παρεμβάσεις (αλλοιώσεις-μεταμορφώσεις):

Η γυναίκα επιτηρεί συνεχώς τον εαυτό της, γιατί από τον τρόπο που θα φανεί στους άλλους και σε τελευταία ανάλυση στους άντρες, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό αυτό που γενικά θεωρείται επιτυχία στη ζωή της. Τα συναισθήματά για τον εαυτό της υποκαθιστούν τα συναισθήματα που κάποιος άλλος έχει γι' αυτήν. Με άλλα λόγια: Να είσαι άντρας σημαίνει να δρας. Να είσαι γυναίκα σημαίνει να φαίνεσαι.²⁶

Ένα τόσο επίκαιρο σχόλιο γραμμένο 22 χρόνια πριν...

²⁶ Φανή Ζιώζια, Έφη Αβδελά, Περιοδικό Σκούπα τευχ 4, Ιούλιος 1980.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Fisk John & John Hartley, 1992. *Η γλώσσα της τηλεόρασης*. Αθήνα: Εκδ. Επικοινωνία και Κουλτούρα

Γεωργακοπούλου Α. & Γούτσος Δ. 1999 *Κείμενο και Επικοινωνία*. Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα

Κακαβούλια Μ. 2001 Αφηγηματικές τεχνικές στην ειδησεογραφία. Στο *Δημοσιογραφία και Γλώσσα. Πρακτικά Συνεδρίου (15-16 Απριλίου 2000)*. Αθήνα : Μορφωτικό Ίδρυμα της ΕΣΗΕΑ, 185-215

Κακαβούλια Μ. 1999. "Κυβερνοφεμινισμός: σχετικά με τα όρια του μεταμοντέρνου σώματος" *Διαβάζω* 401, 192-199

Μακρή-Τσιλιπάκου, Μ. 1995. Τί άλλαξε λοιπόν; *Μελέτες για την Ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 16ης Συνάντησης του τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη, 435-446

Μικέ Μ. 2001. *Μεταμφιέσεις στη Νεοελληνική Πεζογραφία (19^{ος}-20^{ος} αιώνας)* Αθήνα: Κέδρος.

Μπαμπινιώτης Γ. 1991. *Γλωσσολογία και λογοτεχνία*. Αθήνα.

Κ. Ναυρίδης, Γ. Δημητρακόπουλος & Γ. Πασχαλίδης (επιμ.) 1988 *Τηλεόραση και επι-κοινωνία*. Θεσσαλονίκη: παρατηρητής

Μ. Σηφianού και Α. Τζάννε 2001 . Τα δελτία καιρού στην ελληνική τηλεόραση. Στο *Δημοσιογραφία και Γλώσσα. Πρακτικά Συνεδρίου (15-16 Απριλίου 2000)*. Αθήνα : Μορφωτικό Ίδρυμα της ΕΣΗΕΑ, 233-241

Χατζησαββίδης Σ. 1999. *Ελληνική γλώσσα και δημοσιογραφικός λόγος*. Αθήνα: Gutenberg.

B. ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Barthes Roland 1983. *The Fashion System*. Transl. Mathew Ward & Richard Howard. London: Jonathan Cape
- Bell A. 1991. The language of news media. Oxford UP
- Bell A. 1984 "Language style as audience design" *Language in Society* 13 , 145-204
- Brown P. & Levinson S. 1987. *Politeness*. Cambridge: Cambridge UP
- Cameron D. 1992 *Feminism and Linguistic Theory*. London: Macmillan
- 1997 Performing gender identity: young men's talk and the construction of heterosexual masculinity, στο Johnson S. & Meinhof U.H. (ed.) *Language and Masculinity*. Oxford: Blackwell, 47-64
- Ciren Sibilla, ISIS NOW-HERMEIAS, Beat Networks: Women in Culture, Media and Communication: A transnational Guide (ESF)
- Clayman S. 1991 News interview openings: aspects of sequential organization. Στο Scannell P. (ed.) *Broadcast Talk* London: Sage, 163-198
- Dijk, T.A. van, 1993. Stories and Racism. Στο Mumby, D.K. (ed.) *Narrative and Social Control: Critical perspectives*. Newbury Park: Sage, 121-142
- Fairclough N. 1995 *Media Discourse*. London: E. Arnold
- Georgakopoulou A. 1997 Narrative organization and contextual constraints: the case of Modern Greek storytelling. *Journal of Narrative and Life History* 5 163-188
- 1995. Women, Men and Conversational Narrative performances: aspects of gender in Greek storytelling *Anthropological Linguistics* 37, 460-486
- Gumperz J. 1982 *Discourse Strategies*. Cambridge: Cambridge Univ. Press.
- Habermas J. 1984 *The Structural Transformation of the Public Sphere*. Cambridge: Polity
- Herzfeld M. 1985 *The Poetics of Manhood: Contest and Identity in a Cretan Mountain Village*. Princeton : Princeton UP
- Johnson S & Meinhof U.H. (ed.) 1997 *Language and Masculinity*. Oxford: Blackwell
- Lakoff R. 1975 *Language and Women's Place*. New York: Harper Colophon
- Ochs E. 1992. Indexing gender. Στο Duranti A., Goodwin C. (ed.) *Rethinking context. Language as an Interactive Phenomenon*. Cambridge: Cambridge UP, 335-358

Price Janet & Margrit Shildrick (eds.) 1999 *Feminist Theory and the Body. A Reader*. Edinburgh: Edinburgh University Press

Scannell P. 1991 *Broadcast Talk*. London: Sage

Spender D. 1980 *Man Made Language*. London : Routledge & Kegan Paul

Van Zoonen L. 1996 *Feminist Media Studies, Sage Publications,*.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΜΕΝΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ

Απομαγνητοφωνημένα αποσπάσματα των δύο εκπομπών

Σα στο σπίτι σας

Απόσπασμα 1

Π/α: Σα σήμερα δολοφονήθηκε με μπαμπεσιά ο Αλί Πασάς στα Γιάννενα

Π/στής: Ναι έχεις πάει στη λίμνη;

Π/α: Σε ηλικία εβδομήντα οχτώ ετών βέβαια, δεν τον τρώγανε νωρίτερα;

Π/ής: Καλά του κάνανε, αλλά πήγαν,,, τον είχανε πάρα πολύ μεγάλο άχτι.

(Δείγμα ασυνταξίας)

Π/α: Καλά τον κάνανε

Π/ής: Έχεις πάει στην...

Π/α: Έχω πάει στη λίμνη...

(Γαβγίζει ο σκύλος και του απευθύνεται) Τι θες Σωτήρη; Δεν αφήνεις δύο ανθρώπους να μιλήσουνε με ησυχία;

Π/ής: Έχεις δει την τρύπα κάτω απ' το κρεβάτι του Αλί Πασά;

Π/α: Δεν την έχω δει την τρύπα...

Π/ής: Έλα! (γελούν)

Π/α: (γελώντας) Να μα την Παναγία την τρύπα δεν την έχω δει.
(σταυροκοπιέται)

Π/ής: Άμα δε δεις την τρύπα (εμφατικά) δεν καταλαβαίνεις την μπαμπεσιά.

Π/α: Τσάμπα ταξίδι πήγα που δεν είδα την τρύπα στα Γιάννενα.

Π/ής: Ναι, τσούκου, τσούκου, τσούκου...

Π/α: Μπορεί να πάμε στα Γιάννενα.

Π/ής: Τσούκου, τσούκου, τσούκου κάτω από το κρεβάτι του

Π/α: Για πες

Π/ής: Είχανε υπολογίσει

Π/α: Αυτός κοιμότανε τώρα...

Π/ής: Κοιμότανε, και η Κυρά Φροσύνη ξέρεις...

Π/α: Ήταν στη λίμνη, στον πάτο την έριξε ο κακός Αλίας Πασάς

Π/ής: (ταυτόχρονα) την είχανε κάνει, άντε...

και πάνε από κάτω και νταν, νταν, νταν...

Π/α: Α την τρύπα την κάνανε μετά...

Π/ής: Όχι με τον πυρο... με τον πυροβόλο όπλο

Π/α: Ναι αυτό, νόμιζα ότι το 'χαν κόψει το κρεβατάκι ...

(γέλια)

Π/α: Λοιπόν, να πούμε ότι σήμερα στην Αθήνα υπάρχει πιθανότητα βροχής όπως λέει η ΕΜΥ και η θερμοκρασία θα 'ναι από εφτά ως δεκαοχτώ βαθμούς Κελσίου.

Π/ής: Από πόσο;

Π/α: Εφτά, εφτά με δώδεκα, είπα δεκαοχτώ;

Π/ής: Ναι, εφτά με δώδεκα;

Π/α: Μμ

Π/ής: Φτιάχνει δηλαδή η θερμοκρασία.

Π/α: Εντάξει...

Π/ής: Μ' άρεσε η χθεσινή τσουρ τσουρ βροχούλα...

Π/α: Ναι αλά γκλιτς γκλιτς γκλιτσούλα στο δρόμο.

Π/ής: Ναι δε βγήκα καθόλου.

Π/α: Και χρουτς χρουτς τ' αυτοκινητάκια.

Π/ής: Και δεν τάβλεπα, δεν βγήκα έξω να δω τίποτα, τίποτα, δεν ήθελα... δεν ήθελα να βγω από το σπίτι μου.

Π/α: Καλά έκανες, καλά έκανες.

Σα στο σπίτι σας

Απόσπασμα 2

Π/ής: Να σας ρωτήσω τώρα που μιλάμε για το πες και μπες Μπαλαλάικα, είναι με κρεμεζί πουκάμισο παιδί απ' την Ανάβυσσο ή κρεμ εσύ πουκάμισο παιδί...

Π/α:(Τον διακόπτει) Με κρεμ εσύ πουκάμισο

Π/ής: Όχι

Π/α: (μιμείται χωριάτικη διάλεκτο) Σι μπιζάκι; (γέλιο)

Π/ής: Είναι κρεμεζί;

Π/α: Τι είναι κρεμεζί είναι χρώμα το κρεμεζί;

Π/ής: Σε χρήμα κρεμεζί.

Π/α: Σε χρήμα κρεμεζί;

Π/ής: Σε χρώμα κρεμεζί.

Π/α: Καφέ σου'πα να πεις, γιατί δεν πας καλά...

Π/ής: Λοιπόν όχι υπάρχει διαφωνία!

Π/α: Ε τόχει το εγκεφαλικό παιδιά...

Π/ής: Παιδιά υπάρχει διαφωνία...

Π/α: Είναι απ' τις πτήσεις.

Π/ής: Όχι

Π/α: Να σου πω κάτι...

Π/ής: Με κρεμεζί πουκάμισο παιδί απ' την Ανάβυσσο.

Π/α: Ποιος το τραγουδάει;

Π/ής: Η Μαρινέλα.

Π/α: Να μας πάρει τηλέφωνο.

Π/ής: Μμμ Μαρινέλα σε παρακαλώ πολύ.

Π/α: Μαριλένα, Μαρινέλα μα πως την μπερδεύω, πώς την μπερδεύω!

Π/ής: Είναι...

Π/α: (Τον κόβει) Μού χεις γίνει εφιάλτης Μαρινέλα...

Π/ής: Είναι με κρεμεζί ή με κρεμ εσύ...

Π/α: πουκάμισο...

Σα στο σπίτι σας

Απόσπασμα 3

Π/α: Και σήμερα μεταμορφώνουμε μία τηλεθεάτρια, μία γυναίκα από σας έχει εμπιστευτεί τους συνεργάτες του Μαντάμ Φιγκαρό. Έχει έρθει εδώ, θα τη δούμε σε λίγο μαζί με τους συνεργάτες του περιοδικού, θα αφεθεί στα χεράκια του και θα την κάνουνε άλλη.

Σα στο σπίτι σας

Απόσπασμα 4

Πρόσωπα αποσπάσματος: Παρουσιαστής, Παρουσιάστρια, Υπεύθυνη gossip show που έχει έρθει ως καλεσμένη.

Π/α: Να σου πω κάτι... η γιαγιά κάτι έχει το Χειμωνέτο.

Π/ής: Χμμ

Καλεσμένη: Ναι;

Π/α: Και κάτι έκανε και με τον Πετιλόνη, τη Δευτέρα που ήρθαμε εδώ Γιατί ήτανε και με τους δύο και φλέρταρε, και μετά έφυγε με έναν Πετιλόνη.

Καλεσμένη: Δεν το είδα αυτό.

Π/α: Δεν ήσουν εδώ. Έφυγε με τον Πετιλόνη.

Π/ής: Πρόσεξε την μπορεί να παντρευτεί.

Καλεσμένη: Έφυγε με τον Πετιλόνη; Με τη χαρλ... με τη μηχανή;

Π/α: Όχι είχε έρθει με ένα αυτοκίνητο αλλά... γιατί έβρεχε εκείνη τη μέρα, αλλά η γιαγιά θέλει να παντρευτεί αυτό έχω καταλάβει...

Καλεσμένη: Τι να της κάνω ρε Μαρία, οχτώ αυτά είναι αυτά, δεν είναι και ένα και δύο..

Π/α: Και έχει πέραση, και οι δύο τη θέλουνε.

Καλεσμένη: Τη θέλουνε ε; Σοβαρά;
Π/ής: Η ώριμη γυναίκα δε μπορείς να φανταστείς...
Π/α: Τι πέραση...
Καλεσμένη: Σοβαρά ε;
Π/ής: Ναι τι πέραση...
Καλεσμένη: Τι τους έλεγε;
Π/α: Τίποτα, τσαχπινιές, έκανε ματάκια.
Καλεσμένη: Έκανε ματάκια ε;
Π/α: Σου λέω τη γιαγιά θα τη χάσεις θα την παντρευτούνε

Σα στο σπίτι σας

Απόσπασμα 5

Π/α: Καλωσορίζω τα κορίτσια
Π/ής: Καλημέρα
Π/α: Τη Νάντια απ' το Μαντάμ Φιγκαρό
Παρουσιαστής: Ντιάνα
Παρουσιάστρια: Συγνώμη ναι
Ντιάνα: Δεν πειράζει
Παρουσιαστής: Ντιάνα τι γίνεται;
Παρουσιάστρια: Πες' τα όλα εσύ
Ντιάνα: Μια χαρά
Παρουσιαστής: Να σου πω Ντιάνα...
Παρουσιάστρια: (τον κόβει) Την τηλεθεάτρια πώς τη λένε;
Παρουσιαστής: Βάσω
Παρουσιάστρια: Α έχεις χαρτί γι'αυτό!
Παρουσιαστής: Βάσω Κάπελη
Παρουσιάστρια: Ενώ εγώ τα λέω...
Παρουσιαστής: (Την κόβει) Η Βάσω Κάπελη είναι
Παρουσιάστρια: Τι κάνεις Βάσω;
Παρουσιαστής: Καλημέρα Βάσω
Βάσω: Καλά μια χαρά
Παρουσιαστής: Καλά είσαι;
Βάσω: Μια χαρά
Παρουσιαστής: Έχω μάθει ότι παίρνετε γράμματα πάρα πολλά στο Μαντάμ Φιγκαρό.
Ντιάνα: Ναι έχουμε/
Παρουσιαστής: Ε; Έχετε έτσι;

Ντιάνα: Δεν προλαβαίνουμε να τ' ανοίγουμε.

Παρουσιάστης: Ωραία να το μοιράσουμε σε εβδομάδες, να δούμε και π... πόσες θ... θα έρθουν εδώ.

Ντιάνα: Ναι

Παρουσιάστρια: Πώς επιλέγετε τελικά τις τηλεθεάτριες που έρχονται εδώ μία τη βδομάδα; Μήπως να το κάνουμε συχνότερα;

Παρουσιάστης: Μμμμ

Ντιάνα: Θα μπορούσαμε με τη συμμετοχή που υπάρχει, θα μπορούσαμε.

Παρουσιάστης: Στέλνουν και φωτογραφίες;

Ντιάνα: Βέβαια

Παρουσιάστης: Ναι ε; Ωραία

Παρουσιάστης: Είναι καλό αυτό (γελάει)

Παρουσιάστρια: (Ταυτόχρονα) **Μ' αρέσει που οι γυναίκες έχουν τη διάθεση να αφεθούν στα χέρια ενός ανθρώπου που ξέρει**, και να κάνουμε, να δοκιμάσουμε πράγματα πάνω τους

Ντιάνα: Ναι ναι ναι... Υπάρχει μία...

Παρουσιάστης:(Την κόβει) Να σου πω Βάσω εσύ πώς το αποφάσισες;

Βάσω: Ε από περιέργεια περισσότερο.

Παρουσιάστης: Από περιέργεια ε;

Βάσω: Ναι

Παρουσιάστης: Θα 'χει πλάκα να δεις

Παρουσιάστρια: Αισθάνεσαι ότι πρέπει λίγο να ψάξεις να βρεις πράγματα που θα σου ταιριάζουν περισσότερο **σύμφωνα με την καινούργια μόδα**, γιατί κάθε χρονιά που αλλάζει η μόδα, ψάχνεις να δεις ποια απ' αυτά σου πάνε ή ποια πρέπει να μη βάλεις στη ντουλάπα σου.

Βάσω: Ναι κάπως έτσι το σκέφτηκα κι εγώ δηλαδή. Θα δούνε κάποιοι άνθρωποι ας πούμε εμένα **και θα δοκιμαστώ**.

Παρουσιάστης:Μμμμμ

Παρουσιάστρια: Είσαι σε φάση που λες ωχ, δε μ' αρέσουν τα μαλλιά μου, θέλω κάτι να τα κάνω, αλλά δεν ξέρω τι ας πούμε;

Βάσω: Και σ' αυτή τη φάση.

Παρουσιάστης: Και σ' αυτή τη φάση.

Παρουσιάστρια: Ωραία, είναι ο καλύτερος άνθρωπος νομίζω. Με τα καλύτερα χέρια.

Παρουσιάστης: Κουρέφτε την!

Παρουσιάστρια: Οπότε

Παρουσιάστης: Να σας πω, θέλετε να δούμε το βίντεο, να δούμε και τις τάσεις της Βάσως;

Παρουσιάστρια: Αμέ θέλω.

Παρουσιαστής: Ε;

Βίντεο

Φωνή: Αυτή την εβδομάδα **τη μαγεία της μεταμόρφωσης θα ζήσει** η εικοσιτετράχρονη Βάσω Κάπελη. Τη συναντήσαμε στα γραφεία του περιοδικού Μαντάμ Φιγκαρό και **μας εμπιστεύτηκε τα όνειρα και τις επιθυμίες της.**

Βάσω: Συμπλήρωσα το κουπόνι του Μαντάμ Φιγκαρό... εεεε..... γιατί θέλησα να αλλάξω το στυλ στο ντύσιμο μου, επειδή η δουλειά μου είναι τέτοια που ντύνομαι κάθε μέρα πιο σπορ θα ήθελα να βάλω κάτι πιο βραδινό, μια βραδινή τουαλέτα συγκεκριμένα, το βάψιμο μου να είναι λίγο πιο έντονο από το συνηθισμένο και τα μαλλιά μου να τα πιάσω ψηλά όπως θα ταίριαζε με το ντύσιμο της βραδινής τουαλέτας. (Κοιτάει σε περιοδικά γυναίκες μοντέλα ρούχα)

Μια ηθοποιό που θαυμάζω είναι την Κάθριν Ζέτα Τζόουν. Μ' αρέσει το στυλ της στο ντύσιμο, το βραδινό κυρίως, και νομίζω ότι επειδή είναι και μελαχρινή ίσως να μ' αρέσει και πιο πολύ με σχέση με άλλες ηθοποιούς. Πιστεύω αυτή η μεταμόρφωση να με βοηθήσει να αλλάξω τον τρόπο που ντυνόμουνα μέχρι τώρα για τις βραδινές μου εξόδους.

(Την βλέπουμε να δοκιμάζει διάφορα ρούχα)

Στυλίστρια: (Κάθεται στο γραφείο της) Προτείναμε στη Βάσω κάτι πιο βραδινό, επειδή και στην καθημερινή της ζωή ντύνεται πολύ πιο απλά και κάζουαλ ρούχα, και τολμήσαμε μαζί μια πιο βραδινή εμφάνιση με τουαλέτα, η οποία μπορεί να είναι μπαλούν, μπορεί να είναι σε πιο ίσια γραμμή, αλλά πάντα με **θηλυκότητα** έτσι ώστε να δείχνει **περισσότερο γυναίκα.**)

Σα στο σπίτι σας

Απόσπασμα 6

(Η τηλεθέατρια βγαίνει μεταμορφωμένη)

Παρουσιαστής: Η Βάσω κάθεται και περιμένει για να δει τον εαυτό της και νομίζω ότι ήρθε η ώρα να της αποκαλύψουμε τι έχουμε κάνει πάνω της.

Παρουσιάστρια: Η Βάσω, αν δεν την αναγνωρίζετε, είναι η τηλεθέατρια που το πρωί ήρθε και ήταν **άλλη**, αλλά τα χέρια των συνεργατών του Μαντάμ Φιγκαρό τώρα την έχουν κάνει...

(Απευθύνεται ξαφνικά στους συνεργάτες του Μαντάμ Φιγκαρό που τους βλέπουμε) Σα νεράιδες είστε με το ραβδάκι έτσι;

Παρουσιαστής: Ναι ναι ναι

Παρουσιάστρια: Και την κάνετε **Σταχτοπούτα!**

(...)

Πής (Στον στυλίστα): Έκανες πάρα πολύ καλή δουλειά.

Στυλίστας: Ευχαριστώ

Παρουσιάστρια: Να πούμε τι κάνετε; Ή να δει η Βάσω πρώτα;

Παρουσιαστής: Ας δει η Βάσω.

(...)

Παρουσιαστής: Σε είδες ε; Μη γελάς καθόλου.

Παρουσιάστρια: Πώς σου φαίνεται;

Βάσω: Πολύ καλό

Παρουσιαστής: Σ' αρέσει;

Βάσω: Ναι μμμμ

(...)

Παρουσιάστρια: (Πέφτει η πρωινή φωτογραφία της Βάσως) Η Βάσω ήρθε έτσι το πρωί, όπως πηγαίνει στο γραφείο της κάθε μέρα, και τώρα με ποια μοιάζει μωρέ η Βάσω;

Παρουσιαστής: Μοιάζει... της έχετε κάνει κάτι έτσι που θυμίζει κάτι λίγο πιο παλιά ε;

Παρουσιάστρια: Κάποια μου θυμίζει αλλά δεν μπορώ να θυμηθώ ποια.

Στυλίστρια: Θέλαμε να της δώσουμε το λουκ της Κάθριν Ζέτα Τζόουνς που είναι και ηθοποιός που θαυμάζει.

Παρουσιάστρια: Είναι πολύ ωραίο το μακιγιάζ των ματιών. Για πες μας κάτι Βαγγέλη τι έκανες;

Στυλίστας: Απλώς τονίσαμε τα μάτια με γκρι ασημί σκιά, βάλαμε και αϊλάινερ στις...

Παρουσιάστρια: (Τον κόβει) Να σε ρωτήσω κάτι, πώς το βάζεις αυτό; Βάζεις τη σκιά και μετά με μια μπατονέτα το απλώνεις;

Στυλίστας: Με μια μπατονέτα θα ήταν λιγάκι ερασιτεχνικός ο τρόπος.

Παρουσιάστρια: Εσύ που είσαι επαγγελματίας, με ένα πινέλο;

Στυλίστας: Χρησιμοποιούμε πινέλο, ναι.

(...)

Παρουσιαστής: Και τι φόρεμα της έχουμε βάλει; Τι είναι αυτό το...

Στυλίστρια: Είναι ένα βραδινό φόρεμα του Μιχάλη Ασλάνη τον οποίο και ευχαριστούμε πολύ για την παραχώρηση.

Παρουσιάστρια: Είναι πάρα πολύ ωραίο

(...)

Βάσω: Αισθάνομαι λίγο περίεργα.

Παρουσιαστής: Αισθάνεσαι περίεργα;

Βάσω: Ναι.

(...)

Παρουσιάστρια: Θά'βγαινες Βάσω έτσι;

Βάσω: Λίγο δύσκολο.

Παρουσιάστρια: Αν είχες να πας σε μια δεξίωση;

Παρουσιαστής: Σε ένα γάμο, σε κάτι έτσι πιο επίσημο, όχι να πας σε ένα κλαμπ.

Βάσω: Ναι ναι ναι ίσως...

Μόδα

Παρ/στρια μόδας: Και τώρα θα δούμε νυφικά για να μπορέσετε να διαλέξετε.

Μόδα (Λευκά ρούχα και λευκά αξεσουάρ για γυναίκες, κασκόλ από γούνα, καπελάκια)

(...)

Παρ/στρια: Μαρία μπορώ να το φορέσω αυτό το καπέλο το βράδυ;

Παρ. Μόδας: Το μάλλινο συνήθως το αποφεύγουμε το βράδυ,

(...)

Παρουσιάστρια μόδας: Περίμενε να σου δείξω κάτι τρομερό για το λαιμό, το βάζεις εδώ έτσι, αν φοράς κάτι ανοιχτό κι αν έχεις και κοντό μαλλί...

Παρ/στής: Αυτό είναι σα γιακάς ας πούμε;

Παρ/ Μόδας: Όχι είναι σαν κολιέ...

(...)

Παρ/στρια: Αυτό με τι χρώματα ταιριάζει;

Παρ. Μόδας: Με λευκό και μπεζ... Καλό είναι να μην κάνουμε πολύ έντονες αντιθέσεις, αν και το λευκό με το μαύρο είναι πάρα πολύ στη μόδα φέτος, ενώ το λευκό με το κόκκινο είναι σκληρό.

(...)

Παρ. Μόδας: Εδώ πέρα ένα άσπρο μπουφάν πρωινό. Μπορούμε να το φορέσουμε στο βουνό και στην πόλη.

Π/α: Και φτηνό το βλέπω αυτό.

(...)

Παρ/στής: Πω πω και σκέφτεσαι να πας στο χιονοδρομικό κέντρο ντυμένη έτσι;

Παρ. Μόδας: Ε θα πάθουν όλοι πλάκα...
Παρ/στρια: Θα λένε να η πλούσια... (γελούν)
(...)

Παρ. Μόδας: Εδώ ένα κλασσικό λευκό πουκάμισο
Μοντέλο: Αυτό μ' αρέσει, με χρυσή μπότα ειδικά...
Παρ/στρια: (Συμφωνεί) Μμμμμ.

Εμφανίζεται η καλεσμένη μεταμορφωμένη Αυτό είναι εντάξει Μαίρη;

Παρ/στρια: Πω πω γύρνα τον καθρέφτη να δει τον εαυτό της
Παρ/στής: (Στην καλεσμένη) Πώς σου φαίνεται;
Καλεσμένη: Πολύ ωραίο
Παρ/στρια: (Στην εκπρόσωπο του Μαντάμ Φιγκαρό) Είχατε κάτι συγκεκριμένο
στο μυαλό σας γι' αυτό το αποτέλεσμα
Εκπρόσωπος: Η Βάσω μας είπε ότι θαυμάζει την Κάθριν Ζέτα Τζόουνς
Στυλίστας: Τονίσαμε τα μάτια με γκρι ασημί σκιά
Παρ/στής: Και τι φόρεμα της βάλουμε;
Εκπρόσωπος: Είναι μία τουαλέτα του Μιχάλη Ασλάνη σε γραμμή πολύ κομψή
και λιτή.
Παρ/στής: Θα έβγαινες έτσι έξω;
Καλεσμένη: Λίγο δύσκολο
Παρ/στρια: Μόνο αν ήταν για δεξίωση

Σα στο σπίτι σας

Παρ/στρια: Σήμερα είναι της Οσίας Ξένης (Διαβάζει κείμενο για την Οσία Ξένη)

Παρουσιάστρια: Η Οσία Ξένη ονομαζόταν Ευσεβεία και ήταν φεμινίστρια
της εποχής της με την **υγιή** βέβαια έννοια της λέξης. Πίστευε πως η γυναίκα
είχε δικαίωμα και καθήκον να μη δέχεται σύζυγο που θα της ήταν καθημερινό
εμπόδιο στην κατά Χριστόν ζωή. (...) Οι γονείς όμως της Οσίας είχαν
διαφορετική γνώμη και ήθελαν να την παντρέψουν στανικώς
Παρουσιαστής: Δηλαδή με το στανιό.

Παρουσιάστρια: Ναι με το στανιό, με όποιον αυτοί ήθελαν, τότε εκείνη κρυφά
φεύγει για την Αλεξάνδρεια, μετονομάζεται σε Ξένη και για να χαθούν τα ίχνη
της πηγαίνει στο νησί Κως και από κει στα Μήλασα της Καρίας. Εκεί
εγκαταστάθηκε σε ησυχαστικά κελιά (...) καθημερινά έτρεχαν κοντά της

γυναίκες για πάρουν συμβουλές και να ζητήσουν προσευχές, έτσι μ' αυτό τον τρόπο η Οσία τις οδηγούσε στο δρόμο της σωτηρίας.

Πρωινός Καφές

Απόσπασμα 1

Παρουσιάστρια: (Στον συμπαραουσιαστή της Παπανώτα) Λοιπόν ξέρεις τι θέλω; Θέλω να ανέβεις στο μηχάνημα που είναι το κορίτσι μας και όσο εγώ θα παίζω εσύ θέλω να περπατάς.

Παπανώτας: Ωχ εδώ μαζί θα περπατάμε;

Παρουσιάστρια: Όχι χώρια.

Παπανώτας: Α γιατί...

Παρουσιάστρια: Όλοι στο μαζί θέλουνε εκεί!

Παπανώτας: (Τον ενοχλεί ένα βαράκι) Το βαράκι το παίρνετε;

Παρουσιάστρια: Βεβαίως

Παπανώτας: Ευχαριστούμε

Παρουσιάστρια: Πάρε το βαρίδιο οπ (το δίνει σε ένα τεχνικό)

Παπανώτας: (Η κοπέλα που περπατάει από πίσω του τον σπρώχνει) Έλα...

Παρουσιάστρια: Α ναι ναι, σπρώχτον, σπρώχτον για να είμαστε σίγουροι.

Παπανώτας: Έλα λέω (γέλια) με σπρώχνει!...

Πρωινός Καφές

Απόσπασμα 2

(Ο καλεσμένος σκηνοθέτης πάνω σε όργανο γυμναστικής, πάνω στο διάδρομο)

Παρουσιάστρια: Εγώ θέλω να μου απαντήσεις και σε δύο ερωτήσεις.

Σκηνοθέτης (Ενώ περπατά) Ναι βεβαίως.

Συμπαραουσιαστής: Το πήδημα του βατράχου;

Παρουσιάστρια: Σουτ τώρα

Σκηνοθέτης: Ναι.

Παρουσιάστρια: (Διαβάζει τις ερωτήσεις) Αν έγραφες εσύ το Κάμα Σούτρα, ποια στάση δεν θα έβαζες καθόλου, λόγω τεράστιου βαθμού δυσκολίας;

Σκηνοθέτης: Εάν το έγραφα...

Παρουσιάστρια: Ναι, ναι, ναι

Σκηνοθέτης: Επειδή, δεν το έχω γράψει

Παρουσιάστρια: Ναι...

Σκηνοθέτης: Δεν με αφορούν οι στάσεις
(γέλια απ' όλους)
Παρουσιάστρια: Εεεε μετά από δύο ώρες εξαντλητικού προγράμματος με όλες τις ασκήσεις γυμναστικής, η καλή σου θέλει και αγαπούλες, εσύ όμως δεν αντέχεις, τι κάνεις για να πάρεις δύναμη και να συνεχίσεις;
Σκηνοθέτης: Ασκήσεις μαζί της.
Παρουσιάστρια: Ααα
Σκηνοθέτης: Ααα βέβαια
Παρουσιάστρια: Βοηθάει αυτό;
Σκηνοθέτης: Ωω, η καλύτερη άσκηση για τον άνθρωπο είναι ο έρωτας δηλαδή γυμνάζει όλο το κορμί.
Παρουσιάστρια: Ναι
Σκηνοθέτης: Αυτό που κάνουμε τώρα...
Παρουσιάστρια: Ναι...
Σκηνοθέτης: Το λαχάνιασμα ας πούμε...
Παρουσιάστρια: Ναι...
Παρουσιάστρια: Μόλις τελειώσεις την απάντηση θα κατέβεις βέβαια.
Σκηνοθέτης: (κουρασμένος) Ναι εγώ σταματάω για λίγο.
Παρουσιάστρια: Ναι, κουράστηκα εγώ.
Σκηνοθέτης: Ναι ακριβώς, ο έρωτας είναι η καλύτερη άσκηση...
Παρουσιάστρια: Α να, Παπανώτας νούμερο δύο (εννοεί πως ο καλεσμένος υποστηρίζει τα ίδια με τον Συμπαρουσιαστή της)
Σκηνοθέτης: Δηλαδή δεν χρειάζεται να σηκώνει ο άνθρωπος βάρη...
Συμπαρουσιαστής: Σωστό! Αυτό που σας έλεγα..
Σκηνοθέτης: να κάνει τίποτα, ο έρωτας τα προσφέρει όλα αυτά.
Παρουσιάστρια: Μπορείτε να κατέβετε;
Σκηνοθέτης: Ναι

Πρωινός Καφές

Απόσπασμα 3

Συμπαρουσιαστής α: Θυμάμαι μία έρευνα
Παρουσιάστρια: Αχ
Συμπαρουσιαστής α: (ταυτόχρονα) πριν από κάνα δυο χρόνια την είχα διαβάσει κι έλεγε: τι θερμίδες καις με τα διάφορα αθλήματα, σου 'λεγε ας πούμε με την ποδηλασία έξι θερμίδες το λεπτό, με το περπάτημα ξέρω γω, δέκα θερμίδες το λεπτό, τις περισσότερες ξέρεις με τι τις καις;
Παρουσιάστρια: Με τι;

Συμπαρουσιαστής α: Με την ιππασία που είναι ωραίο, κάθεσαι σε πηγαίνει το άλογο, χάνεις εσύ θερμίδες, είναι πολύ καλό αυτό (γέλιο)

Συμπαρουσιαστής β: Και με το σεξ, και με το σεξ!

Συμπαρουσιαστής α: Και με το σεξ!

Παρουσιάστρια: Χάνεις θερμίδες;

Συμπαρουσιαστής: Και λέω τώρα, να κάθομαι εγώ να τρέχω; Είναι δυνατόν;

Συμπαρουσιαστής β: Α ρε Παπανώτα, α ρε Παπανώτα είχες δεν είχες πάλι μας το διαφήμισες.

Συμπαρουσιαστής α: Ουι.

Παρουσιάστρια: Δε σου'χω πει μετά τις δώδεκα να τα λες αυτά;

Συμπαρουσιαστής α: Γιατί να τα λέω μετά τις δώδεκα, να μην ξέρουν οι κυρίες που μας ακούνε πώς πρέπει να χάσουν τη θερμίδα;

Πρωινός καφές

Απόσπασμα 4

Παρουσιάστρια: (Μιλάει στην ψυχολόγο της εκπομπής) Είχες θέσει ένα θέμα τη Δευτέρα, πώς το είχες θέσει; Ήταν πολύ ωραία...

Ψυχολόγος: Το είχα θέσει ως τις διαφοροποιήσεις που έχουν τα ζευγάρια στη σεξουαλική τους ζωή, το πώς δηλαδή τα ζευγάρια μπορεί να έχουνε δυσαρμονίες σεξουαλικές είτε στην επιθυμία, είτε στο τι ζητάνε γενικά από τον παρτενέρ τους και που αυτή η δυσαρμονία τους φέρνει σε δύσκολη θέση, δύσκολη κατάσταση, γίνονται αιτία να υπάρχει τριβή και ούτω καθ' εξής...

Παρουσιάστρια: Πάντως ένα ζευγάρι νομίζω, ότι τις περισσότερες φορές δεν χωρίζει γι' αυτόν τον λόγο, δηλαδή δεν είναι ένας λόγος για να απομακρυνθεί ένα ζευγάρι τουλάχιστον μετά το γάμο, δεν ξέρω η γνώμη σας ποια είναι; (ρωτάει τους καλεσμένους)

Ψυχολόγος: Αυτή είναι αλήθεια...

Παρουσιάστρια: (Στους καλεσμένους) Για ν' ακούσουμε και τη γνώμη σας, θα μπορούσατε να διαλύσετε ένα γάμο μόνο γι' αυτό το λόγο;

Καλεσμένος: (Μεγακλής Βιντιάδης, Σκηνοθέτης) Εγώ πιστεύω ότι το σεξ είναι η βασική αιτία ενός χωρισμού, προσωπική μου άποψη που αφορά εμένα, μπορεί να εμπεριέχεται κάπως σε κα..., αλλά δεν πρέπει να είναι η βασική.

Παρουσιάστρια: Πάμελα εσύ τι λες;

Πάμελα: (Τραγουδίστρια) Ε... αν πρέπει να χωρίσουνε...

Παρουσιάστρια: Η γνώμη σου ποια είναι; Αν κάποια στιγμή παντρευτείς, περνάς υπέροχα με το σύντροφο σου, κολλάτε σε όλα, ταιριάζετε, περνάτε πολύ καλά, αλλά δεν ταιριάζετε σεξουαλικά...

Πάμελα: Εεεε, πιστεύω ότι είναι κάτι που μπορεί να διορθωθεί, δηλαδή στην αρχή αν όλα πάνε καλά, υπάρχει λόγος που θα χαλάσει μετά από καιρό, έτσι δεν είναι; Δηλαδή αν χαλάσει αυτή η σχέση σεξουαλικά αυτό δεν σημαίνει ότι κάτι κάπου δεν πήγε καλά; Μπορεί να... με θεραπεία, με...

Σκηνοθέτης: Είναι όμως το σεξουαλικό όμως, αν κατάλαβα, το νορμάλ, ή με τα γούστα;

Ψυχολόγος: Εεεε...

Σκηνοθέτης: Δηλαδή, αν ντυθώ εγώ με ζαρτιέρες και έχω ένα ρόπαλο και λέω δός μου μια στο κεφάλι

(γέλια)

Ψυχολόγος: Μπορεί να γίνει και αυτό.

Σκηνοθέτης: Μπορεί να κουραστεί η σύντροφος μου να με βαρά με το ρόπαλο στο κεφάλι

(γέλια)

Γυμνάστρια Νταρίλη: Αυτή μπορεί να είναι αιτία

Ψυχολόγος: Ακριβώς

Σκηνοθέτης: Αν κατάλαβα αυτό είναι το ερώτημα

Ψυχολόγος: Όχι γιατί, γενικά... για τη δυσαρμονία που μπορεί να υπάρχει, οι δυσαρμονίες είναι εκείνες οι οποίες κουράζουν τα ζευγάρια και πάρα πολλές φορές δεν κάνουν κάποιες κινήσεις να τ' αντιμετωπίσουν. Αν μέσα στο γάμο προκύψουν πραγματικά πολύ δυνατές σεξουαλικές προτιμήσεις και διαφοροποιήσεις τότε το ζευγάρι καταλήγει...

Σκηνοθέτης: Αυτό κατάλαβα.

Ψυχολόγος: Καταλήγει στο διαζύγιο

Γυμνάστρια Νταρίλη: Μπορώ να σας κάνω μια ερώτηση;

Ψυχολόγος: Ορίστε

Γυμνάστρια Νταρίλη: Μετά από πόσο χρονικό διάστημα μπορεί κανείς να μάθει το σύντροφο του, πραγματικά όμως, σ' αυτόν τον τομέα.

Ψυχολόγος: Νομίζω ότι δεν θα τον μάθει ποτέ εάν δεν αποκαλυφθεί.

Γυμνάστρια Νταρίλη: Ναι αλλά μέσα σε ένα χρονικό δια... δηλαδή πόσο θα κρατηθεί; Ένα χρόνο, έξι μήνες;

(Όλοι ξεσπούν σε γέλια και μιλούν ταυτοχρόνως)

Σκηνοθέτης: (Πετάγεται) Συγγνώμη εάν είναι με ρόπαλο!

Γυμνάστρια Νταρίλη: Μετά από ένα χρόνο;

Σκηνοθέτης: Όχι όχι όχι, απ' τους καρπούμπαλους που θά'χει.

Γυμνάστρια Νταρίλη: Α ναι

Ψυχολόγος: (Διακόπτει) Γιάννα (στη Νταρίλη) εκείνο το οποίο συμβαίνει καλή μου είναι ότι πάντα ο σύντροφος μας δίνει μηνύματα γι' αυτά τα οποία θέλει,

γί' αυτά τα οποία επιθυμεί, όταν είμαστε όμως στην αρχή της σχέσης όπου υπάρχει ένας πολύ δυνατός έρωτας ή πάθος αυτά τα βλέπουμε ως χαριτωμένες, αν το θέλεις, ιδιαιτερότητες. Όταν όμως η σχέση γίνει πολύ πιο τακτική συνυπάρχουν οι άνθρωποι αυτοί και αρχίζουν και βλέπουνε ότι υπάρχουν κι άλλες συμπεριφορές οι οποίες δεν είναι εκείνες οι οποίες προσδοκούσαν τότε αρχίζουν και καταλαβαίνουν ότι τα δείγματα τα οποία είχαν ήταν πράγματα, αν το θέλεις, οι κορυφές από βαθύτερα προβλήματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ (ΕΜΠΕΙΡΙΚΟ ΥΛΙΚΟ)

Καταγραφή των δύο εκπομπών

Σα στο σπίτι σας, MEGA

Η Παρουσιάστρια επιθεωρεί την μεταμόρφωση της καλεσμένης του Μαντάμ Φιγκαρό

Παρ/στρια: Α τι ωραία! Τι θα φορέσεις;

Καλεσμένη: Φόρεμα

Παρ/στρια: Ε βέβαια αφού είναι βραδινό

Σα στο σπίτι σας (Mega, 24-1-200)1

Πλατό

Χώρος: Οι δύο Παρουσιαστές κάθονται γύρω από το τραπέζι - Χαιρετούν - Σπιτική ατμόσφαιρα - Ρούχα ουδέτερα unisex

Γιορτάζουν οι Πολυξένες

Σήμερα είναι μέρα δολοφονιών

Σα σήμερα δολοφόνησαν τον Καλιγούλα

Τον φάγανε μπαμπέσικα (Σχολιάζει γελώντας ο παρουσιαστής)

Αλλά ήταν άνθρωπος ανώμαλος...

Επίσης δολοφονήθηκε στα 78 ο Αλί Πασάς στα Γιάννενα - Ταυτόχρονα μιλούνε με το σκύλο που λέγεται Σωτήρης

Παρ/στής: Έχεις πάει στα Γιάννενα;

Παράλληλη ομιλία

Παρ/στρια: Ναι έχω πάει

Παρ/στής: Έχεις δει την τρύπα κάτω απ' το κρεβάτι του Αλί Πασά;

Παρ/στρια: (γελώντας) Όχι δεν έχω δει... την τρύπα

Παρ/στής: Ε άμα δεν δεις την τρύπα δεν έχεις δει τίποτα

Η Παρουσιάστρια, μέσα στη ροή του λόγου, λέει το δελτίο καιρού κι ο Παρουσιαστής σχολιάζει τα καιρικά φαινόμενα που θα παρουσιαστούν με χιούμορ

Παρουσιαστής: Κοίτα τι σου έχω φέρει! (Της δείχνει ένα καρχαρία παιχνίδι που βγάζει μουσική - Γελούν - Ο καρχαρίας τραγουδάει και κουνιέται πάνω στην κορνίζα του)

-Γιατί δεν του βρίσκουμε δουλειά αυτού του ψαριού;

Τελείως ξαφνικά εισάγεται το θέμα των ανακοινώσεων για ζώα που έχουν χαθεί.

Στη συνέχεια η συζήτηση στρέφεται γύρω από τα ζώδια, ενώ σχεδόν ταυτόχρονα αρχίζουν να μιλούν για τον καλεσμένο τους και να τραγουδούν για τη μπαλαλάικα

-Αλήθεια, λέει ο Παρουσιαστής, πώς είναι ο στίχος που τραγουδάει ποια; Με κρεμ εσύ πουκάμισο ή Με κρεμεζί πουκάμισο; Να μας πάρει η Μαρινέλα ή η Μαριλένα τηλέφωνο να μας πει...

Ανακοινώνουν τα ονόματα των δύο καλεσμένων και λένε ότι θα έχουν και μια κοπέλα που θα εμπιστευτεί το μακιγιάζ της στα χέρια των μακιγιέρ γνωστού περιοδικού και θα την κάνουνε άλλη.

Παρ/στρια: Σήμερα θα μεταμορφώσουμε μία τηλεθέατρια με την συνεργασία της υπεύθυνης του Μαντάμ Φιγκαρό, θα έρθει εδώ απλή και θα φύγει μεταμορφωμένη, σε λίγο θα την έχουμε κοντά μας.

Εκείνη τη στιγμή χτυπάει το κουδούνι και μπαίνει η πρώτη καλεσμένη

Ο σκύλος ενοχλεί - αποφασίζουν να τον βγάλουν έξω

Παράλληλη ομιλία και δράση

Η καλεσμένη σχολιάζει τα προηγούμενα, μιλάει σχετικά με στίχους τραγουδιών που δεν καταλαβαίνουμε

-Μωρέ -λέει ο Παρουσιαστής- μας άκουγες απέξω; Τι κουτσομπόλα είσαι εσύ;

Η καλεσμένη φοράει φόρεμα με κρόσια.

-Ψάχνω, λέει, κάποιον να μου κουρέψει το φόρεμα - Γέλιο

Ξάφνου η παρουσιάστρια ανακοινώνει

-Σήμερα είναι ο γάμος Βατιδού Κούγια Το ξέρετε;

-Βεβαίως το ξέρω, λέει η καλεσμένη. Έχουν την ίδια μέρα και τα γενέθλια τους
Παρου/στές: Έλα! Για πες!!

Συνεργάτιδα: Βεβαίως, και έχουν και οι δύο σήμερα γενέθλια.

Παρ/στές: Έλα!!

Συνεργάτιδα: Βεβαίως, παντρεύονται στη Σκουφά και μάλιστα θα έρθει να
τους παντρέψει ο Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως

*Σχολιάζουν τα πάντα γύρω από το γάμο με ύφος κουτσομπολιού. Ποιοι θα
είναι στο γάμο. Ποιος θα τους παντρέψει κτλ*

-Είδατε που κυκλοφόρησε η βιογραφία του Τόλη του Βοσκόπουλου; λέει η
καλεσμένη

*Ακολουθούν σχόλια στον ίδιο τόνο για τη ζωή του Βοσκόπουλου. Ο πατέρας
του ο Χαράλαμπος και η Χαραλάμπαινα έκαναν ένα σωρό παιδιά και δεν το
βάζανε κάτω μέχρι που γεννήθηκε και ο Τόλης, ο οποίος γεννήθηκε στον Άγιο
Αποστόλη όπου πήγαν για δουλειά και γι' αυτό ονομάστηκε Τόλης. Όπως
γεννούσαν και οι γιαγιάδες μας παλιά... - Σχόλια για τις γέννες και τον τρόπο
που συνέβαιναν παλαιότερα*

*Μετά αρχίζουν να συζητούν για τη γιαγιά της καλεσμένης και γενικότερα στη
συνέχεια για κάποια γιαγιά που φλέρταρε με δύο άντρες και για την ώριμη
γυναίκα που έχει πέραση.*

Μετά ξαναγυρίζουν στο θέμα του γάμου Κούγια, όπου θα υπάρχουν εφτά
παράνυμφοι. Το νυφικό θα το έχει κάνει ο Ασλάνης.

Στη συνέχεια συζητούν και για άλλα ζευγάρια.

Η Νίκη η Σερέτη αγαπάει τον Γιάννη τον Παπαμιχαήλ δηλώνει ερωτευμένη με
τον Γιάννη και γράφει μάλιστα και ένα σενάριο τελευταία, γράφει για μια
κοπέλα που πηγαίνει στα κλαμπ και χορεύει και μόνο αυτό κάνει πηγαίνει στα
κλαμπ και χορεύει και χορεύει συνέχεια (γέλιο) το έχει ρίξει στο καλλιτεχνικό -
Τόνος ειρωνικός.

Ο δε Κωστέτσος έπεσε πάλι θύμα κλοπής...

Πώς την πατάει πάντα έτσι αυτό το παιδί; Κάθε πρωτοχρονιά!

Εκείνη την ημέρα έβγαλε δέκα εκατομμύρια...

-Πώ πώ λεφτά, λέει η παρουσιάστρια (παριστάνοντας ότι της κόπηκε η
αναπνοή.)

-Του τα κλέψανε οι φίλοι του στο πάρτυ της ονομαστικής του εορτής.

-Τι φριχτό να σε κλέβουνε οι φίλοι σου!

-Μα ναι του κλέψανε τις εισπράξεις μιας ολόκληρης μέρας! Πρέπει να προσέξει
μήπως του κάψουνε και τη μοκέτα.

Ακολουθούν σχόλια για την Δήμητρα Λιάνη και τη σχέση της με το Σπυρόπουλο.

Στη συνέχεια η καλεσμένη αποχωρεί για να πάει σε άλλο χάπενινγκ και σε καταναλωτικά όργια. Έχει να κάνει ψώνια.

Οι παρουσιαστές τη διώχνουν

-Τι μαγειρεύεις; τη ρωτούν ενώ αποχωρεί.

-Φιλέτο στρουθοκάμηλου με άγρια παπαρούνα, απαντά η καλεσμένη.

Ανακοινώνουν τον επόμενο καλεσμένο μιλώντας ταυτόχρονα και την ίδια στιγμή αρχίζουν να συνομιλούν με τον καλεσμένο του οποίου ακούγεται μόνο η φωνή από το βάθος.

Ταυτόχρονα δίνεται η ερώτηση του πρώτου τηλεπαιχνιδιού στους τηλεθεατές.

Σε ποιο ζώδιο ανήκει η Στέλλα Καπεζάνου;

Διαφημίσεις

Κέντρο αδυνατίσματος

Ρούχα

Μυθιστόρημα (που πρέπει να διαβάσει κάθε γυναίκα.)

Σιλουέτ

Καρτσάκι για τα ψώνια

Κέντρο όπου τραγουδάει η Βίση

Οι Παρουσιαστές καθισμένοι τώρα στο σαλόνι με δύο καλεσμένες από το περιοδικό ποικίλης ύλης: Μαντάμ Φιγκαρό

-Έχω μάθει ότι παίρνετε γράμματα πάρα πολλά στο Μαντάμ Φιγκαρό.

-Πώς επιλέγετε τις καλεσμένες που έρχονται εδώ;

-Μ' αρέσουν οι γυναίκες που τους αρέσει να ψάχνουν...

(Η μία από τις δύο καλεσμένες εκπροσωπεί το περιοδικό και η άλλη είναι από το κοινό του περιοδικού - έχει επιλεγεί για να της αλλάξουν εμφάνιση μπροστά στον τηλεοπτικό φακό - το κέρδισε με συμπλήρωση ενός κουπονιού)

Βίντεο

Η κοπέλα από το κοινό εξηγεί ότι θα ήθελε να ντυθεί με τρόπο πιο βραδινό και να αλλάξει μακιγιάζ.

Η ηθοποιός που θαυμάζει είναι η Κάθριν Ζέτα Τζόουνς. Η εκπρόσωπος του Φιγκαρό διευκρινίζει ότι ο στόχος είναι να κάνουν την κοπέλα από το κοινό να μοιάζει περισσότερο γυναίκα.

Εκπρόσωπος: Προτείνουμε στην Βάσω κάτι πιο βραδινό για να ξεφύγει απ' το κάζουαλ και να δείχνει πιο γυναίκα

Στυλίστας: Τα μαλλιά θα τα πιάσουμε πίσω και το μείκ απ θα είναι βραδινό με λαμπερές σκιές.

Πλατό

Παρ/στρια: Είναι λίγο δύσκολο για τις γυναίκες το βραδινό ντύσιμο

Παρ/στής: Ναι, σκέψου την όμως μ' ένα ψηλό τακούνι πόσο θα άλλαζε

Παρ/στρια: Α ναι δεν το συζητώ

-Ωραία περάσατε βλέπω εκεί στο περιοδικό, λέει ο Παρουσιαστής.

-Πώς το αποφάσισες να έρθεις; Θέλεις έτσι να αλλάξεις σύμφωνα με τη μόδα;

-Ναι θέλω να αλλάξω λίγο το ντύσιμο μου, να το κάνω πιο βραδινό, γιατί κάθε μέρα αναγκάζομαι και ντύνομαι πολύ απλά λόγω της δουλειάς μου

-Τι δουλειά κάνεις;

-Δουλεύω σε ένα αρχιτεκτονικό γραφείο σα σχεδιάστρια.

-Φυσικό είναι τότε να θέλεις να ξεφύγεις λίγο από το καθημερινό ντύσιμο.

-Κι έχεις δυσκολία να βρεις τι θα φορέσεις το βράδυ; -Πολλές φορές.

-Πράγματι είναι πολύ δύσκολο συχνά για μία γυναίκα να βρει τι θα φορέσει για τη βραδινή της έξοδο.

Αφήνουν τις δύο καλεσμένες να ετοιμαστούν μόνες τους Στο τέλος της εκπομπής θα δούμε το αποτέλεσμα και στη μέση θα τους επισκεφτούμε..

-Ας πάμε τώρα σε ένα καταναλωτικό όνειρο, λέει ο παρουσιαστής.

Διαφημίσεις

Το πακέτο των διαφημίσεων είναι και πάλι εστιασμένο σε γυναικεία περιοδικά κέντρα αδυνατίσματος, ερωτική μουσική κτλ

Πλατό

Η Έρικα Μπρόγιερ θα μας δείξει ασκήσεις που μπορούμε να κάνουμε την ώρα που καθόμαστε, μιλούμε στο τηλέφωνο ή ακόμα και την ώρα που είμαστε στο γραφείο.

-Πειράζει που φοράω τακούνια; λέει η Έρικα.

-Σήμερα δεν πειράζει, της λένε. Άλλωστε τακούνια θα φορούνε κι αυτοί που θα κάθονται στο γραφείο.

Έρικα: Θα κάνουμε κάποιες ασκήσεις που μπορείτε να κάνετε καθιστές στο σπίτι ή ακόμη και στο γραφείο

Αρχίζει να δείχνει τις ασκήσεις. Ο παρουσιαστής σχολιάζει διακωμωδώντας τις ασκήσεις και προσπαθώντας ταυτόχρονα να τις εκτελέσει. Καλούν και το σκύλο να συμμετέχει. Εκτελούν και οι τρεις γελώντας και σχολιάζοντας.

-Είμαι η Πάμελα! λέει η Παρουσιάστρια εκτελώντας την άσκηση για τους ώμους.

Η άσκηση συνεχίζεται

-Όταν θα γίνω σωματάρας... λέει ο Παρ/στής.

-Αυτό το παντελόνι, τον κόβει η Έρικα, είναι σα πυτζάμα.

Οι ασκήσεις συνεχίζονται και όλοι νιώθουν τα ευεργετικά αποτελέσματα. Ο σκύλος πρώτο πλάνο παρακολουθεί τα πόδια τους. Τώρα οι Παρουσιαστές έχουν εξαντληθεί και αρχίζουν να λουφάρουν. Συνεχίζουν σχολιάζοντας. Σε λίγο θα φάνε αφού έκαψαν τόσες θερμίδες Άλλωστε σε λίγο ο μάγειρας να φτιάξει κανταίφι, το οποίο λέγεται κιουνεφέ Έτσι εισάγεται και το επόμενο θέμα. Ο Παρ/στής αποφασίζει να ξαναδείξει τις ασκήσεις.

Παρ/στρια: Α ωραία μπορείς να κάνεις αυτές τις ασκήσεις πολύ άνετα και κάτω απ' το γραφείο και να μη φαίνεται τίποτα, μπορείς και να έχεις ραντεβού και να μιλάς ταυτόχρονα και να πει ο άλλος, γιατί λαχανιάζει αυτή; (γέλιο)

-Τώρα όμως η γυμναστική τελείωσε και μια και ο Κούγιας παντρεύεται ας δείξουμε νυφικά γιατί και άλλα κορίτσια θέλουν να παντρευτούν και πρέπει να τους δείξουμε νυφικά.

Βίντεο

Παρουσιάζονται οι δημιουργίες του οίκου νυφικών Μοσχονά.

Πλατό

Οι Παρουσιαστές είναι στην κουζίνα με τον μάγειρα Θα φτιάξουν κανταίφι όπως το φτιάχνουν στην Κωνσταντινούπολη

-Τι σημαίνει κιουνεφέ;

-Είναι ένα κανταίφι αλμυρό που στην Κωνσταντινούπολη το φτιάχνουν με κασικίσιο τυρί. *Ψάχνουν την ετυμολογία του ονόματος του γλυκού. Μετά μιλούν για άλλα γλυκά από την πόλη.*

-Είναι δύσκολο, ρωτάει η Παρ/στρια

Όχι, Μόνο στο κάψιμο, λέει ο μάγειρας.

-Και τι είναι το ταούκ οκτσού;

-Είναι γλυκό φτιαγμένο από στήθος κοτόπουλου που το χτυπάς.

Ανακοινώνονται τα υλικά, ταυτόχρονα τα βλέπουμε γραμμένα στην οθόνη «Έχω!», συμπληρώνει η Παρ/στρια κάθε φορά που ανακοινώνει ένα υλικό.

Ύστερα το πρώτο ζωντανό τηλεφώνημα.

Είναι η Ουρανία από την Κάρπαθο

-Τι καιρό κάνει;

-Βροχερό (...) Έχει φανταστικές παραλίες να έρθετε.

-Α πολύ ωραία θα έρθουμε λοιπόν... Από ποιο χωριό ακριβώς είστε;

(...)

-Έχετε εσείς παραδοσιακή συνταγή;

-Ναι έχουμε το μακαρούνε. Είναι παραδοσιακό μακαρόνι από ζύμη που τη φτιάχνουμε εμείς.

Μας λέει από το τηλέφωνο πώς φτιάχνεται αυτό.

Είναι κάτι σαν κανελόνια.

-Να σας πω, λέει ο Παρ/στής, έχετε χρόνο να έρθετε να μας το κάνετε;

-Όχι να έρθετε εσείς εδώ

Και μετά: Θυμάστε τι φτιάξαμε εδώ χτες;

-Ναι, λέει η τηλεθεάτρια. Τους λέει ποια συνταγή έδειξαν.

-Πολύ ωραία, λέει ο Παρ/στής έχετε κερδίσει μία κατσαρόλα. *Της τη δείχνει.*
Αύριο θα είναι στην Κάρπαθο.

Περνούνε πάλι στην εκτέλεση της συνταγής και σε διάφορα σχόλια.

-Έλα να χτυπήσεις λίγο το τυράκι, λέει ο μάγειρας στον Παρ/στή.

-Α δεν παίζω, λέει η Παρ/στρια, ο Φώτης τα κάνει όλα.

-Ναι γιατί εγώ είμαι καλός στη μαγειρική, λέει ο Φώτης. Εσύ να πας στο σπιτάκι σου να κάνεις φρουτόκρεμα στο παιδί σου

-Μα νόμιζα ότι σου έλειπα όταν γεννούσα.

-Έτσι έλεγα (...) Συνεχίζουν να σχολιάζουν τα υλικά και τις χρήσεις τους.

-Αλήθεια θα ήταν καλό να πάω στην Κωνσταντινούπολη;

Από κει κατάγονται οι γιαγιάδες του και οι Παππούδες του

-Πάντως εμένα δε μου αρέσει, λέει η Παρ/στρια, πολύ κατσκοαρνή μυρίζει η κουζίνα τους

-Εμένα με ενοχλεί, λέει ο Παρ/στής, που εμείς πάμε και τους δίνουμε συνάλλαγμα.

Ένας Τούρκος κάποτε του είπε ότι δεν έρχονται στη Ελλάδα γιατί εδώ είναι επικίνδυνα.

Σχόλια

-Καλά δε σταματάς; λέει ξαφνικά η Παρ/στρια. Δεν του βρίσκουμε κανένα άλλο κανάλι να πάει να λέει τα πατριωτικά του.

Όλη αυτή την ώρα ο Παρ/στης χτυπάει το τυρί

-Κοίτα, λέει η Παρ/στρια, τι ωραία που το χτύπησε από το νεύρα του.

-Ε όχι λοιπόν δεν το κάνω το τουρκικό γλυκό! ξεσπά ο Παρουσιαστής.

Απλώνουν τη ζύμη στο ταψί

-Πόσο θα βράσω το σιρόπι;

-Όλο το βάζει

-Όλο θα το βάλουμε;

-Όλο το τυρί. Όλο το τυρί το χτυπημένο με το γάλα

-Λοιπόν να ξαναπώ τα υλικά, λέει η Παρουσιάστρια, για το κιουνεφέ. Αύριο να το ξέρετε για να κερδίσετε την κατσαρόλα. Καλά και κανταΐφι με τυρί να μας το πείτε, πάλι θα κερδίσετε.

Ξαναλέει τα υλικά προσπαθώντας να είναι σοβαρή αυτή τη φορά. Αλλά ο Φώτης πάλι αρχίζει τα εθνικιστικά εναντίον της Τουρκίας και για κλάσματα δευτερολέπτου δημιουργείται ατμόσφαιρα μάχης. Ολοκληρώνει με τα υλικά και συνεχίζουν την κατασκευή του γλυκού. Ο σκύλος γαβγίζει, το γλυκό

ετοιμάστηκε σχεδόν και θα το βάλουν στο φούρνο. Μιλούν όλοι μαζί. Στο πλάνο συνεχώς το ταψί με τη ζύμη που έχει περιχυθεί με βούτυρο Όταν ο Παρουσιαστής ρίχνει σιρόπι στέλνει του ταψιού φιλάκια

-Και στο σιρόπιασμα θέλει φιλάκια; ρωτάει η Παρ/στρια

-Ναι για να μην κόψει... (γελάνε)

-Αχ τι ωραία που μυρίζει...

-Ε σήμερα που σκοτώσανε τον Αλί Πασά γιορτάζουμε, (γελούνε.)

Συνομιλούν με κάποιον έξω από το πλάνο

-Ο μόνος που δε θα φάει, λέει ο μάγειρας, είναι ο Φώτης

-Ε βέβαια, λέει η Παρουσιάστρια, δε θα υποστηρίξεις εσύ τούρκικη συνταγή.

-Εμένα, λέει ο Φώτης, τη γιαγιά μου τη δώξανε από κει το δεκαεννιά.

-Γιατί δε μαγειρεύει καλά, συμπεραίνει η Παρουσιάστρια.

Στη συνέχεια ο Φώτης δοκιμάζει το γλυκό. Συζητούν για το πώς είναι η διαφήμιση στην Τουρκία. Είναι ρεκλάμα Σχολιάζουν γελούν

Διαφημίσεις

Πλατό

Ζώδια Τώρα είναι και πάλι καθισμένοι μπροστά από το τραπέζι και μαζί τους κάθεται και η αστρολόγος. Μιλάει για τη Νέα σελήνη Ξαφνικά σχολιάζουν ένα ρολόι δαχτυλίδι που φοράει η αστρολόγος Δίνουν και τη βιογραφία της Οσίας Ξένης που ήταν φεμινίστρια.

Η αστρολόγος σχολιάζει κι αυτή την ιστορία της Οσίας και μιλάει για τον κραδασμό του τόπου όπου έζησε η Οσία. Πρόκειται για μία ενέργεια, λέει, που βοηθάει να συγκεντρώνεται και να προσεύχεται κανείς. Πρόκειται για ένα μέρος στη Μικρά Ασία όπου παλιά υπήρχε κι ένας ναός του Απόλλωνα.

-Δεν είναι φοβερό, λέει η Παρ/στρια, που οι χριστιανικοί ναοί χτίστηκαν πάνω στους αρχαίους; Δηλαδή μπορείς και σε έναν τουρκικό ναό να προσευχηθείς...

-Οι Τούρκοι, λέει ο Φώτης, γιατί δεν προσεύχονται στην Αγία Σοφιά;

-Πω πω τι κόλλημα είναι αυτό που έχεις φάει! λέει η Παρουσιάστρια.

(...)

-Για πες μας τώρα για τη νέα σελήνη.

Η αστρολόγος κάνει μια γενική εισαγωγή για το πώς μπορούμε να είμαστε περισσότερο άνθρωποι με βάση τα ζώδια. Πρέπει να αποφεύγουμε, λέει, την ενέργεια του Άρη γιατί μπορούν μέσα στο σπίτι να προκληθούν ακόμη και δολοφονίες

-Α πω πω! Να Γιατί σήμερα δολοφονήθηκε ο Καλιγούλας κι ο Αλί Πασάς!

- Α το έχει η μέρα!
- Πάντως δεν ήταν και τα καλύτερα παιδιά
- Δεν τους κλάψαν και πολύ νομίζω...

Ζωντανό τηλεφώνημα

Είναι η Αγγελική από τον Πειραιά. Θα απαντήσει τι ζώδιο είναι η Καπεζάνου Ξέρει. Ανήκει στο ζώδιο του Ιχθύ η Καπεζάνου. Η ίδια είναι Λέων Έχει κερδίσει μια δωροεπιταγή πενήντα χιλιάδες δραχμές.

Η αστρολόγος λέει αναλυτικά τις προβλέψεις των ζωδίων Χρησιμοποιεί δεύτερο πρόσωπο και γένος αρσενικό. Όταν φτάνει στα ζώδια των Παρουσιαστών απευθύνεται στον Παρουσιαστή που ανήκει στο εκάστοτε ζώδιο. Έτσι το προσωποποιεί.

Οι Παρουσιαστές σχολιάζουν θετικά Η αστρολόγος τους έδωσε πολύτιμες συμβουλές

-Καλή σελήνη λοιπόν!! εύχονται.

Επόμενο θέμα:

Πρόκειται για ένα μαγαζί που φέρνει πράγματα από την Ινδία, αλλά το κουδούνι τους διακόπτει και εμφανίζεται στο μεταξύ η επόμενη καλεσμένη. Ανήκει στο ζώδιο του Ιχθύ Εύχεται στην Παρ/στρια να της ζήσει ο μπέμπης και μετά πάνε όλοι για σόπινγκ.

Βίντεο

Το μαγαζί του Δημήτρη Μπουραζάνη Ο Μπουραζάνης μιλάει για τη δουλειά. Κύριος εμπνευστής είναι ο αδερφός του

-Ωραία πράγματα, λένε οι Παρουσιαστές.

-Έχετε πάει στην Ινδία; *Η καλεσμένη τους έχει πάει. Συζητούν για την Ινδία. Είναι φτηνά εκεί.*

-Εμείς πριν πέντε χρόνια, λέει η καλεσμένη, με οχτώ χιλιάδες το άτομο, πέντε άτομα μείναμε ένα μήνα

-Καλοί είναι οι Ινδοί.

-Ναι είναι καταπληκτικοί Γιατί είναι ινδουιστές και πρεσβεύουν την ηρεμία και τη μη βία. Δηλαδή δεν κλέβουν..

-Ε πώς στη Βομβάη... Εγώ έχω ακούσει ότι εκεί υπάρχουν και σκύλοι κλέφτες ...

-Δηλαδή αφήνεις μία σοκολάτα και στην κλέβει ένας σκύλος.

-Πάντως οι σοκολάτες είναι ληγμένες.

-Εγώ, λέει η καλεσμένη, είχα φάει μία σοκολάτα του ενενήντα τρία.

-Ελέφαντες υπάρχουν;

(...)

Μιλούν για υφάσματα, μεταξωτά κτλ

-Μια και μιλούμε για προϊόντα ας πάμε σε ένα καταναλωτικό όργιο Σωτήρη! λέει ο Παρουσιαστής στο σκύλο που κοιμάται στα χέρια του)

-Ξύπνα! του φωνάζει η παρουσιάστρια. Δώδεκα η ώρα λεφτά, κόκκαλο, ξύπνα!

Διαφημίσεις

Πλατό

Συνεχίζουμε με την ίδια καλεσμένη τη Στέλλα Καπεζάνου η οποία μας λέει σε ποιες γεύσεις δεν μπορεί να αντισταθεί. Ναι δεν μπορεί να αντισταθεί στα γλυκά και στο τσηζκέικ. Τώρα βλέπουμε ότι πάνω στο τραπέζι υπάρχουν πολλά γλυκά. Συζητούν για συνταγές Η Παρ/στρια κόβει ένα κομμάτι και της προσφέρει.

-Μα πώς μπορείς και διατηρείσαι, λέει ο Φώτης, με τόσα γλυκά; αλλά η συζήτηση πάλι ξεφεύγει.

Ξαφνικά συζητούν για τα καναρίνια. Πρέπει να τρώνε κρόκους. Στη συνέχεια συζητούν για τις τρελές αγελάδες και τις ταυρομαχίες. Να πούμε κάτι πιο γλυκό. Ναι, θα δείξουν φωτογραφίες της Καπεζάνου που είναι μοντέλο. Συζητούν για το πώς βλέπει η Καπεζάνου τη διαδικασία της φωτογράφισης και πώς λειτουργεί . Έχει πρόβλημα με το μακιγιάζ είναι πολύ στριμμμένη.

-Δηλαδή; Πώς είσαι στριμμμένη;

-Για να κάνουμε μία αναπαράσταση...

Η Παρ/στρια προσποιείται ότι είναι μακιγιέρ και προσπαθεί να τη βάψει.

-Καλή είναι, λέει ο Παρ/στής αναφερόμενος στην Καπεζάνου, θα έκανες και για ηθοποιός. Θέλεις να κάνουμε ένα δοκιμαστικό;

Ο Φώτης παίρνει την κάμερα κι αρχίζει να γυρίζει δοκιμαστικό. Η Καπεζάνου πρέπει να παραστήσει την εταιρά για μία ταινία με τον Κόνερι. Της δίνουν μια πιατέλα με φρούτα. Μας μιλάει για τα μελλοντικά της σχέδια. Στο παιχνίδι των σχολίων μπαίνει και το τεχνικό προσωπικό που είναι πίσω από τις κάμερες. Μας

τους παρουσιάζει η Καπεζάνου. Επικρατεί ευχάριστη ατμόσφαιρα. Μετά αποφασίζουν να πάνε και στο κοντρόλ. Γελούν. Βγαίνουμε μαζί τους από το στούντιο, μπαίνουμε στο κοντρόλ και μας παρουσιάζουν και τους υπόλοιπους συντελεστές.

Βίντεο

Περνούμε μέσα από τις οθόνες που βρίσκονται στο κοντρόλ σε μανγητοσκοπημένο ρεπορτάζ για τον Μικ Τζάγκερ. Σχολιάζονται τα επαγγελματικά του σχέδια, και η ερωτική του ζωή.

Πλατό

Τώρα εκτός από την Καπεζάνου είναι καλεσμένη και η Μαρία Περιβολάρη Θα μας δείξει ρούχα. Μας ξεναγεί για αρκετή ώρα σε μια σειρά ρούχων.

Διαφημίσεις

Το πακέτο των διαφημίσεων ταυτίζεται απόλυτα με το πακέτο των διαφημίσεων του πρώτου διαφημιστικού διαλείμματος της εκπομπής.

Πλατό

Στο καμαρίνι ετοιμάζουν την αναγνώστρια του Φιγκαρό. Η ίδια δεν επιτρέπεται να κοιτάξει ακόμα. Θα δει τον εαυτό της στον καθρέφτη όταν όλα θα έχουν ολοκληρωθεί. Συζητούν και σχολιάζουν τα πάντα.

-Το μαλλί Γιατί το κάνετε έτσι;

-Τα μάτια θα τα βάψετε κι άλλο;

-Λοιπόν να σας αφήσουμε, να μην σας καθυστερούμε...

Διαφημίσεις

Οι διαφημίσεις επαναλαμβάνονται

Πλατό

Η επόμενη καλεσμένη κάθεται ήδη στο σαλόνι, είναι η τραγουδίστρια Νάντια Κωνσταντοπούλου. Μένει στην Καλλιτεχνούπολη καθώς δεν της αρέσει πια να δουλεύει πολύ. Στο βάθος ακούγεται δίσκος με τη φωνή της. Η συνέντευξη

είναι μακροσκελής. Οι Παρουσιαστές υιοθετούν σοβαρό ύφος. Βλέπουμε φωτογραφίες στο καμαρίνι της από το Παρελθόν.

Βίντεο

Ξενάγηση στο σπίτι της στην Καλλιτεχνούπολη.

Στούντιο

Η καλεσμένη ετοιμάζεται να μας μαγειρέψει κάτι. Ξαναβρίσκονται όλοι στην κουζίνα. Θα μας δείξει πώς γίνονται οι πατάτες σουφλέ

Διαφημίσεις

Στην κουζίνα η Νάντια Κωνσταντοπούλου συνεχίζει να μαγειρεύει.

Ακολουθούν ορισμένα σχόλια για τον καιρό και μετά μας πληροφορούν που και τι τραγουδάει η καλεσμένη αυτή την περίοδο. Η Νάντια Κωνσταντοπούλου τραγουδάει ζωντανά το ρεφραίν ενός τραγουδιού που το θεωρεί κανονικό ρόλο. Το *Κι όμως σ' αγαπώ*

Βίντεο

Ρεπορτάζ αγοράς για κοσμήματα.

Πλατό

Στο πλατό οι Παρουσιαστές και η Κωνσταντοπούλου.

Εμφανίζεται και η αναγνώστρια του Φιγκαρό έτοιμη. Τώρα θα της γυρίσουν τον καθρέφτη για να δει τον εαυτό της. Ο στυλίστας εξηγεί τι έκανε, καθώς μιλούν πέφτουν οι τίτλοι τέλους.

Πρωινός καφές ANT1

Πλατό

Η Παρουσιάστρια μόνη της. Φοράει ρούχα γυμναστικής.

Με πανοραμική βλέπουμε πως Το στούντιο έχει μετατραπεί σε γυμναστήριο και πολλές κοπέλες κάνουν γυμναστική.. Μαζί με την Παρουσιάστρια εμφανίζεται και ο ένας εκ των δύο συμπαραρουσιαστών της.

Παρ/στρια: Καλή σας ημέρα Τι κάνουμε, πώς είναι η διάθεση μας; Πώς ξυπνήσαμε σήμερα; Ξυπνήσαμε ή είπαμε να μείνουμε στο κρεβάτι έτσι για αλλαγή; Κάνει και λίγο κρύο έξω. Θα μου πείτε κρύο κρύο και συ με το κοντομάνικο;

Σήμερα είπαμε να παίξουμε με τα φορμάκια μας. Ε ξέρετε ότι τα παιχνίδια μας αρέσουν, θέλουμε να είμαστε σε κατάσταση σα να είμαστε σπιτάκι μας, σα να είμαστε στο σχολείο, σαν κάπου τέλος πάντων να είμαστε που να νιώθουμε χαλαρά και ωραία. Έτσι λοιπόν βάλαμε τις φορμίτσες μας. Κοιτάξτε μας τα αθλητικά μας κι είμαστε έτοιμοι. Όλοι! Και οι καλεσμένοι σήμερα μπαίνουν με τα φορμάκια τους.

Η Παρουσιάστρια στέκεται μπροστά στα όργανα γυμναστικής, μπαίνει ο Παρουσιαστής και σχολιάζουν την αμφίεση τους.

Παρ/στρια: Ε εμένα ήθελε ο Κωνσταντίνος να μου βάλει έτσι άλλο χρώμα πάνω άλλο κάτω, αλλά εγώ δεν είμαι του άλλο πάνω άλλο κάτω, θέλω πάνω κάτω το ίδιο

Παρ/στής: Εμ για γάμο πας

Παρ/στρια: (Ναζιάρικα) Έλα ρε Άγγελε!

(Στη συνέχεια ο Παρουσιαστής ανεβαίνει και περπατάει πάνω στο διάδρομο πίσω από ένα κορίτσι που ήδη γυμνάζεται στο διάδρομο. Λέει πως καλό θα ήταν να βρούνε και ένα διάδρομο διπλό, δηλαδή που να μπορούν να γυμνάζονται ταυτόχρονα δύο άτομα. Η Παρουσιάστρια τον ρωτάει αν κάνει γυμναστική κι αυτός λέει ότι γυμνάζεται συστηματικά και υποδεικνύει ως μάρτυρα υπεράσπισης ένα από τα κορίτσια που γυμνάζονται με το οποίο πηγαίνουν στο ίδιο γυμναστήριο)

Παρ/στής: Δηλαδή αν βλέπει τώρα ο Σπύρος ο γυμναστής μου θα πάθει έμφραγμα.

Παρ/στρια: Όχι εντάξει δε σε έχω δει γυμνό, για να δω λίγο κοιλίτσα Α δεν έχεις κοιλιά ρε!

Παρ/στής: Τι με πέρασες; Και πού να δεις στηθάκι μπρατσάκι...

Παρ/στρια: Κάνει και στηθάκι η γυμναστική;

Παρ/στής: Και βέβαια κάνω στηθάκι

Παρ/στρια: Α ναι;

Παρ/στής: Κοιλιακούς, οπισθιακούς.

Μπαίνει ο υπεύθυνος για τα όργανα κι εξηγεί πώς χρησιμοποιούνται. Η Παρ/στρια ρωτάει διάφορα πράγματα:

-Πού βοηθάει αυτό το μηχάνημα;...

-Χρειάζεται να ρωτήσουμε γιατρό πριν τα χρησιμοποιήσουμε;

Στο μπακράουντ τα κορίτσια γυμνάζονται πάνω στα όργανα.

Μπαίνουν δύο γυμναστές, ένας άντρας και μία γυναίκα

Εκτελούν χορογραφημένο πρόγραμμα γυμναστικής. Τα κορίτσια στο βάθος συνεχίζουν να γυμνάζονται και ενίοτε έχουμε κάποιο γκρο πλαν.

Η Παρουσιάστρια μπαίνει στο πλάνο με έναν από τους δύο συμπαραουσιαστές της

Στους γυμναστές:

-Πείτε μου τώρα ότι δεν κουραστήκατε;

Η Παρ/στρια ανακοινώνει την αρχή ενός τηλεπαιχνιδιού. Πρέπει οι τηλεθεατές να βρουν τα ονόματα πέντε τραγουδιστών

Θέμα: πέντε τίτλοι.

Ερώτηση: Ποιοι τους τραγουδούν;

Η Παρ/στρια αναζητά μέσα στο στούντιο την κυρία Βέφα (τη μόνιμη παρουσιάστρια συνταγών μαγειρικής). Η κάμερα την ακολουθεί στην αναζήτηση

Η κυρία Βέφα κάνει σχόλια γύρω από το θέμα της γυμναστικής. Και η ίδια γυμνάζεται. Γυμνάζεται στη Χαλκιδική. Σήμερα δε θα μαγειρέψουν μόνο θα περπατήσουν κιόλας

Συμπαραουσιαστής α:

Την ώρα που θα μαγειρεύετε κυρία Βέφα μπορείτε να κάνετε γυμναστική με το μπούτι του αρνιού για βαρίδιο

Μπαίνει ο συμπαραουσιαστής β

-Πες μου δεν είμαι ένας κούκλος;

Παρ/στρια: Φτου φτου φτου φτου!!!

Ο δεύτερος βοηθός ανεβαίνει πάνω στο διάδρομο για να γυμναστεί με ένα από τα κορίτσια τα οποία συνεχίζουν

Τηλεφώνημα στον αέρα

Η τηλεθεάτρια που τηλεφωνεί ονομάζεται Αργυρώ

Η Παρ/στρια της μιλάει στον ενικό

-Ποιος λέει το τραγούδι «Παλιοχαρακτήρας»;

-Ο Αλκαίος;

-Όχι δυστυχώς έχασες

Αστειεύονται με τον β Παρουσιαστή που συνεχίζει να γυμνάζεται ότι μυρίζει καμένη ή καημένη θερμίδα.

Δεύτερη τηλεφωνική γραμμή

Η Ντίνα από Μάντρα

Ποιος λέει το τραγούδι ο Παλιοχαρακτήρας;

Δεν ξέρει.

-Θα πεις;

-Όχι άστο

-Καλά άστο, απαντά με χιουμοριστική διάθεση η παρουσιάστρια.

Διαφημίσεις

Κέντρα αισθητικής Ενβί

INKA κέντρο διατροφικών συμβουλών

ΚΘΒΕ

Τσιφτετέλια, 5 σιντι κτλ

Στούντιο

Η Παρουσιάστρια μαλώνει με τους συμπαρουσιαστές της γιατί τεμπελιάζουν. Εκείνοι είναι κουρασμένοι γιατί γυμνάστηκαν.

-Όχι Παιδιά... Ξέρετε πόσες θερμίδες καις με το κάθε άθλημα;

-Πάντως το καλύτερο είναι η ιππασία όπου ιδρώνει το άλογο και το σεξ.

-Α ρε Παπανώτα, λέει ο συμπαρουσιαστής β, είχες δεν είχες πάλι μας το διαφήμισες

Παρ/στρια: Δε σου 'πα μετά τις δώδεκα να τα λες αυτά;

-Γιατί; Γιατί να μην ξέρουν οι κυρίες που μας ακούνε πώς πρέπει να χάσουν θερμίδες; Δώδεκα θερμίδες το λεπτό χάνεις με το σεξ.

Οι τρεις Παρουσιαστές πάνε ξανά στο γυμναστήριο όπου τα κορίτσια συνεχίζουν να γυμνάζονται.

3ο τηλεφώνημα

Η Δέσποινα από Γλυφάδα

-Τον κύριο Παπανώτα μη μου τον πειράζετε

-Μα δεν έχουμε κανένα άλλο να πειράξουμε εδώ μέσα

-Μ' αρέσει και μένα, λεί ο Παπανώτας

Ταυτόχρονα συνομιλούν με την κυρία Βέφα

-Είστε πολύ ωραία σήμερα

-Μου φαίνεται ότι αυτά τα σεξουαλικά που λέει ο Παπανώτας κάθε μέρα σας έχουν επηρεάσει

-Όχι μ' αρέσει το στυλ του λέει η Κα Βέφα

Έχει κάτι παιδικό

-Ναι λέει η Παρ/στρια

Αλλά έχουν ξεχάσει την τηλεθεάτρια στη γραμμή

-Ποιος λέει τον «Παλιοχαρακτήρα»;

-Ο Κόκκοτας.

Βρίσκει και τα επόμενα.

-Μπράβο Δεσποινάκι μου, λέει η Παρ/στρια

-Πόσων χρονών είσαι;

-Είκοσι εφτά.

Τελικά χάνει.

-Κρίμα Θα ξαναπροσπαθήσεις αργότερα, λέει η Παρουσιάστρια.

Ένας σκηνοθέτης μπορεί να έρθει στην παρέα μας να μας σκηνοθετήσει;

Εμφανίζεται στο πλατό ως καλεσμένο ένας σκηνοθέτης. Κι αυτός είναι ντυμένος με αθλητικά και μιλάει για τη γυμναστική. Έχει απλοποιήσει τη ζωή του. Είκοσι χιλιόμετρα κάθε μέρα βάρη κτλ

-Και πώς έχεις απλοποιήσει τη ζωή σου; ρωτάει η Παρουσιάστρια.

-Πληρώνω κάποιον και τα κάνει. (γέλια).

Τώρα τον πάνε στο γυμναστήριο. Πάνω στο διάδρομο περπατάει μία κοπέλα.

-Τη γνωστή θέση θέλω να πάρεις, λέει η Παρ/στρια, από πίσω. (Εννοεί πίσω από την κοπέλα)

Ο καλεσμένος κάνει γυμναστική

-Θέλω να μου απαντήσεις Αν έγγραφες εσύ το Κάμα Σούτρα ποιες στάσεις δε θα έβαζες λόγω δυσκολίας;

Δεν ξέρει γιατί δεν το έχει γράψει, απαντάει ο καλεσμένος σκηνοθέτης. ωστόσο ο έρωτας είναι η καλύτερη άσκηση. Δε χρειάζεται να γυμναζόμαστε αλλιώς.

-Τώρα να έρθει η επόμενη καλεσμένη η Πάμελα

Κι αυτή ντυμένη με αθλητικά

-Κάνεις γυμναστική;

-Ναι

-Για ανέβα κι εσύ πάνω στο μηχάνημα να σε δούμε. (Ανεβαίνει) Απαντά σε διάφορες ερωτήσεις γυμναζόμενη. Όλοι οι υπόλοιποι σχολιάζουν

Μπαίνει η γυμνάστρια Νταρίλη (Ανεβαίνει με τη σειρά της πάνω στο διάδρομο)

-Ένας πολύ γυμνασμένος άντρας κάπου πρέπει να υστερεί, λέει η Παρουσιάστρια. Πού πιστεύεις εσύ;

Η Νταρίλη είναι αγγλόφωνη, δεν κατάλαβε.

Πάντως πιστεύει ότι όταν ο άντρας είναι πολύ αφοσιωμένος στη γυμναστική δεν ασχολείται και με άλλα πράγματα.

-Τι άλλα πράγματα;

-Δεν έχουνε μυαλό...

-Δεν έχουνε μυαλό ή δεν έχουνε το μυαλό τους στο..., διευκρινίζει η Παρουσιάστρια

-Εξαρτάται από τον άντρα

(Όλοι μιλούν ταυτόχρονα)

Εξωτερικό

Σύνδεση με τον ανταποκριτή τους Κο Νικολαΐδη που επίσης φοράει φόρμες και είναι σε ένα πάρκο

Τι να ζητήσουν από τους τηλεθεατές που θα παίξουν; ρωτάει ο κ Νικολαΐδης. Στο στούντιο οι καλεσμένοι καλούνται να αποφασίσουν.

Σκέφτονται: Να τους ζητήσουν να φέρουν ρούχα γυμναστικής; Ή ένα μπουκάλι νερό;

-Δυό μπανάνες, λέει ο σκηνοθέτης.

Η Νταρίλη εξηγεί ότι οι μπανάνες είναι πολύ χρήσιμες γιατί περιέχουν πολλά θρεπτικά συστατικά για μετά τη γυμναστική.

-Κι εσύ είσαι πολύ ενημερωμένος βλέπουμε, λέει η Παρ/στρια στον σκηνοθέτη.

-Ναι και γι' αυτό πουλάω και μπανάνες.

(Γέλια)

Διαφημίσεις

Στούντιο

Στο σαλόνι

Συνδέονται πάλι με τον Νικολαΐδη

Βρίσκεται στην πλατεία Αττικής.

-Πάντως από όλα αυτά που είπαμε πριν, εμένα οι μπανάνες μου μείνανε, λέει η Παρουσιάστρια. Λέω να ζητήσουμε από τους τηλεθεατές να πάρουνε από ένα φρούτο, ότι υπάρχει στο σπίτι τους και να πάνε στην πλατεία.

Συνομιλούν όλοι με τον Νικολαΐδη

Σε λίγο φτάνει ένας τηλεθεατής (άντρας) κρατώντας ένα πορτοκάλι

-Πες μια καλημέρα στον άνθρωπο που έχει έρθει με το πορτοκάλι του.

-Καλημέρα

-Καλά με ένα φρούτο μόνο; Ε τέλος πάντως θα συμμετέχετε και με το πορτοκάλι. Εσείς κάνετε γυμναστική; (...) Έχετε κερδίσει ένα δώρο. (Του το δίνει) Ο Νικολαΐδης καθοδηγεί την κάμερα για να δούμε κάτι πολύ ενδιαφέρον. (Είναι ένας τουρίστας που κάνει γυμναστική σε ένα παρτέρι. Τον τραβούνε μπροστά την κάμερα με τη βία.)

-Χάι χάου άρ γιου;

-Μια χαρά εσείς; απαντά ο τουρίστας. (Είναι Έλληνας) Τον λένε Στεφανίδη Ηλία. Ανήκει στην καινούργια γενιά των Ελλήνων που μοιάζει ξένη Όλοι ξαφνιάζονται και γελάνε. Η Παρ/στρια του κάνει διάφορες ερωτήσεις για τους λόγους που κάνει γυμναστική έξω στο πάρκο Είναι δύσκολο, λέει εκείνος, μέσα στο σπίτι γύρω από τους τοίχους

Γυρίζουμε στο Στούντιο και έχουμε το τελευταίο τηλεφώνημα πριν το θέμα της μαγειρικής

Λέγεται Ελένη και παίρνει από τον Πειραιά

Χάνει κι εκείνη.

-Δεν πειράζει, λέει η Παρ/στρια, το παιχνίδι έχει σημασία. Πολλά φιλάκια

Σηκώνεται για να πάει στην κουζίνα και περνάει μέσα από το γυμναστήριο όπου τα κορίτσια συνεχίζουν να γυμνάζονται

Η κυρία Βέφα θα φτιάξει μια τούρτα

Μπροστά της έχει ήδη μία τούρτα. Αλλά:

-Αν δεν γυμναστήκατε δεν δικαιούστε να φάτε.

(...)

Την καθαρά Δευτέρα θα μας φτιάξει μια σαλάτα η Κα Βέφα που σήμερα φοράει γυαλιά ηλίου.

Παρ/στρια: Μ' αρέσει το γυαλί γιατί είναι έξαλλο και προχωρημένο. Γιατί;

-Ο Κασπίρης την ήθελε τρέντι σήμερα

Κα Βέφα:

-Θα κάνουμε φωλιά μαρέγκα με σάλτσα φράουλα. Έχει αρκετές θερμίδες Έχει και κρημ τσηζ Το μόνο ελαφρύ είναι οι φράουλες Πάντως δεν έχει αυγά.

Και πάλι καλημέρα φίλες και φίλοι (Η Κα Βέφα μένει μόνη της στο πλάνο.)
Παρουσιάζει τη συνταγή για αρκετή ώρα.

Διαφημίσεις

Πλατό

Η Κα Βέφα συνεχίζει. Βγάζει τα γυαλιά

-Να μαγειρεύεις με γυαλιά είναι δύσκολο (...) (Τελειώνει)

-Αύριο θα κάνουμε μακαρονόπιτα και μεθαύριο γαλατόπιτα.

Ξαναγουρίζουμε στο σαλόνι.

Οι καλεσμένοι υποφέρουν. Τους τρέχουν τα σάλια. Σχόλια. Τώρα η καλεσμένη τραγουδίστρια που πριν γυμναζόταν θα μας πει ένα τραγούδι.

Τραγούδι

Σε θέλω τρελά όπως τώρα... Και γι' αυτό θα ζούμε μαζί...

Φωτοβολίδα στον ουρανό φεύγει η ζωή μας

Τα κορίτσια τώρα γυμνάζονται στο σκοπό του τραγουδιού
Οι καλεσμένοι στο σαλόνι χορεύουν καθιστοί κρατώντας βαράκια στα χέρια.
Στο τέλος χειροκροτούν

Η τραγουδίστρια ξαναγουρίζει στο σαλόνι

-Είδες τι κάνει το τραγούδι; Γυμνάζεσαι κιόλας, λέει η Παρουσιάστρια.

Εξωτερικό

Ξαναγουρίζουμε στην πλατεία Αττικής όπου βρίσκεται ο Νικολαΐδης μ' ένα σωρό παιδιά, γιαγιές, μητέρες και μερικούς άντρες. Όλοι έχουν φέρει από ένα φρούτο

-Όσοι έχουν αχλάδι να περάσουν στην πρώτη γραμμή, όσοι δεν έχουν αχλάδι σας παρακαλώ πιο πίσω.

Η Κα Νταρίλη λέει τον αριθμό οχτώ και βγαίνει μία κυρία.

-Καλημέρα Κα Μενεγάκη, λέει η παίκτρια. Οι ώρες οι καλές...

(Έχει κερδίσει τη Στιρέλα)

-Στο Δημήτρη να σας πει για τα περισσότερα, λέει η Παρουσιάστρια.

Στη συνέχεια θα μπουν στη σειρά όσοι έχουν πορτοκάλι

κτλ

Τέλος ο Παρουσιαστής εντοπίζει μια κυρία που αξίζει Γιατί πήγε εκεί ενώ είναι έγκυος.

Στούντιο

Σαλόνι

Τώρα άλλο τηλεπαιχνίδι με δώρο μία πολυθρόνα

Ερώτηση: Το τραγούδι «Οι σαραντάρες» το έλεγε η Ρίτα Σακελαρίου ή η Βίκυ Μοσχολιού;

Διαφημίσεις

Στούντιο
Σαλόνι

Αστρολογία

Η Παρ/στρια και η αστρολόγος, που είναι επίσης ντυμένη με φόρμα, συζητούν λίγο.

Είναι σημαντικό να βρούμε το σημείο του ωροσκοπίου μας όπου βρίσκεται ο Κρόνος, λέει η αστρολόγος. Επίσης τι είναι ο Άρης; Είναι ο θυμός που έχουμε μέσα μας.

Όλοι οι καλεσμένοι παραμένουν στο σαλόνι με την Παρουσιάστρια και την αστρολόγο και τις παρακολουθούν κουνώντας τα κεφάλια τους καταφατικά.

Μετά από μια μακροσκελή εισαγωγή η αστρολόγος περνάει αναλυτικά στις προβλέψεις για τα ζώδια.

Διαφημίσεις

Στούντιο
Σαλόνι

Συνεχίζονται οι προβλέψεις των ζωδίων αναλυτικά Είμαστε τώρα στο ζώδιο του Παρθένου

-Γιάννα (Νταρίλη) τι έμαθα παντρεύτηκες; ρωτάει η Παρ/στρια

-Ναι, λέει η Νταρίλη.

Έχει παντρευτεί με πολιτικό στη Νέα Υόρκη. Τους ήρθε ξαφνικά και το κάνανε. Τώρα θα κάνουνε και θρησκευτικό γάμο.

Μιλούνε για την υπηκοότητα.

Ευχάριστο κλίμα.

Όλοι σχολιάζουν και γελούν ταυτόχρονα.

Η Νταρίλη δίνει μια μικρή συνέντευξη σχετικά με το συμβάν.

Στο σαλόνι κάθονται σταθερά η Παρ/στρια, οι καλεσμένοι:, ο σκηνοθέτης, η τραγουδίστρια, οι δύο Συμπαρουσιαστές, η γυμνάστρια Νταρίλη.

Μόδα

Όλοι στρέφονται στην Παρουσιάστρια των θεμάτων μόδας που κάθεται πάνω στο ποδήλατο ντυμένη σπορ. Σήμερα θα παρουσιάσουν γυναικεία εσώρουχα.

Τα κορίτσια - μοντέλα που πριν ήταν στο γυμναστήριο τώρα κάνουν επίδειξη εσωρούχων.

Πάμε πάλι στην Παρουσιάστρια που υπενθυμίζει και καλεί τους τηλεθεατές να καλέσουν για να παίξουν στα Κουίζ (το πρώτο ή το δεύτερο)

Διαφημίσεις

Στούντιο

Τηλεφώνημα από τηλεθέατρια

Πρέπει να διαλέξει με ποιον από τους καλεσμένους στο στούντιο θέλει να παίξει.

Philip Σελίδα 110 7/8/2002 Δεύτερο τηλεφώνημα από τηλεθέατρια

Διαλέγει με ποιον θέλει να παίξει

Τρίτο τηλεφώνημα από τηλεθέατρια

Η τηλεθέατρια δεν ακούγεται στην αρχή

-Ναι... ναι... λέει η Παρουσιάστρια.

Επειδή δεν ακούγεται τίποτα αλλάζει τη φωνή της κάνοντας την παιδική και σχολιάζει με σκέρτσο.

Η τηλεθέατρια τελικά ακούγεται, διαλέγει παίχτη και στέλνει χαιρετίσματα στην ξαδέρφη της που είναι στην Σαουδική Αραβία

-Μα μας βλέπουν κι εκεί; αναρωτιέται η Παρουσιάστρια. Η παίκτρια διαλέγει με ποιον από τους καλεσμένους θα παίξει

Τέταρτο τηλεφώνημα από τηλεθέατρια

Διαλέγει Παίχτη

Παρ/στρια: Τελευταίος και τυχερός ποιος θα είναι;

Πέμπτη τηλεθεάτρια

Και αυτή γνωρίζει ότι στη Σαουδική Αραβία τους βλέπουν Γιατί έχει αδερφή εκεί.

Διαλέγει παίχτη.

Ο καλεσμένος σκηνοθέτης αρχίζει να μιλάει αραβικά απευθυνόμενος με δική του πρωτοβουλία στους Άραβες.

Αφού έχει ζήσει δεκαοχτώ χρόνια εκεί... Αλλά κανείς δεν το ήξερε..

Η Παρ/στρια ξαφνιάζεται. Ελπίζει να μην τους κοροϊδεύει.

-Όχι, λέει ο σκηνοθέτης, ας παίξουν κι από κει. Ας πάρουν τηλέφωνο.

Αρχίζει το παιχνίδι

Παίζει πρώτη η Πάμελα Θα ακούσει ένα τραγούδι και πρέπει να βρει το ρεφραίν.

Το βρίσκει.

Συνεχίζουν έτσι όλοι οι παίχτες που εκπροσωπούν τις τηλεθεάτριες .

Διαφημίσεις

Στούντιο

Σαλόνι

Όλοι οι καλεσμένοι είναι ακόμη εδώ. Τώρα έχει έρθει και η κ. Τένια η ψυχολόγος που ήδη κάθεται δίπλα στην Παρ/στρια.

Ακολουθεί άλλο παιχνίδι, όπου οι καλεσμένοι πρέπει να βρουν τι εννοεί ένα παιδάκι το οποίο δίνει την περιγραφή ενός αντικειμένου. Σε μαγνητοσκοπημένο βίντεο βλέπουμε διάφορα παιδάκια τα οποία περιγράφουν με το δικό τους τρόπο ένα αντικείμενο το οποίο ο παίκτης καλείται να βρει. Σε κάθε περιγραφή απαντούν όλοι οι καλεσμένοι.

πχ Περιγραφή αντικειμένου από παιδάκι:

Όταν ο μπαμπάς τη γεμίζει η μαμά κλαίει

Τι είναι;

Η βαλίτσα

Τώρα η Τένια η ψυχολόγος καλείται από την Παρ/στρια να μας μιλήσει για τις διαφοροποιήσεις που έχουν τα ζευγάρια στη σεξουαλική τους ζωή...

Όταν υπάρχει δυσαρμονία...

Δηλαδή έχουν προτιμήσεις...

Και οι καλεσμένοι λένε την άποψη τους για το ρόλο που παίζει το σεξ σε ένα γάμο.

Ο σκηνοθέτης αναρωτιέται αν εννοούμε το νορμάλ σεξ ή μιλούμε για τα γούστα... Δηλαδή αν αυτός θέλει να ντύνεται με ζαρτιέρες και ζητάει από τη σύζυγο του να τον χτυπάει με ένα ρόπαλο στο κεφάλι η σύζυγος μπορεί να κουραστεί να τον βαράει με ρόπαλο...

Η ψυχολόγος Τένια με επιστημονικό και συμβουλευτικό ύφος ξαναμιλά για το θέμα της δυσαρμονίας Η συζήτηση συνεχίζει να κάνει κύκλο ανάμεσα στους καλεσμένους και μία να αποκτά σοβαρό χαρακτήρα, μία να περιστρέφεται γύρω από το ρόπαλο

Διαφημίσεις

Τέλος